

SKRUNDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2013.-2019. GADAM

1.redakcija

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKONĒ

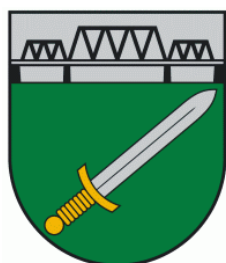

SKRUNDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2013.-2019. GADAM

1.redakcija

PASŪTĪTĀJS: SKRUNDAS NOVADA PAŠVALDĪBA

IZPILDĪTĀJS: SIA „REĢIONĀLIE PROJEKTI”

Vākam izmantoti foto no interneta vietnēm www.skrundasmuiza.lv, www.skrunda.lv, www.dziedava.lv.

Saturs

Metodoloģija	7
Terminu skaidrojumi	8
Izmantotie saīsinājumi un skaidrojumi.....	9
Ievads.....	11
1 Skrundas novada vispārējs raksturojums un vēsturiskā attīstība	15
2 Skrundas novada mijiedarbība ar apkārtējām pašvaldībām	17
3 Cilvēkresursi.....	18
3.1 Demogrāfijas rādītāji	18
3.1.1 Iedzīvotāju skaita dinamika un apdzīvojuma blīvums	18
3.1.2 Skrundas novada iedzīvotāju struktūra	19
3.2 Iedzīvotāju nodarbinātība un bezdarbs.....	23
3.2.1 Nodarbinātība.....	23
3.2.2 Bezdarbs	24
3.3 Darba samaksa	26
3.4 Kopsavilkums un cilvēkresursu novērtējums	26
4 Sociālā infrastruktūra un pakalpojumi	28
4.1 Izglītības iespējas un izglītības iestāžu pieejamība	28
4.1.1 Pirmsskolas, pamatskolas un vidējā izglītība	28
4.1.2 Profesionālās ievirzes un interešu izglītība.....	33
4.1.3 Mūžizglītība un interešu izglītība.....	34
4.2 Veselības aprūpe un sociālā aizsardzība.....	35
4.2.1 Veselības aprūpe	35
4.2.2 Sociālā aizsardzība	35
4.3 Kultūrvide, kultūras iestāžu un pasākumu pieejamība.....	38
4.3.1 Kultūras iestādes un aktivitātes.....	38
4.3.2 Bibliotēkas	39
4.3.3 Kultūrvēsturiskais mantojums.....	40
4.3.4 Muzeji	42
4.4 Sporta un aktīvas atpūtas iespējas	42
4.5 Sabiedriskā drošība un kārtība	43
4.5.1 Pašvaldības policija	43
4.5.2 Valsts policija	43
4.5.3 Ugunsdzēsība.....	43
4.6 Kopsavilkums un sociālās infrastruktūras un pakalpojumu novērtējums.....	43
5 Transporta infrastruktūra un pakalpojumi	46

5.1	Autotransports	47
5.1.1	Transportlīdzekļi Skrundas novadā.....	47
5.1.2	Transporta infrastruktūra	48
5.2	Satiksmes drošība	51
5.3	Dzelzceļa transports	52
5.4	Sabiedriskais transports	52
5.4.1	Dzelzceļa sabiedriskais transports.....	52
5.4.2	Autotransporta sabiedriskais transports.....	53
5.5	Velotransports	54
5.6	Kopsavilkums un transporta infrastruktūras un pakalpojumu novērtējums	54
6	Inženiertehniskā infrastruktūra un pakalpojumi	56
6.1	Dzīvojamais fonds.....	56
6.2	Ūdenssaimniecības infrastruktūra un pakalpojumi.....	57
6.2.1	Ūdensapgāde	57
6.2.2	Kanalizācija	59
6.2.3	Ūdenssaimniecības projekti Skrundas novadā	60
6.3	Energētikas infrastruktūra un pakalpojumi.....	62
6.3.1	Elektroapgādes infrastruktūra un pakalpojumi.....	62
6.3.2	Siltumapgādes infrastruktūra un pakalpojumi	62
6.3.3	Gāzes infrastruktūra un pakalpojumi	63
6.4	Sakaru infrastruktūra un pakalpojumi.....	63
6.4.1	Telekomunikācijas	63
6.4.2	Internets, datu pārraides pakalpojumi.....	64
6.4.3	Pasta pakalpojumi	65
6.5	Meliorācijas sistēma	65
6.6	Atkritumu apsaimniekošana.....	65
6.7	Kapu saimniecība.....	65
6.8	Kopsavilkums un inženiertehniskās infrastruktūras un pakalpojumu novērtējums	66
7	Uzņēmējdarbības vide un nozaru attīstība.....	69
7.1	UZŅĒMĒJDARBĪBAS AKTIVITĀTE	69
7.2	Uzņēmējdarbības vides vērtējums	73
7.2.1	Novada sociālekonomiskā attīstība	73
7.2.2	Ģeogrāfiskais izvietojums, infrastruktūra, resursi.....	75
8	Publiskā pārvalde.....	76
8.1	Pašvaldība.....	76
8.1.1	Struktūra un funkcijas.....	76

8.1.2	Sniegto pakalpojumu raksturojums.....	78
8.1.3	Pašvaldības komunikācija ar iedzīvotājiem	79
8.2	Pamatbudžeta raksturojums	80
8.2.1	Pamatbudžeta ieņēmumu struktūra	80
8.2.2	Pamatbudžeta izdevumu struktūra	81
8.3	Speciālā budžeta raksturojums	82
8.4	Īstenotie investīciju projekti	84
8.5	Jaunatnes politika	84
8.6	Nevalstisko organizāciju darbība	84
8.7	Kopsavilkums un publiskās pārvaldes novērtējums	85
9	Dabas resursi	87
9.1	Novada platības vispārējais raksturojums.....	87
9.2	Lauksaimniecības zeme	88
9.3	Meži un purvi	88
9.4	Ģeoloģiskie resursi	89
9.5	Ūdens resursi	91
9.6	Aizsargājamās un ainaviski nozīmīgās teritorijas	94
9.6.1	Dabas liegumi:	94
9.6.2	Dabas pieminekļi:	94
9.7	Kopsavilkums un dabas resursu novērtējums	96
10	SVID	97
10.1	Sociālā joma.....	97
10.2	Izglītība	97
10.3	Kultūra, sports	98
10.4	Ceļi, transports	99
10.5	Komunālā saimniecība.....	99
10.6	Uzņēmējdarbība	100
11	Ilgtermiņa stratēģiskie uzstādījumi	102
11.1	Pašvaldības specializācija	102
11.2	Skrundas novada vīzija un ilgtermiņa prioritātes	103
12	Vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi	104
12.1	Vidēja termiņa prioritātes	104
12.2	Vidējā termiņa prioritāšu sasniedzamie rezultāti.....	106
13	Rīcības plāns 2013.-2019. gadam	109
14	Investīciju plāns 2013.-2019. gadam	120
15	Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtība	135

15.1	Attīstības programmas īstenošanas institucionālais ietvars	135
15.2	Skrundas novada attīstības izvērtējuma pamatrādītāji.....	137
15.3	Attīstības programmā noteikto vidējā termiņa prioritāšu sasniegšanas izvērtēšana	137
15.4	Ikgadējā Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības ziņojuma saturs un iekļaujamā informācija.....	138
16	Pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem	141

METODOLOĢIJA

Skrundas novada attīstības programma 2013.-2019.gadam izstrādāta, vadoties pēc RAPLM Valsts stratēģiskās plānošanas departamenta Reģionālās attīstības plānošanas nodaļas izstrādātā dokumenta „Metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī” (aktualizētā redakcija 2010.gada 23.septembris) ieteikumiem, ievērojot tematisko pieeju pašreizējās situācijas raksturojuma un analīzes veikšanā un ekonomisko skatījumu attīstības plānošanai.

Lai sasniegtu Attīstības programmas mērķi un racionāli izvērtētu Skrundas novada attīstības perspektīvas, dokumenta izstrādē izmantotas sekojošas metodes:

- saistīto plānošanas dokumentu analīze (vietēja, reģionālā un valsts līmeņa, kā arī teritoriju, ar kurām Skrundas novads robežojas);
- iedzīvotāju anketēšana, anketēšanas rezultātu apkopošana un analīze;
- statistikas datu un pārskatu apkopošana un analīze;
- attīstības tendenču novērtējums (galvenokārt izmantoti pieejamie dati par pēdējiem 5 gadiem);
- novada raksturojošo rādītāju salīdzināšana ar citu teritoriju rādītājiem vai valsts vidējiem rādītājiem;
- SVID analīze;
- darba grupu semināri;
- nozaru speciālistu iesaiste dokumenta izstrādes procesā.

Pamatojoties uz novada pašreizējās situācijas analīzi, pieejamo resursu un uzņēmējdarbības vides novērtējumu, izvirzīti perspektīvie uzņēmējdarbības virzieni jeb specializācija.

Lai nodrošinātu integrētas pieejas izmantošanu attīstības plānošanā, veikta vispusīga plānošanas dokumentu analīze (t.sk. piegulošo teritoriju attīstības dokumentu analīze), kā arī ņemtas vērā ne tikai Skrundas novada pašvaldības, kaimiņu pašvaldību, bet arī iedzīvotāju, uzņēmēju, dažādu nozaru profesionāļu u.c. intereses un izaugsmes perspektīvas. Pētīta jomu un teritoriju savstarpējā mijiedarbība, nodrošinot līdzsvarotu ekonomisko, sociālo un vides attīstību.

Sagatavojot rīcības plānu, ievērots iepriekš jau īstenoto projektu konteksts, tādējādi nodrošinot to īstenošanas pēctecību.

Lai tiktu iespējami plaši aptverti un racionāli izvērtēti visi attīstības riski un iespējas, Skrundas novada Attīstības programmas izstrādes procesā tika iesaistīti dažādu nozaru speciālisti ar daudzu gadu darba pieredzi savā nozarē (tai skaitā novada attīstības plānošanas speciālisti).

Iespēju robežās izmantoti dati laika periodā no 2007.-2011.gadam, bet jomās, kurās nav pieejami jaunākie dati par atbilstošo 5 gadu periodu, izmantoti dati par periodu, par kuru tie ir pieejami. Pārskatāmības nolūkos dati apkopoti diagrammu un attēlu formā, tādējādi norādot galvenās attīstības tendences un iespējamās risināmos problēmjautājumus (negatīvās tendences).

TERMINU SKAIDROJUMI

Attīstības programma – vidēja termiņa plānošanas dokuments, kurā noteikts pasākumu kopums ilgtermiņa prioritāšu īstenošanai¹.

Integrēta pieeja – pieeja attīstības plānošanā, kas paredz koordinētu telpisko, tematisko un laika dimensiju, nodrošinot interešu saskaņotību starp visiem pārvaldes līmeņiem un ieinteresētajām pusēm.

Prioritāte – teritorijas attīstības vispārējā aktualitāte, kuras risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām attīstības aktualitātēm.

Rīcības virzieni – konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīts noteikto vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai.

Stratēģiskais mērķis - konkrēts politisku uzstādījumu kopums vēlamajām situācijas pārmaiņām noteiktā laika periodā, kas ir vērsti uz teritorijas attīstības vīzijas sasniegšanu, un kas kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāk veicamo darbību identificēšanai.

Uzdevumi – iniciatīvu un rīcību kopums, kas ir izvirzīti noteikto rīcības virzienu sasniegšanai. Tie ir skaidri definēti, izmērāmi un pārbaudāmi.

Vīzija – lakonisks ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas vienlaikus parāda teritorijas unikālās vērtības.

Demogrāfiskās slodzes līmenis – darbspējas vecumu nesasniegušo un pārsniegušo personu skaits vidēji uz 1 000 personām darbspējas vecumā.

Teritorijas attīstības indekss - vispārināts rādītājs, ko aprēķina ar noteiktiem svara koeficientiem, summējot svarīgāko, attīstību raksturojošo, statistikas pamatrādītāju (izmantojot gan gadā uzkrājušos statistikas rādītājus (IKP, iedzīvotāju ienākuma nodokļa apmērs, nefinanšu investīcijas), gan momenta statistikas rādītājus (demogrāfiskie rādītāji) saskaņā ar stāvokli apskatāmā gada sākumā) standartizētās vērtības. Tas parāda teritoriju augstāku vai zemāku attīstību no vidējā valsts sociālekonomiskās attīstības līmeņa attiecīgajā gadā.

¹ LR likums „Attīstības plānošanas sistēmas likums”, spēkā no 01.01.2009

IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI UN SKAIDROJUMI

Saīsinājums	Skaidrojums
AP	Attīstības programma
AS	Akciju sabiedrība
CKS	Centrālā kanalizācijas sistēma
CSS	Centralizētā siltumapgādes sistēma
CSDD	Ceļu satiksmes drošības direkcija
CSNg	Ceļu satiksmes negadījumi
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
DUS	Degvielas uzpildes stacija
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
EUR	Eiro
ha	hektārs
GMI	Garantētais minimālais ienākums
gs.	gadsimts
GRM	Gāzes regulēšanas mezgls
GRP	Gāzes regulēšanas punkts
ID	Identifikācijas numurs
IIP	Ilgtermiņa investīciju programma
IK	Individuālais komersants
km	Kilometrs
KS	Kooperatīvā sabiedrība
KSS	Kanalizācijas sūkņu stacija
kV	Kilovolts
kVA	Kilovatampērs
LR	Latvijas Republika
Ls, LVL	Latvijas lats
LU	Latvijas Universitāte
LVĢMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
LVM	Latvijas Valsts meži
m ²	Kvadrātmeters
m ³	Kubikmetrs
MK	Ministru kabinets

Saīsinājums	Skaidrojums
MW	Megavati
MPa	Megapaskāls
MWh	Megavatstundas
NAI	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
Nr.	Numurs
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	Nevalstiskā organizācija
PII	Pirmsskolas izglītības iestāde
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
RAPLM	Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SVID	Stiprās un vājās puses, iespējas, draudi
TAI	Teritorijas attīstības indekss
TEN-T	Trans-Eiropas autoceļu tīkls
tūkst.	Tūkstoši
ŪAS	Ūdens attīrīšanas stacija
ŪSS	Ūdens sūkņu stacija
VAS	Valsts akciju sabiedrība
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VRAA	Valsts reģionālās attīstības aģentūra
VSIA	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
ZS	Zemnieku saimniecība

IEVADS

2010. gada 21. decembrī starp Valsts reģionālās attīstības aģentūru un Skrundas novada pašvaldību tika noslēgta vienošanās Nr. 1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/VRAA/078/036 par Eiropas Savienības fonda darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” papildinājuma 1.5. prioritātes „Administratīvās kapacitātes stiprināšana” 1.5.3. pasākuma „Plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību administratīvās un attīstības plānošanas kapacitātes stiprināšana” 1.5.3.2. aktivitātes „Plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību attīstības plānošanas kapacitātes paaugstināšana” projekta Nr. 1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/VRAA/078 „Skrundas un Kuldīgas novadu teritorijas attīstības programmu izstrāde 2013.-2019.” īstenošanu. Projekta mērķis ir paaugstināt teritorijas attīstības plānošanas kapacitāti Skrundas un Kuldīgas novados, izstrādājot kvalitatīvas un saskaņotas vidēja termiņa integrētas attīstības programmas. Projekta ietvaros paredzēts izstrādāt integrētās teritorijas attīstības programmas Skrundas un Kuldīgas novadiem 2013 – 2019. gadam. Sadarbības partneris projekta realizācijā - Kuldīgas novada pašvaldība. Lai nodrošinātu kvalitatīvu un efektīvu attīstības programmu izstrādi tiks apkopota nepieciešamā informācija, tai skaitā izvērtējot teritoriju līdzšinējos attīstības plānošanas dokumentus un pašvaldībās uzkrātos datus, un integrējot to novadu attīstības programmu izstrādē. Integrētās teritorijas attīstības programmas kalpos par pamatu budžeta un investīciju plānošanai Skrundas un Kuldīgas novados 7 gadu periodam, t.sk. paredzot detalizētu ieviešanas un uzraudzības sistēmu izveidi. Teritorijas attīstības programmas Skrundas novadam un Kuldīgas novadam tiks izstrādātas ciešā saiknē (vienas projekta darbības ietvaros), nodrošinot to savstarpējo saskaņotību, racionālu un līdzsvarotu abu novadu attīstības plānošanu, resursu apvienošanu kopīgu mērķu sasniegšanai, saskaņotību ar nacionālā un reģionālā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem.

Skrundas novada attīstības programma ir vidēja termiņa plānošanas dokuments 2013.-2019.gadam, kas nosaka novada attīstības prioritātes, rīcības virzienus un uzdevumus, kā arī to īstenošajus un finanšu resursus ilgtermiņa mērķu sasniegšanai. Attīstības programma ir pamats Skrundas novada domes rīcību un investīciju mērķtiecīgai plānošanai.

Attīstības programmas izstrāde veikta, pamatojoties uz Latvijas Republikas (turpmāk tekstā – LR) likuma „Par pašvaldībām” 14.panta otrās daļas 1.punktu, Attīstības plānošanas sistēmas likuma 6.panta ceturto daļu un Reģionālās attīstības likuma 13.pantu, kā arī saskaņā ar LR Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas izstrādātiem „Metodiskiem ieteikumiem attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī” un 25.08.2009. Ministru kabineta (turpmāk tekstā – MK) noteikumiem Nr.970 „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”.

Izstrādājot Attīstības programmu, ir ņemti vērā Skrundas novada teritorijas plānojums un to vietējo pašvaldību spēkā esošie teritorijas attīstības plānošanas dokumenti, ar kurām robežojas Skrundas novads.

Attīstības programma sagatavota, ņemot vērā sekojošus plānošanas dokumentus:

➤ Valsts līmeņa plānošanas dokumenti:

- Nacionālais attīstības plāns 2007.-2013.gadam;
- Valsts stratēģiskais ietvardokuments 2007.-2013.gadam;
- Ilgtermiņa konceptuālais dokuments „Latvijas izaugsmes modelis: Cilvēks pirmajā vietā”;
- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam.

➤ Reģionāla līmeņa plānošanas dokumenti:

- Kurzemes plānošanas reģiona attīstības stratēģija 2007 – 2013;

- Kurzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2006 – 2026.
- Vietēja līmeņa plānošanas dokumenti (t.sk. pieguļošo pašvaldību spēkā esošie attīstības plānošanas dokumenti):
 - Skrundas pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojums 2006.-2018.gadam;
 - Raņķu pagasta teritorijas plānojums, 2007;
 - Nīkrāces pagasta teritorijas plānojums, 2010;
 - Rudbāržu pagasta teritorijas plānojums, 2006;
 - Aizputes novada attīstības programma 2012. – 2018.gadam;
 - Saldus novada attīstības programma 2009.-2015.gadam;
 - Kuldīgas novada teritorijas attīstības programma;
 - Vaiņodes novada attīstības programma 2012.-2018.gadam;
 - Vaiņodes novada teritorijas plānojums 2012.-2024.gadam.
- Nozaru plānošanas dokumenti:
 - Izglītības attīstības pamatnostādnes 2007.-2013.gadam;
 - Lauku attīstības programma 2007.-2013.gadam;
 - Transporta attīstības pamatnostādnes 2007.-2013.gadam;
 - Enerģētikas attīstības pamatnostādnes 2007. – 2016. gadam;
 - Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2006.-2012.gadam;
 - Zivsaimniecības nozares Nacionālais stratēģiskais plāns 2007. - 2013.gadam.
- Skrundas novada pašvaldības un tās institūciju sniegtie dati (t.sk. gada pārskati u.c.);
- LR Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk tekstā – CSP), Valsts reģionālās attīstības aģentūras (turpmāk tekstā – VRAA), Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk tekstā – NVA), Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk tekstā – PMLP), Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk tekstā – VID), Valsts zemes dienesta (turpmāk tekstā – VZD), SIA „Lursoft”, VSIA „Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (turpmāk tekstā – LVĢMC) u.c. institūciju apkopotie dati;
- Attīstības programmas izstrādes sabiedriskajā apspriedē iegūtā informācija, un cita informācija (viedokļi), kas iegūta Attīstības programmas izstrādes procesa komunikācijā ar ieinteresētajām pusēm, t.sk. iedzīvotāju aptaujas rezultāti.

Attīstības programma sastāv no piecām daļām.

- Pirmajā daļā „Skrundas novada pašreizējās situācijas raksturojums un analīze” ir veikta novada pašreizējās situācijas un SVID analīze.
- Balstoties uz pašreizējās situācijas analīzes rezultātiem, otrajā daļā „Stratēģiskā daļa” ir noteikta novada attīstības vīzija, stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes.
- Trešajā daļā „Rīcības plāns (t.sk. „Investīciju plāns”)”, pamatojoties uz ilgtermiņa prioritātēm, ir definētas vidējā termiņa prioritātes, rīcības virzieni un uzdevumi. Rīcības plāns un investīciju plāns ir sastādīts 7 gadu periodam. Tie tiks aktualizēti, ņemot vērā Attīstības programmas īstenošanas progresu un kārtējam gadam apstiprināto pašvaldības budžetu.

-
- Attīstības programmas ceturtajā daļā „Attīstības programmas īstenošanas un uzraudzības kārtība” ir noteikts uzraudzības un ziņojumu sagatavošanas periodiskums un tajā ietveramie uzraudzības rādītāji.
 - Piektajā daļā „Pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem” sniegta informācija par iedzīvotāju aptaujas, iedzīvotāju forumu, darba grupu semināru, sabiedriskās apspriešanas sanāksmes procesu un rezultātiem, kā arī ietver citus Attīstības programmas izstrādei nozīmīgus viedokļus un ieteikumus.

SKRUNDAS NOVADA PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

1 SKRUNDAS NOVADA VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS UN VĒSTURISKĀ ATTĪSTĪBA

Skrundas novads ir pašvaldība Kurzemē, Ventas krastos, kura izveidojusies 2009. gadā, apvienojot bijušā Kuldīgas rajona Skrundas pilsētu ar lauku teritoriju ar Nīkrāces pagastu, Raņķu pagastu un Rudbāržu pagastu. Novada administratīvais centrs ir Skrunda, kopējā platība – 555,39 km², iedzīvotāju skaits – 5870, kas pēdējo piecu gadu laikā ir sarucis par 5%. Skrundas novads robežojas ar Aizputes, Kuldīgas, Saldus un Vaiņodes novadiem. Aptuveni pusi novada teritorijas klāj meži.

Novadu šķērso valsts galvenais autoceļš A9 un dzelzceļa līnija Rīga – Liepāja. Attālums no novada administratīvā centra līdz Rīgai ir 147 km, Liepājai – 68km, Kuldīgai – 39km, Saldum – 30km.

Vēsturiski **Skrundas** pašvaldība ir senās kuršu zemes Bandavas centrālā sastāvdaļa, kas vēstures avotos pirmo reizi minēta 1253.gadā, bet 1368.gadā pašā Ventas kreisajā krastā celta vācu feodāļu pils, kur mūsdienās skaists parks un estrāde. Dažādos vēstures posmos Skrunda ietilpusi Livonijas ordeņa valstī, Kurzemes un Zemgales hercogistē, cariskās Krievijas Kurzemes guberņā.

17.gs. Skrundā darbojās manufaktūras (stikla ceplis, pulvera dzirnavas, naglu, liulgabalu un šauteņu darbnīcas). Ziemeļu karā (1700.-1721.g.) Livonijas ordeņa pils Skrundā tika nopostīta. Pēc tam Skrundā tika izveidota muiža. Līdz mūsdienām saglabājusies bijušās muižas dzīvojamā māja.

1.pasaules kara laikā Skrundu, tāpat kā visu Kurzemi, ieņēma ķeizarkaraspēks. Latvijas Brīvības cīņu laikā 1919.gada 22.janvārī lielinieku 2.Padomju Latvijas strēlnieku pulks ieņēma Skrundu. Pēc nedēļas 29.janvārī notika Skrundas kauja, kurā cīnījās Latviešu atsevišķais bataljons komandiera pulkveža O.Kalpaka vadībā. Pēc smagas kaujas, kurā piedalījās Kalpaka bataljona Cēsu rota un Virsnieku rota, Skrunda tika ieņemta. Šai kaujai bija liela nozīme, jo bataljons nostiprinājās stratēģiski izdevīgajā līnijā gar Ventas krastu.

Skrundas ciemats sācis veidoties 20.gs. 20.gados, kad 1926.gadā bijušās muižas zemes tika sadalītas apbūves gabalos. Pēc dzelzceļa līnijas Glūda - Liepāja izbūves 1929.gadā Skrundas saimnieciskā attīstība paātrinājās. 1935.gadā Skrundā bija ~ 50 sīktirdzniecības uzņēmumi, kā arī vairāki rūpniecības uzņēmumi - ūdensdzirnavas, līnu apstrādāšanas darbnīca, divas kokzāģētavas, divas mehāniskās darbnīcas.

II pasaules kara beigās 1945.gada maijā Skrundā ienāca padomju okupācijas karaspēks. PSRS varas iestāžu rīkotajās deportācijas un arestos cieta daudzi pagasta iedzīvotāji. 1949.gada 25.martā no Skrundas pagasta izsūtīja 228 iedzīvotājus. Pie Skrundas dzelzceļa stacijas represētajiem 1989.gadā uzstādīts piemiņas akmens.

1950.gadā Skrundai piešķirtas pilsētciemata tiesības. Laika posmā no 1950. līdz 1959.gadam Skrunda bija rajona centrs. 1969.gadā Skrundā tika uzcelts rūpnīcas VEF cehs. Padomju laikā darbojās Aizputes kūdras fabrikas iecirknis, ģeoloģiskā un hidroģeoloģiskā ekspedīcija, PMK iecirknis, sadzīves pakalpojumu kombināta darbnīcas, zivsaimniecība „Skrunda”, kokapstrādes kombināta „Vulkāns” pārkraušanas bāze.

Skrundai pilsētas tiesības piešķirtas 1996.gadā.

Skrundas pagastā ir 1168 iedzīvotāji (01.01.2012.g., pēc PMLP datiem).

Pagastā atrodas šādas apdzīvotas vietas: Ciecere, Jaunmuiža, Pumpuri, Rūnaiši, Plostnieki, Videnieki, Bračas, Kušaiņi, Vēršmuiža, kā arī skrajciemi – Savenieki un Niedre.

Raņķu pagasts aizņem ~47 km² lielu platību, tajā ir 507 iedzīvotāji (01.01.2012.g., pēc PMLP datiem).

Raņķu pagasts atrodas Skrundas novada ziemeļu daļā, Ventas kreisajā krastā. Raņķu pagasts robežojas ar Skrundas pilsētu, Skrundas pagastu, Rudbāržu pagastu, Laidu pagastu un Snēpeles pagastu. Attālums no Raņķu pagasta centra līdz Kuldīgai – 22 km, līdz Skrundai – 12 km, 1. šķiras autoceļš P 116. Netālu atrodas arī Rīgas – Liepājas dzelzceļš un valsts galvenais autoceļš A 9.

Vēsturiski Raņķu pagasts ir sens Kuldīgas apriņķa pagasts, kas robežojās ar Snēpeles, Sieksātes, Valtaiku, Skrundas, Lutriņu un Vārmes pagastiem. 1939.gadā pagasta kopējā zemes platība bija 15793 ha, dzīvoja 1669 cilvēki. Pagastā bija 84 vecsaimniecības un 86 jaunsaimniecības. Raņķu pagasts ļoti cieta 1941.g. un 1949.g. deportāciju laikā – praktiski tika likvidēta 51 saimniecība. Kolhozu dibināšanas laikā 1949.g. tika nodibināti divi kolhozi, kas vēlāk tika pārveidoti un apvienoti. 90 – jos gados kolhozs „Ziedonis” tika pārveidots par paju sabiedrību, kura 1993.gadā likvidējās. Pēckara laikā pēc jaunā administratīvā iedalījuma pagasta teritorija samazinājās ~3 reizes, palika tikai teritorija Ventas kreisajā krastā.

Rudbāržu pagasts atrodas Skrundas novada Rietumu daļā, tajā ir 1076 iedzīvotāji (01.01.2012.g., pēc PMLP datiem).

Attālums no Rudbāržiem līdz Skrundai 8 km, līdz Liepājai 60. To šķērso Rīgas - Liepājas dzelzceļš un valsts galvenais autoceļš A 9. Robežojas ar Kalvenes pagastu, Kazdangas pagastu, Laidu pagastu, Nīkrāces pagastu, Raņķu pagastu, Skrundas pagastu.

Rudbārži vēstures avotos pirmoreiz minēti 16.gs., kad tie izlēnoti Gosu dzimtai. 17.gs. Rudbāržu muiža piederēja Kurzemes hercogistes kanclera Keizerlinga dzimtai, 18.gs. tā bija Benignas Bīronas māsas Katrīnas Bismarkas īpašums, kuru viņa uzdāvināja māsasdēlam Pēterim Bīronam. 1778.g. Rudbāržus nopirka fon Firkša dzimta, kas Rudbāržos valdīja līdz 1920.g.

Tagadējā Rudbāržu pagasta teritorija veidojusies pēc 2.pasaules kara, kad tajā iekļāva bijušo Sieksātes pagastu. 1945.g. Rudbāržu pagastā izveidoja Rudbāržu, Lēnas un Pelču ciemu, bet pagastu 1949.g. likvidēja. 1954.g. Rudbāržu ciemam pievienoja Pelču un Sieksātes ciemu, 1977.g. - daļu Skrundas ciemata teritorijas. Lēnas ciemu 1954.g. pievienoja Nīkrāces ciemam, ar kuru robežas tika mainītas 1959.g. un 1966.g. 1990.g. Rudbāržu ciema teritorijā atjaunoja Rudbāržu pagastu. Administratīvi teritoriālo pārkārtojumu laikā Rudbāržu pagastā iekļauts viss Sieksātes pagasts, bet daļa Rudbāržu pagasta pievienota Nīkrāces pagastam un Skrundas lauku teritorijai.

Nīkrāces pagasts atrodas Skrundas novada Dienvidu daļā, tajā ir 704 iedzīvotāji (01.01.2012.g., pēc PMLP datiem).

Pagasts robežojas ar Skrundas pilsētu, Pampāju pagastu, Kalvenes pagastu, Kazdangas pagastu, Rudbāržu pagastu, Embūtes pagastu un Nīgrandes pagastu.

Nīkrāces pagasta teritoriju ZR virzienā šķērso Valsts I šķiras autoceļš P 116 Kuldīga-Skrunda-Embūte, kuram ir melnais (asfalta) segums. A daļā - Valsts 2 šķiras autoceļš P1277. Attālums no pagasta centra līdz Skrundai 16 km, līdz Kuldīgai - 54km, līdz Liepājai - 86 km, līdz Rīgai - 165km.

Nīkrāces pagasts ir sena apdzīvota vieta ar interesantu vēsturi. Līdz 1920.g. Nīkrāces pagastu sauca par Briņķu pagastu. Pirmās ziņas par apvidu saglabājušās no 1253g.,kad dokumentos minēta Dzelde (Celde). 19.gs. šajā teritorijā bija vairāki mazi pagasti. No Lēnām pirmā Latvijas armijas virspavēlnieka pulkveža O. Kalpaka vadībā armija uzsāka uzvaras gājienu Latvijas atbrīvošanai.

1920.gadā Briņķu pagasts tiek nodēvēts par Nīkrāces pagastu. 1940./41.g. Nīkrāces pagastā nodibina padomju varu. 1941.gadā vācieši Nīkrāci ieņēma pēkšņi un klusi, bez kaujām.1944.-1945.gada ziemā šajā apvidū notika smagas kaujas pret „Kurzemes katlā” ieslēgto fašistu karaspēku. 1954.g. Nīkrāces ciemam pievienoja Varoņu un Lēnas ciemus. 1957.g. tika izveidota padomju saimniecība „Nīkrāce” (1989.-1991.g. paju s-ba „Nīkrāce”, līdz 1996.g.- SIA „Dzelde” un paju sabiedrība „Lēnas”, kopš 1999.g.- lauksaimnieku biedrība „Dzelde” 1990.g). Nīkrāces ciema teritorijā atjaunoja Nīkrāces pagastu.

2 SKRUNDAS NOVADA MIJIEDARBĪBA AR APKĀRTĒJĀM PAŠVALDĪBĀM

Sadaļa jāpapildina, ņemot vērā pašvaldības viedokli.

Skrundas novada tiešie kaimiņi ir Aizputes, Kuldīgas, Saldus un Vaiņodes novadi. Mijiedarbības jomas:

- transports,
- tūrisms,
- izglītība (2012.gadā Skrundas novadā mācās 17 citu pašvaldību bērni, 82 Skrundas novada bērni mācās citu pašvaldību izglītības iestādēs; tiek rīkota piem., angļu valodas olimpiāde Skrundas, Saldus un Brocēnu novadu vidusskolēniem).

Saldus - reģionālas nozīmes attīstības centrs, atrodas valsts iestādes (piem., Valsts zemes dienests, Uzņēmumu reģistra filiāle, VSAA klientu apkalpošanas centrs, Pārtikas un veterinārais dienests Dienvidkurzemes pārvaldes filiāle u.c.), kopīgi projekti???

Kuldīga - bijušais rajona centrs. Atrodas valsts iestādes (piem., Valsts zemes dienests, NVA filiāle), Kuldīgas sporta skolas filiāle atrodas Skrundā. Skrundas TV veido sižetus par bijušo Saldus un Kuldīgas rajonu teritorijās notiekošo.

Liepāja – atrodas valsts iestādes (piem., Reģionālā vides pārvalde), kopīgi tūrisma maršruti, piem., „Mazais Kurzemes loks” (Liepāja – Grobiņa – Apriķi – Aizpute – Kazdanga – Skrunda – Durbe – Liepāja).

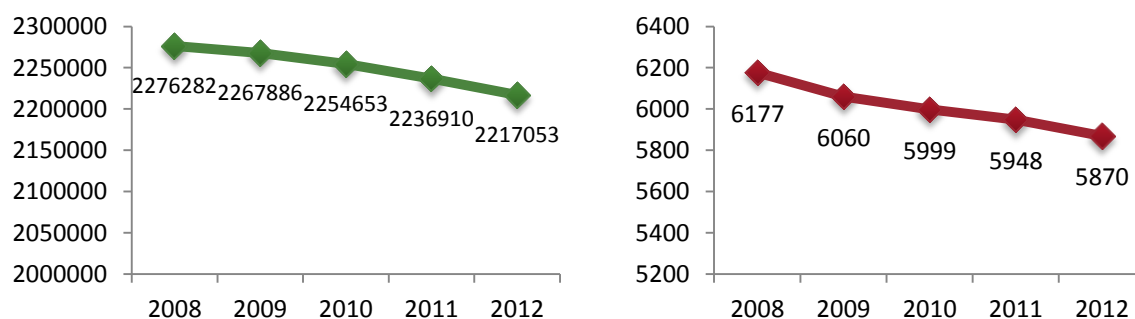
3 CILVĒKRESURSI

3.1 Demogrāfijas rādītāji

3.1.1 Iedzīvotāju skaita dinamika un apdzīvojuma blīvums

Skrundas novadā, tāpat kā Latvijā kopumā, ir vērojama iedzīvotāju skaita samazināšanās tendence. Pēc PMLP datiem 2012.gada 1.janvārī Skrundas novadā dzīvoja 5870 iedzīvotāji. Laika posmā no 2008. līdz 2012. gadam Latvijas iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 3%, Skrundas novadā par 5% jeb 307 iedzīvotājiem.

Attēls 3-1. Iedzīvotāju skaita izmaiņas Latvijā un Skrundas novadā, 2008.-2012.gads

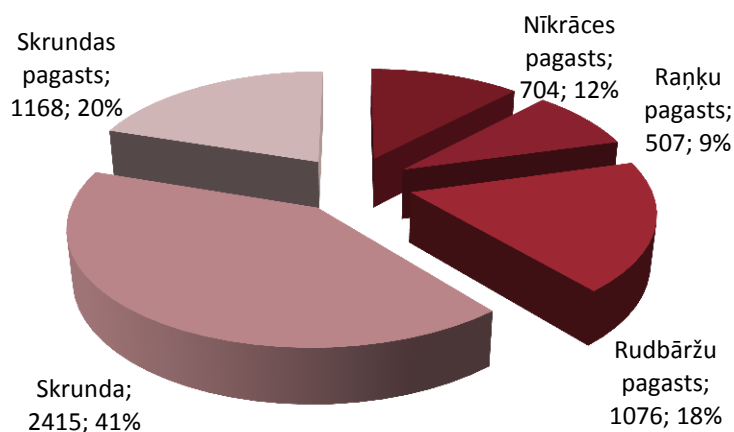

Avots: PMLP, dati uz gada sākumu

Pēc 2011.gada Tautas skaitīšanas datiem Skrundas novadā dzīvoja 5331 iedzīvotājs, kas salīdzinot ar PMLP datiem uz 01.01.2011, ir par 617 iedzīvotājiem (10,4%) mazāk.

Lielākais iedzīvotāju īpatsvars ir Skrundas pilsētā, kur dzīvo 2415 jeb 41% no novada iedzīvotājiem (skat. Attēls 3-2).

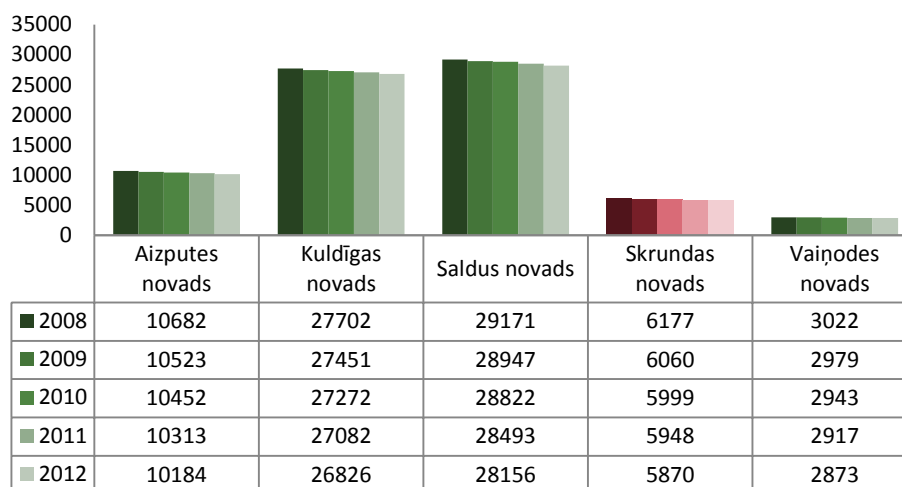
Attēls 3-2. Skrundas novada iedzīvotāju skaita sadalījums pa teritoriāli administratīvajām vienībām 2012.gada 1.janvārī

Avots: PMLP

Arī Skrundas novadam kaimiņos esošajos novados iedzīvotāju skaits pēdējo piecu gadu laikā ir samazinājies. Aizputes un Vaiņodes novados, tāpat kā Skrundas novadā, - par 5%, savukārt Kuldīgas un Saldus novados – par 3%. (skat. Attēls 3-3).

Attēls 3-3. Iedzīvotāju skaita dinamika kaimiņu novados, 2008.-2012.gads

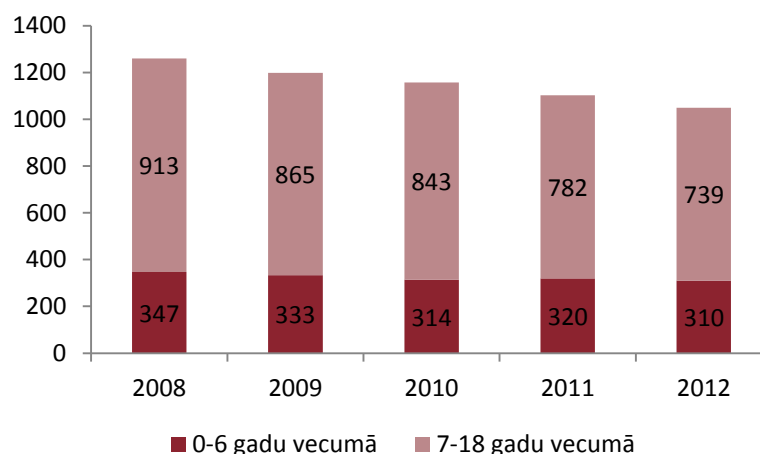

Avots: PMLP, dati uz gada sākumu

Arī iedzīvotāju blīvums visaugstākais ir Skrundas pilsētā – 302 iedzīvotāji uz vienu km². Visretāk apdzīvots ir Skrundas pagasts, kurā dzīvo tikai 4,5 iedzīvotāji uz vienu km². Nīkrāces pagastā šis rādītājs ir 5,3, Rudbāržu pagastā – 9,7 un Raņķu pagastā – 10,8 iedzīvotāji uz vienu km².

Kā negatīvs faktors ir minams bērnu skaita samazinājums. Salīdzinot ar 2008.gadu, bērnu skaits novadā ir sarucis par 211 jeb 17% (skat. Attēls 3-4).

Attēls 3-4. Bērnu skaita dinamika Skrundas novadā, 2008.-2012.gads

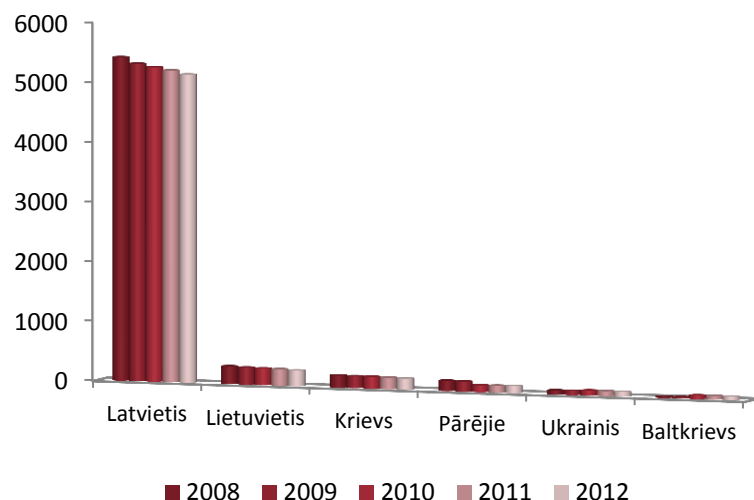

Avots: PMLP, dati uz gada sākumu

3.1.2 Skrundas novada iedzīvotāju struktūra

Skrundas novads ir izteikti latvisks, jo 87,8% novada iedzīvotāji ir latvieši, 4,5% - lietuvieši, 3,2% - krievi, 2,0% - ukraiņi, 1% - baltkrievi un 1,2% - pārējie (skat. attēls 3-5.)

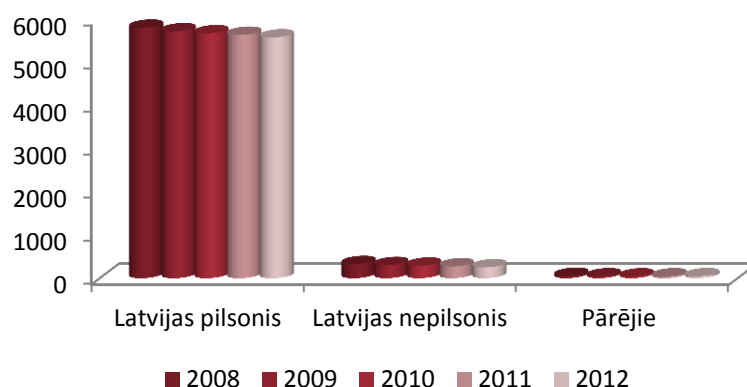
Attēls 3-5. Skrundas novada iedzīvotāju skaits sadalījumā pēc nacionālā sastāva, 2008.-2012.gads

Avots: PMLP, dati uz gada sākumu

95% Skrundas novada iedzīvotāju ir Latvijas pilsoņi, 4% - Latvijas nepilsoņi un 1% - pārējie. Iedzīvotāju struktūra sadalījumā pēc valstiskās piederības ir praktiski nemainīga laika posmā no 2008. līdz 2012.gadam (skat. Attēls 3-6).

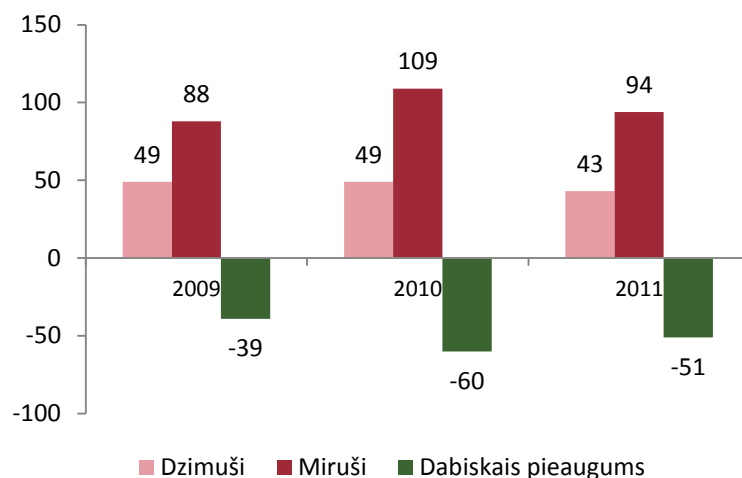
Attēls 3-6. Skrundas novada iedzīvotāji sadalījumā pēc valstiskās piederības, 2008.-2012.gads

Avots: PMLP, dati uz gada sākumu

Pēc CSP datiem 2011.gadā Skrundas novadā iedzīvotāju skaitu ir papildinājuši 43 jaundzimušie, bet miruši 94 iedzīvotāji, kas nosaka negatīvu (-51) iedzīvotāju dabisko pieaugumu novadā.

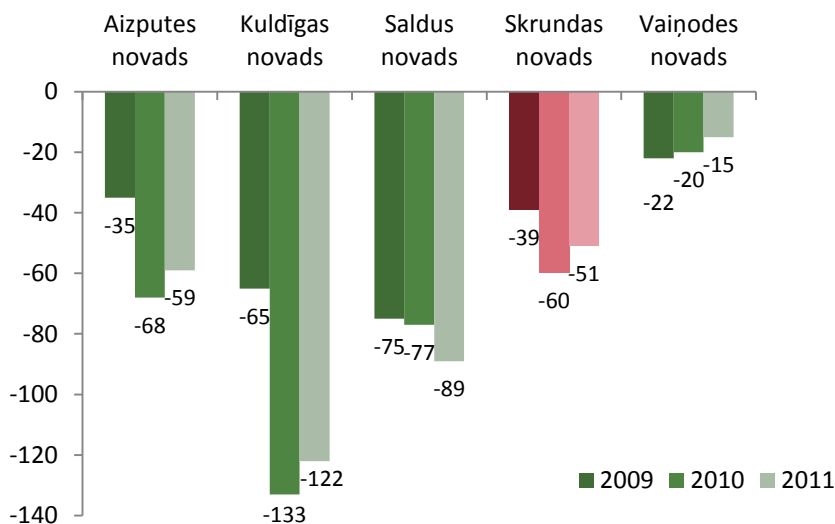
Attēls 3-7. Skrundas novada iedzīvotāju dabiskās kustības rādītāji, 2009.-2011. gads

Avots: CSP

Arī kaimiņu novados iedzīvotāju dabiskais pieaugums ir negatīvs (skat. Attēls 3-8).

Attēls 3-8. Iedzīvotāju dabiskais pieaugums kaimiņu novados, 2009.-2011. gads

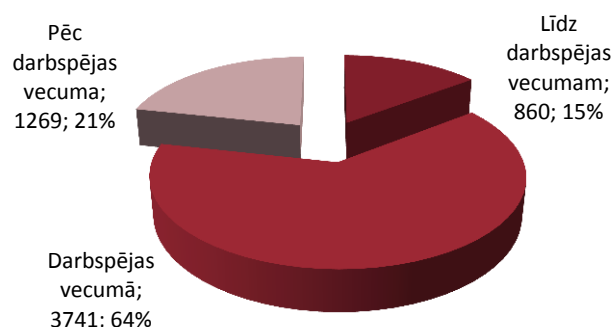

Avots: CSP

Pēc CSP datiem mehāniskās migrācijas saldo Skrundas novadā 2010.gadā bija negatīvs (-24). Uz dzīvi Skrundas novadā pārcēlās 91 iedzīvotājs, bet izbrauca 115.

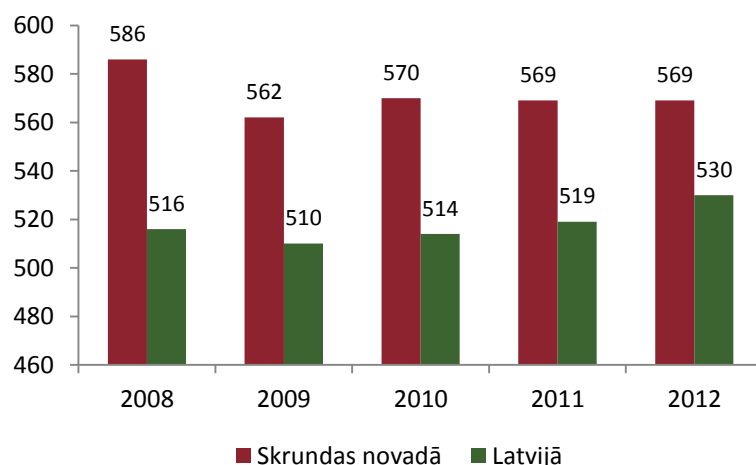
Noslēgto laulību skaits pēdējo triju gadu laikā ir praktiski nemainīgs: 2011.gadā – 19, 2010.gadā – 18 un 2009.gadā – 17.

15% Skrundas novada iedzīvotāju ir vecuma grupā līdz darbības vecumam (jaunāki par 15 gadiem), 64% - darbības vecumā (15-62 gadus veci), 21% - pēc darbības vecuma (vecāki par 62 gadiem) (skat. attēls 3-9).

Attēls 3-9. Skrundas novada iedzīvotāju struktūra pēc darbības, 2012.gada 1.janvārī

Avots: PMLP

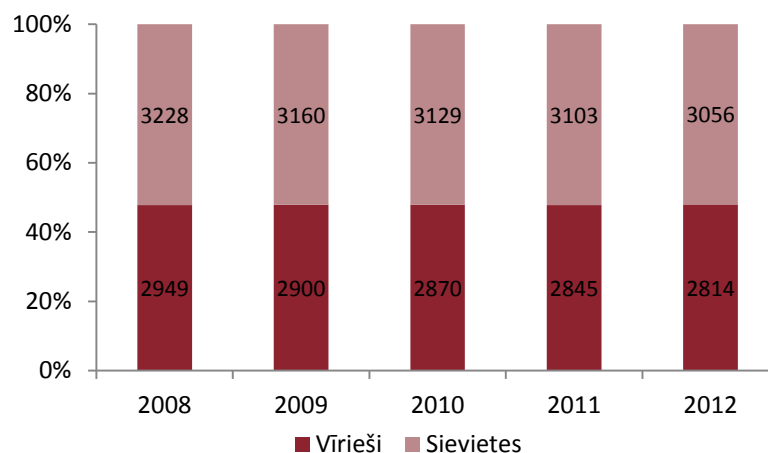
Atbilstoši statistikas datiem demogrāfiskās slodzes līmenis² 2012.gada 1.janvārī Skrundas novadā ir 569. Lai arī, salīdzinot ar 2008.gadu, šis rādītājs novadā ir samazinājies, tomēr tas ievērojami pārsniedz demogrāfiskās slodzes rādītāju Latvijā kopumā (530) (skat. Attēls 3-10). Turklāt jāatzīmē, ka iedzīvotāju skaits līdz darbības vecumam (860) ir daudz mazāks par iedzīvotāju skaitu pēc darbības vecuma (1269), kas vērtējams, kā negatīvs faktors demogrāfiskās situācijas attīstībai novadā.

Attēls 3-10. Demogrāfiskās slodzes līmenis Skrundas novadā un Latvijā, 2008.-2012.gads

Avots: PMLP, dati uz gada sākumu, konsultantu aprēķini

48% novada iedzīvotāju ir vīrieši un attiecīgi 52% - sievietes. Neskatoties uz izmaiņām iedzīvotāju kopējā skaitā, dzimumu proporcionālā attiecība piecu gadu laikā ir palikusi nemainīga (skat. Attēls 3-11).

² Demogrāfiskā slodze – darbības vecumu nesasniegušo un pārsniegušo personu skaits vidēji uz 1000 personām darbības vecumā.

3-11. Skrundas novada iedzīvotāju skaits sadalījumā pa dzimumiem, 2008.-2012.gads

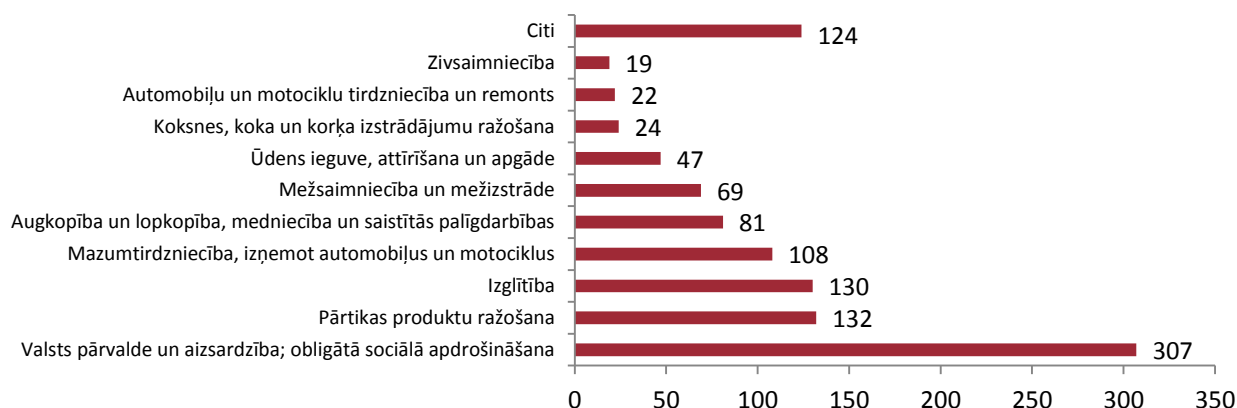
Avots: PMLP, dati uz gada sākumu

3.2 Iedzīvotāju nodarbinātība un bezdarbs**3.2.1 Nodarbinātība**

Atbilstoši VID sniegtajai informācijai 2011.gada decembrī Skrundas novada uzņēmumos un iestādēs, kas reģistrēti novada teritorijā, ir 1003 darba ņēmēji un 2011.gada 4.ceturksnī ir 48 pašnodarbinātas personas, kas ir aptuveni 28% no visiem Skrundas novada iedzīvotājiem darbaspējas vecumā. (tiks papildināts ar 2012. gada datiem).

Kā redzams attēlā (skat. Attēls 3-12), nozīmīgākās jomas, kuras ir nodarbināti iedzīvotāji Skrundas novadā (darba ņēmēju skaits ir lielāks par 100), ir valsts pārvalde un aizsardzība (29% no visiem darba ņēmējiem), pārtikas produktu ražošana (12%), izglītība (12%) un mazumtirdzniecība (10%).

Attēls 3-12. Darba ņēmēju skaits³ Skrundas novadā sadalījumā pa darbības veidiem, 2011.gada decembris

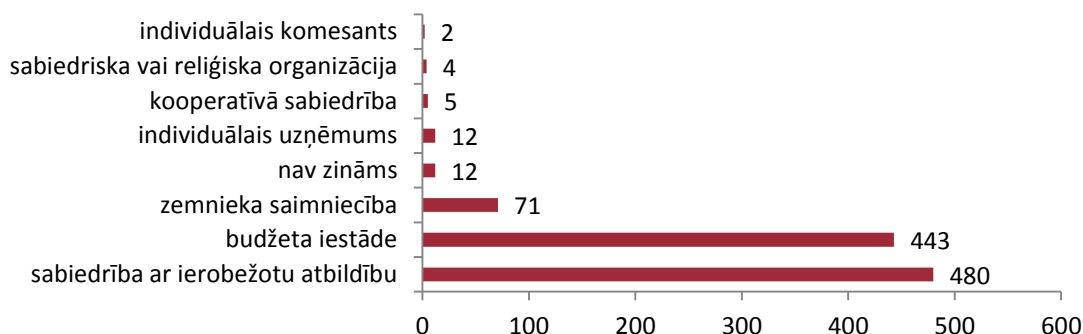
Avots: Ziņojums par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēju darba ienākumiem, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu 2011.gada decembrī.

Pēc VID sniegtās informācijas 2011.gada decembrī Skrundas novadā bija 102 darba devēji. Sadalījumā pēc to uzņēmējdarbības formas 61 ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, 21 – zemnieku

³ Gadījumos, kad darba ņēmējs strādā pie vairākiem darba devējiem ar dažādiem NACE kodiem, darba ņēmējs tiek uzskaitīts vairākas reizes.

saimniecība, 6 – budžeta iestādes, pārējo skaits ir mazāks par seši. Darba ņēmēju skaits Skrundas novadā sadalījumā pēc darba devēja uzņēmējdarbības formas ir dots attēlā zemāk (skat. Attēls 3-13).

Attēls 3-13. Skrundas novada darba ņēmēju skaits sadalījumā pēc darba devēju uzņēmējdarbības formas 2011.gada decembrī

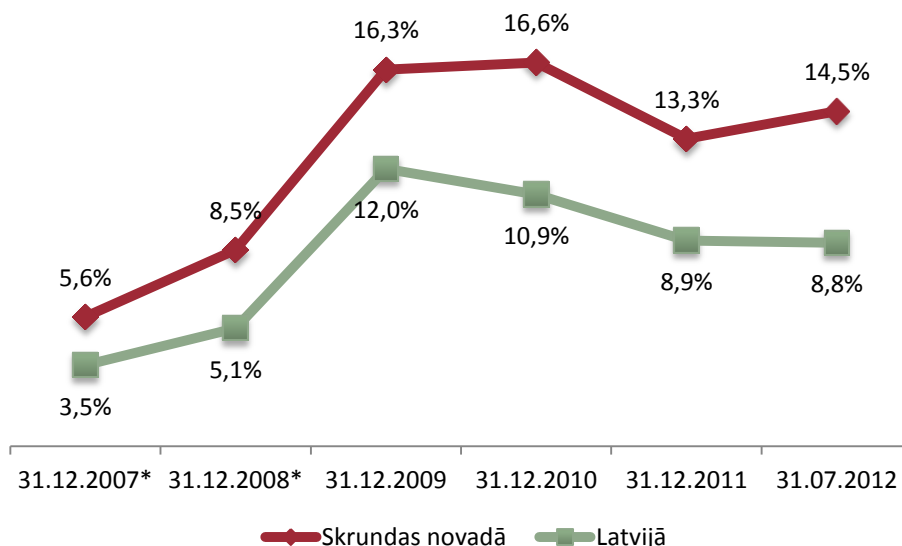

Avots: Ziņojums par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēju darba ienākumiem, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu 2011.gada decembrī.

3.2.2 Bezdarbs

Atbilstoši NVA apkopotajai informācijai 2012.gada 31.jūlijā Skrundas novadā bija 465 bezdarbnieki, no kuriem 270 (58,1%) bija sievietes un attiecīgi 195 (41,9%) - vīrieši. Bezdarba līmenis⁴ novadā sasniedz 14,5%, kas ir augstāks nekā valstī kopumā (8,8%) un Kurzemes statistiskajā reģionā (9,1%). Attēlā zemāk (skat. Attēls 3-14) ir redzama bezdarba līmeņa dinamika Latvijā un Skrundas novadā. Salīdzinot ar 2009.gada 31.decembri, kad bija vērojams straujš bezdarba pieaugums, 2012.gadā 31.jūlijā bezdarbnieku skaits novadā ir sarucis par 26%.

Attēls 3-14. Bezdarba līmenis Latvijā un Skrundas novadā, 2007.-2012.gads

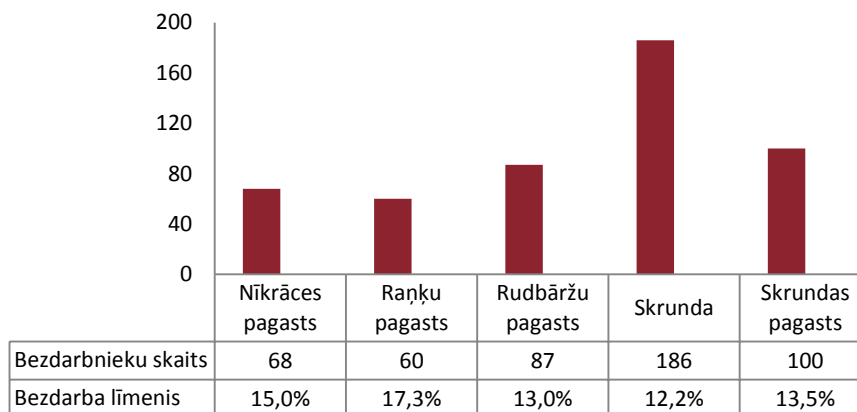
Avots: NVA, 31.12.2007 un 31.12.2008 vidējais bezdarba līmenis Skrundas pilsētā ar lauku teritoriju, Nīkrāces pagastā, Raņķu pagastā un Rudbāržu pagastā

2011.gada 31.decembrī 37% (186) no visiem Skrundas novadā reģistrētajiem bezdarbniekiem ir no Skrundas pilsētas. Salīdzinot datus par bezdarba līmeni Skrundas novada teritoriālajās vienībās,

⁴ Bezdarba līmenis – Nodarbinātības valsts aģentūrā reģistrēto bezdarbnieku (darbspējas vecuma (15 – 62 gadi)) īpatsvars ekonomiski aktīvo iedzīvotāju darbspējas vecumā skaitā, procentos.

visaugstākais reģistrētā bezdarba līmenis ir Raņķu pagastā (17,3%) un Nīkrāces pagastā (15,0%), savukārt viszemākais – Skrundas pilsētā (12,2%) (skat. Attēls 3-15).

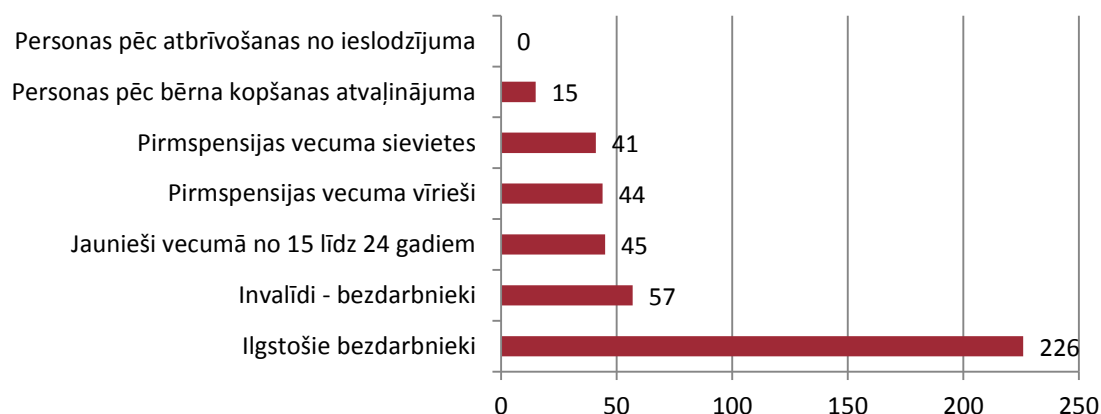
Attēls 3-15. Bezdarba līmenis Skrundas novada administratīvi teritoriālajās vienībās 2011.gada 31.decembrī

Avots: NVA

Kā redzams zemāk attēlā (skat. Attēls 3-16), no problēmgrupām vislielāko bezdarbnieku īpatsvaru (48,6%) veido ilgstošie bezdarbnieki, kā arī pirmspensijas vecuma bezdarbnieki (19,9%). Arī invalīdu un jauniešu skaits vecumā no 15 līdz 24 gadiem skaits bezdarbnieku struktūrā ir ievērojams, attiecīgi – 12,3% un 9,7%.

Attēls 3-16. Skrundas novada bezdarbnieki sadalījumā pa problēmgrupām 2012.gada 31.jūlijā

Avots: NVA

No 2009.gada augusta līdz 2011.gada beigām Skrundas novada pašvaldība iesaistījās ESF projektā „Darba praktizēšanas pasākumu nodrošināšana pašvaldībās darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai”. Projekta ietvaros Skrundas novadā tika izveidotas 509 praktizēšanas vietas, kurās dalību uzsāka 841 bezdarbnieks, no kuriem 623 beidza dalību pasākumā līgumā noteiktajā termiņā, bet 218 dalībnieki pārtrauca dalību.

Šī projekta ietvaros bezdarbnieki tika iesaistīti teritorijas uzkopšanas un labiekārtošanas darbos, tai skaitā krūmu ciršana, zāles pļaušana, lapu grābšana, atkritumu vākšana, sniega tīrīšana, kapsētu teritoriju uzkopšanā, ceļu un ielu malu kopšanā, sīku remontdarbu veikšanā, būvgružu novākšanā, tranšeju rakšanā, telpu uzkopšanā skolās, PII un bibliotēkās, kā arī sniedza palīdzību virtuves darbos u.c.

3.3 Darba samaksa

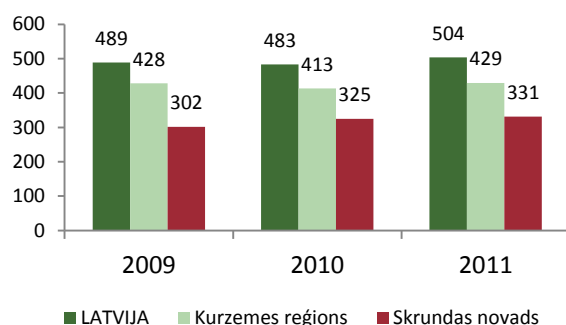
Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem strādājošo mēneša vidēja bruto darba samaksa Skrundas novadā 2011.gadā bija 331 lats, kas ir par 22,8% zemāka kā Kurzemes reģionā (429 lati) un par 34,3% zemāka kā vidēji valstī (504 lati). Salīdzinot ar 2009.gadu, vidējā darba samaksa Skrundas novadā ir pieaugusi par 9,6% jeb 29 latiem.

Arī Skrundas novadā sabiedriskajā sektorā strādājošo bruto darba samaksa ir par 135 latiem (-27%) zemāka nekā vidēji valstī, kā arī par 37 latiem (-9%) zemāka nekā Kurzemes reģionā.

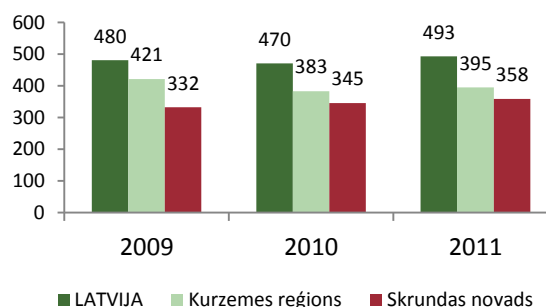
Informācija par strādājošo mēneša vidējo bruto darba samaksu sniegta attēlā zemāk (skat. Attēls 3-17).

Attēls 3-17. Strādājošo vidējā bruto darba samaksas dinamika Latvijā, Kurzemes reģionā un Skrundas novadā, 2009.-2011.gads, Ls

Pavisam, bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50

Sabiedriskajā sektorā

3.4 Kopsavilkums un cilvēkresursu novērtējums

Pēc PMLP datiem 2012.gada 1.janvārī Skrundas novadā dzīvoja 5870 iedzīvotāji, bet pēc 2011.gada Tautas skaitīšanas datiem - 5331 iedzīvotājs, kas ir par 617 iedzīvotājiem (10,4%) mazāk. Kopējam iedzīvotāju skaitam ir tendence samazināties, vērojama iedzīvotāju novecošanās tendence, kā arī bērnu skaita samazināšanās.

Novadam raksturīga policentriska apdzīvojuma struktūra ar vidēju viensētu iedzīvotāju īpatsvaru. 2415 jeb 41% no novada iedzīvotājiem dzīvo Skrundas pilsētā, kur ir arī visaugstākais iedzīvotāju blīvums uz 1 km² - 302. Raņķu pagastā šis rādītājs ir 10,8, Rudbāržu pagastā – 9,7, Nīkrāces pagastā – 5,3, bet visretāk apdzīvots ir Skrundas pagasts, kur dzīvo tikai 4,5 iedzīvotāji uz vienu km².

Pārsvarā (87,8%) novada iedzīvotāji ir latvieši, kā arī Latvijas pilsoņi (95%). Gan iedzīvotāju dabiskais pieaugums, gan mehāniskās migrācijas saldo novadā ir negatīvs. Lai gan Skrundas pilsētā ir liels iedzīvotāju blīvums, minētie rādītāji liecina, ka iedzīvotāji uzskata Skrundas novadu par dzīvošanai salīdzinoši nepievilcīgu, jo izvēlas citu dzīves vietu.

15% Skrundas novada iedzīvotāju ir vecuma grupā līdz darbspējas vecumam (jaunāki par 15 gadiem), 64% - darbspējas vecumā (15-62 gadus veci), 21% - pēc darbspējas vecuma (vecāki par 62 gadiem). Demogrāfiskās slodzes līmenis novadā ir augstāks nekā vidēji Latvijā (attiecīgi 569 un 530), kas, ņemot vērā arī zemo dzimstību, ļauj secināt, ka gados vecu cilvēku īpatsvara pieaugums palielinās pašvaldības sociālā budžeta izdevumus un pieprasījumu pēc veselības un veco ļaužu aprūpes pakalpojumiem.

2011.gada decembrī Skrundas novada uzņēmumos un iestādēs, kas reģistrēti novada teritorijā, ir 1003 darba ņēmēji un 2011.gada 4.ceturksnī ir 48 pašnodarbinātas personas, kas ir aptuveni 28% no visiem Skrundas novada iedzīvotājiem darbspējas vecumā.

Nozīmīgākās jomas, kuras ir nodarbināti iedzīvotāji Skrundas novadā (darba ņēmēju skaits ir lielāks par 100), ir valsts pārvalde un aizsardzība (29% no visiem darba ņēmējiem), pārtikas produktu ražošana (12%), izglītība (12%) un mazumtirdzniecība (10%).

Bezdarba līmenis 2012.gada 31.jūlijā novadā sasniedz 14,5%, kas ir augstāks nekā valstī kopumā (8,8%) un Kurzemes statistiskajā reģionā (9,1%).

Strādājošo mēneša vidēja bruto darba samaksa Skrundas novadā 2011.gadā bija 331 lats, kas ir par 22,8% zemāka kā Kurzemes reģionā (429 lati) un par 34,3% zemāka kā vidēji valstī (504 lati).

4 SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRA UN PAKALPOJUMI

4.1 Izglītības iespējas un izglītības iestāžu pieejamība

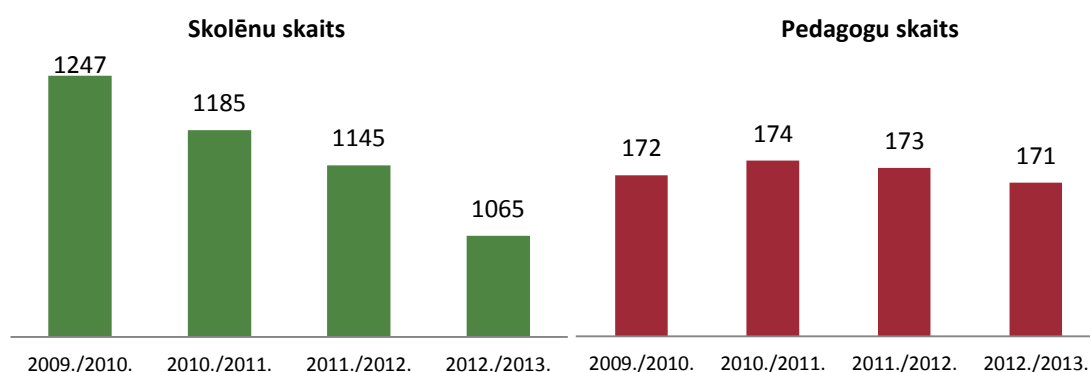
4.1.1 Pirmsskolas, pamatskolas un vidējā izglītība

Skrundas novadā atrodas 8 izglītības iestādes:

- Skrudas pirmsskolas izglītības iestāde „Liepziedīņš”,
- Skrudas vidusskola,
- Jaunmuižas pamatskola,
- Nīkrāces pamatskola,
- Oskara Kalpaka Rudbāržu pamatskola,
- Rudbāržu internātpamatskola - rehabilitācijas centrs,
- Skrudas Mūzikas skola.

2012./2013.mācību gadu visās minētajās izglītības iestādēs ir uzsākuši 1065 skolēni. Salīdzinot ar 2009./2010.mācību gadu, kopējais skolēnu skaits ir samazinājies par 182 jeb 14,6%. Arī katrā izglītības iestādē atsevišķi izglītojam skaits ir samazinājies, izņemot PII „Liepziedīņš” un Nīkrāces pamatskolu, kur tas ir palielinājies attiecīgi par 1 un 2 izglītojamiem. 2012./2013. mācību gadā Skrudas novada izglītības iestādēs strādā 171 pedagogs. Pedagogu skaits pēdējos ir bijis gandrīz nemainīgs.

Attēls 4-1. Skolēnu un pedagogu skaits Skrudas novada izglītības iestādēs, 2009.-2012.gads

Avots: Skrudas novada pašvaldība

2012.gadā citu pašvaldību izglītības iestādēs mācās 82 novada bērnu (lielākais skaits mācās Saldus novadā (25), Rīgā (18), Kuldīgas novadā (16)). Šis skaits samazinās, jo 2009.gadā ārpus Skrudas novada mācījās 93, bet 2010.gadā – 107 bērni.

Savukārt Skrudas novadā izglītojas 17 citu pašvaldību bērni (lielākais skaits – no Saldus novada (4) un Kuldīgas novada (4)). Arī šis skaits samazinās, jo 2009.gadā Skrudas novada izglītības iestādēs apmeklēja 29, bet 2010.gadā – 30 bērni.

Pirmsskolas izglītības iestāde Skrundā darbojas jau kopš 1950.gada. **Skrudas pirmsskolas izglītības iestāde „Liepziedīņš”** realizē:

- Pirmsskolas izglītības programmu, kods: 0110111 11;
- Speciālās pirmsskolas izglītības programmu izglītojamiem ar jauktiem attīstības traucējumiem, kods: 01 0156 11, (3 izglītojamie);
- Speciālās pirmsskolas izglītības programmu izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem, kods: 01 0158 11 (2 izglītojamie);

- Speciālās pirmsskolas izglītības programmu izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagas attīstības traucējumiem, kods: 01 0159 11, nav izglītojamo)

Pirmsskolas izglītības pedagoģiskais process notiek audzināšanas, mācīšanās un mācīšanas vienotībā. Galvenais bērna darbības veids pirm skolā ir rotaļa. Darbības organizācijas formas – bērna patstāvīgā darbība, rotaļnodarbība, kurā integrētais mācību saturs sekmē bērna attīstību kopumā, ievērojot katra vajadzības, intereses un spējas.

Iestādē strādā 16 pedagogi un 14 tehniskie darbinieki, 2 - administrācija (vadītājs un vadītāja vietnieks)

2012./2013.mācību gadā 6 PII grupas apmeklēja 137 izglītojamie. Salīdzinot ar 2009./2010.mācību gadu, bērnu skaits PII ir palielinājies par 1. PII katru gadu absolvē 25 – 35 izglītojamie.

2012.gada oktobrī rindā uz PII gaida 4 2009.gadā dzimuši bērni, 5 2010.gadā dzimušie un 11 bērni, kas dzimuši 2011.gadā un kurus uzņemts nākamā mācību gadā.

PII piedāvā arī interešu izglītības pulciņu – angļu valodu, bērniem ir iespēja dziedāt ansamblī. Dokumentu sagatavošanas procesā – kustību attīstības un veselības nostiprināšanas interešu izglītības pulciņš. Bērniem ar stājas un pēdu problēmām notiek stājas korekcijas nodarbības.

PII grupas ir arī Oskara Kalpaka Rudbāržu pamatskolā, Jaunmuižas pamatskolā un Nīkrāces pamatskolā.

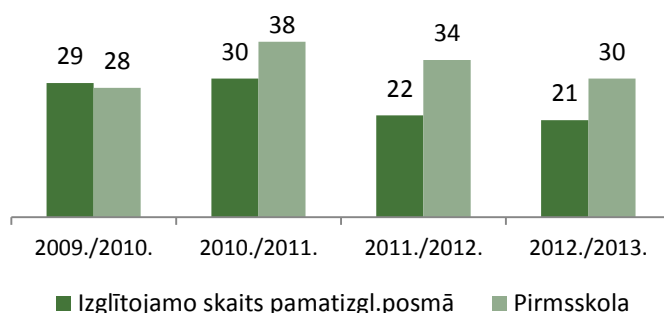
Mazākā izglītības iestāde novadā - **Jaunmuižas pamatskola** - ir dibināta 1987. gadā. Tā atrodas Jaunmuižas ciema centrā. 2005.-2006.gadā veikta pakāpeniska skolas ēdināšanas bloka renovācija piesaistot valsts investīcijas un pašvaldības līdzekļus. Pie skolas ir sporta laukums, rotaļlaukums, iekopta apkārtnē. 2010. gadā tika izveidota pirmsskolas grupas filiāle Raņķu pagastā, kas atrodas 28 km attālumā. Skolas ēkā atrodas pašvaldības iestāde Antuļu bibliotēka un ģimenes ārstu pieņemšanas punkts.

Skolā īsteno šādas programmas:

- Pamatizglītības pirmā posma (1.-6. klasei) izglītības programma, kods 11011111;
- Pirmsskolas izglītības programma, kods 01011111;
- Pamatizglītības pedagoģiskās korekcijas izglītības programma, kods 21011811;
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamiem ar mācīšanās traucējumiem, kods 21015611.

2012./2013. mācību gadā iestādi apmeklēja 51 izglītojamais, no kuriem 30 – pirmsskolu. Izglītojamo skaitam ir tendence samazināties (skat. Attēls 4-2). Skolā strādā 10 pedagoģiskie darbinieki, no kuriem 4 ir amatu savienotāji, 1 logopēds – speciālās izglītības skolotājs un 8 tehniskie darbinieki.

Attēls 4-2. Izglītojamo skaita dinamika Jaunmuižas pamatskolā, 2009 -2012.gads

Avots: Jaunmuižas pamatskola

Mācību stundas ir organizētas apvienotajās klasēs vai stundās.

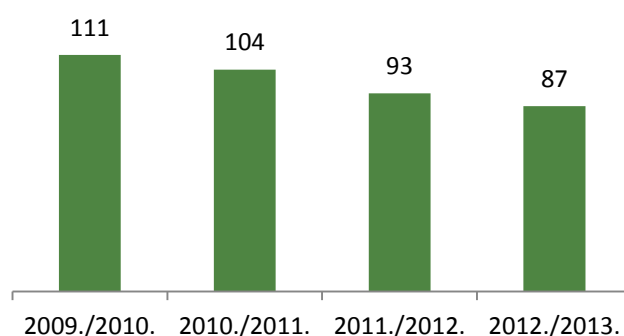
Piedāvātā interešu izglītība: radošā darbnīca „Strops”, angļu valodas pulciņš un vokālais ansamblis.

Oskara Kalpaka Rudbāržu pamatskolas piedāvātās izglītības programmas ir šādas

- Pirmsskolas izglītības, kods 0101 11 11,
- Pamatizglītības, kods 2101 11 11,
- Pamatizglītības pedagoģiskās korekcijas, kods 2101 18 11.

Arī šajā izglītības iestādē samazinās izglītojamo skaits: 2012./2013.mācību gadā izglītības iestādi apmeklēja 87 izglītojamie, 2009./2010.mācību gadā - 111 izglītojamie, skaits samazinājies par 21.4% jeb 24 izglītojamiem.

Attēls 4-3. Izglītojamo skaita dinamika Oskara Kalpaka Rudbāržu pamatskolā, 2009 -2012.gads

Avots: Skrunčas novada pašvaldība

Piedāvātā interešu izglītība:

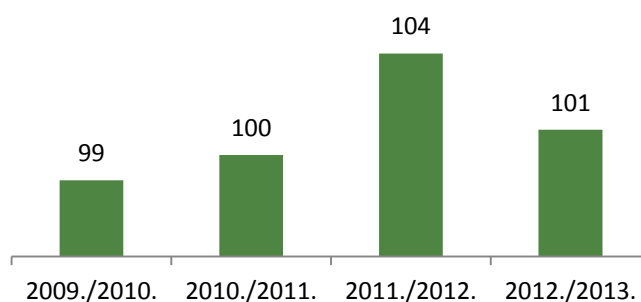
- Tautas dejas.
- Vokālais ansamblis.
- Teātris.
- Mūzika un ritmika.
- Radošās izpausmes.
- Sports.
- Angļu valoda.

Nīkrāces pamatskolas piedāvātās programmas ir šādas:

- Pamatizglītības programma, kods 21011111;
- Pirmsskolas izglītības programma, kods 01011111;
- Pamatizglītības pedagoģiskās korekcijas programma, kods 21011811.

2012./2013.mācību gadu izglītības iestādē uzsāka 101 izglītojama, 2009./2010.mācību gadā 99 izglītojamie.

Attēls 4-4. Izglītojamo skaita dinamika Nīkrāces pamatskolā 2009 -2012.gads

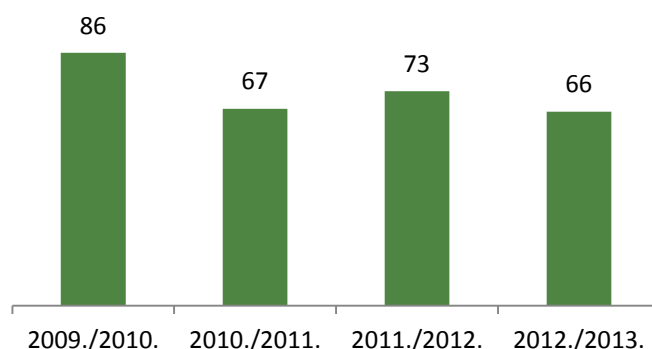

Avots: Skrunčas novada pašvaldība

Piedāvātā interešu izglītība: vokālais ansamblis, sporta pulciņš, kulinārijas pulciņš, angļu valodas pulciņš, dramatiskā teātra pulciņš. Darbojas arī skolēnu pašpārvalde.

Rudbāržu internātpamatskola - rehabilitācijas centrs realizē speciālo pamatizglītības programmu izglītojamiem ar garīgās veselības traucējumiem (Programmas kods 21015711). Skolā tiek uzņemti audzēkņi no vispārizglītojošām skolām 2.-9. klasē visa mācību gada garumā ar Valsts Pedagoģiski medicīniskā komisijas atzinumu. Skola saņem valsts mērķdotāciju finansējumu. Maksimālais skolēnu skaits klasēs -14, minimālais -7. 2012./2013. mācību gadā skolā mācās 66 izglītojamie: 6 meitenes un 60 zēni, strādāja 27 pedagogi.

Attēls 4-5. Izglītojamo skaita dinamika Rudbāržu internātpamatskolā - rehabilitācijas centrā, 2009 - 2012.gads

Avots: Skrundas novada pašvaldība

Skolas mērķis ir nodrošināt izglītojamā izglītošanu, audzināšanu, veicot izglītojamā pedagoģisko, medicīnisko un psiholoģisko korekciju, un sociālo iemaņu attīstīšanu izglītojamo integrēšanai sabiedrībā.

Skolas piedāvātie pakalpojumi:

- internāts līdz 100 vietām;
- ēdināšana 4 reizes dienā;
- medicīniskā aprūpe 24 h diennaktī;
- psihologs katru dienu;
- sociālais pedagogs;
- psihiatrs 1 reizi nedēļā;
- trenažieru zāle;
- bibliotēka, lasītava;
- divas atpūtas telpas ar TV;
- sociālo iemaņu telpa ar virtuvi un veļas automātu, labiekārtots meiteņu mājturības kabinets;
- divas datorklases;
- relaksācijas istaba;
- mūsdienīgi iekārtoti latv. val., angļu val., dabaszinību kabineti.

Brīvajā laikā izglītojamajiem tiek piedāvāts:

- Mākslas pulciņš;
- Šova dejas;
- Sporta pulciņš (komandu spēles);
- Vokālo spēju izkopšanas pulciņš;
- Jaunsargi.
- Kristīgās ētikas pulciņš;
- Trenažieri;
- Psihologa nodarbības klašu grupās – saskarsmes veidošanā.

- Praktiskās nodarbības mājturībā - sociālo iemaņu telpa ar virtuvi un veļas automātu, labiekārtots meiteņu mājturības kabinets;
- Ziemā var slēpot un slidot, pavasarī un rudenī spēlēt futbolu.

Skrundas vidusskola ir lielākā izglītības iestāde novadā, kurā 2012./2013. mācību gadu uzsāka 362 skolēni, 42 pedagogi, no kuriem 7 ir amatu savienotāji, 3 pulciņu skolotāji, kā arī psiholoģe, sociālā pedagoģe, bibliotekāre un 22 tehniskie darbinieki.

Skola īsteno šādas izglītības programmas:

Pamatskolā:

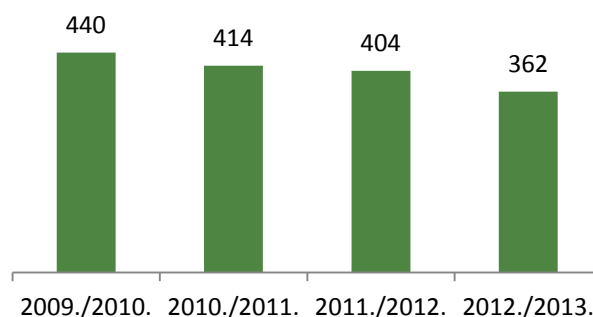
- Pamatizglītības programma (21011111);
- Pamatizglītības pedagoģiskās korekcijas programma (21011811);
- Pamatizglītības otrā posma (7.-9.kl.) programma (23011112);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamiem ar mācīšanās traucējumiem (21015611);
- Speciālās pamatizglītības programma izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (21015911).

Vidusskolā:

- Matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (31013011);
- Vispārizglītojošā virziena programma (31011011);
- Humanitārā un sociālā virziena programma (31012011);
- Vispārizglītojošā virziena programma (vakarskola, 31011012).

Samazinoties bērnu skaitam novadā, sarūk arī skolēnu skaits Skrundas vidusskolā (sk. Attēls 4-6). Salīdzinot ar 2009./2010.mācību gadu skolēnu skaits ir samazinājies par 78 jeb 17,7%.

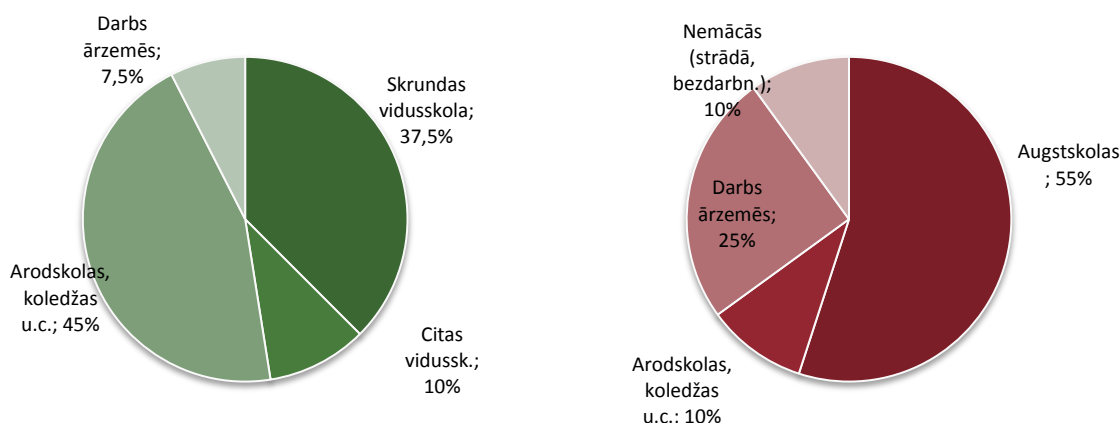
Attēls 4-6. Izglītojamo skaita dinamika Skrundas vidusskolā, 2009.-2012.gads.

Avots: Skrundas novada pašvaldība

Pēc pamatizglītības programmas apguves izglītojamie pārsvarā izvēlas mācības turpināt vidusskolās vai apgūt arodu. Pēdējos gados ir parādījusies tendence izbraukt strādāt uz ārzemēm. 55% no visiem 12. klašu absolventiem turpina mācības augstskolās.

Attēls 4-7. Skrundas vidusskolas 9. un 12.klašu absolventu tālākizglītība, 2009./2010. mācību gads

Avots: www.skrundasvidusskola.lv

Skrundas vidusskola 2011./2012.m.g.piedāvā daudzveidīgas interešu izglītības pulciņu nodarbības

- Krāsu pasaule, 1.-9.kl.;
- Lietišķās mākslas, 5.-12.kl.;
- Tautiskās dejas, 1.-12.kl.;
- Koris, 1.-9.kl.;
- Vokālais ansamblis, 5.-6.kl.;
- Vokālie ansambļi (zēnu/meiteņu), 1.-4.kl.;
- Vokālā studija, 1.-12.kl.;
- Teātra studija, 1.-12.kl.;
- Kokapstrādes un koksnes dizains, 5.-9.kl.;
- Jaunie ceļu satiksmes dalībnieki, 5.-9.kl.;
- Datorgrafika, 3.-4.kl.;
- Vieglatlētika, 4.-9.kl.;
- Galda hokejs, 3.-12.kl.;
- Volejbols, 3.-9.kl.;
- Basketbols 1.-4.kl.;
- Koriģējošā vingrošana, 1.-9.kl.

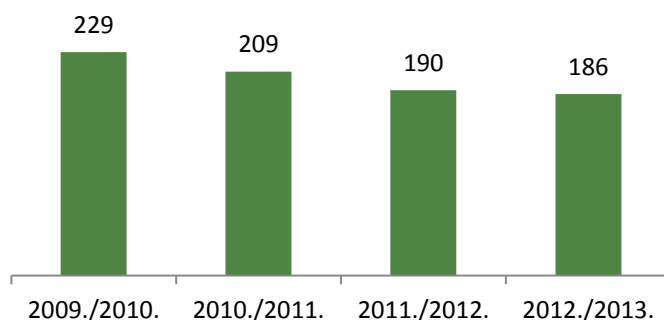
4.1.2 Profesionālās ievirzes un interešu izglītība

Skrundas profesionālā vidusskola ir dibināta 1968.gadā. Tā īsteno profesionālās pamatizglītības, arodizglītības, profesionālās vidējās izglītības, tālākizglītības pilnveides un interešu izglītības programmas. 2011./2012.m.g. skolā tika īstenotas 6 izglītības programmas ar iegūstamām kvalifikācijām:

- ēdināšanas pakalpojumu speciālists,
- būvizstrādājumu galdnieks,
- apdares darbu strādnieks,
- elektromontieris,
- pavāra palīgs,
- būvstrādnieks.

Mācības skolā 2012./2013. mācību gadā uzsāka 186 audzēkņi. Salīdzinot ar 2009./2010. mācību gadā, audzēkņu skaits samazinājies par 43 jeb 18,8%. Skolā ir 23 pedagogi. Arī pedagogu skaits ir samazinājies par 4, salīdzinot ar 2009./2010.mācību gadu.

Attēls 4-8. Izglītojamo skaita dinamika Skrundas profesionālā vidusskolā, 2009.-2012.gads

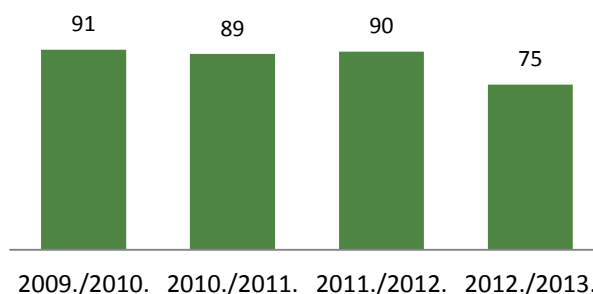
Avots: Skrundas novada pašvaldība

Skola atrodas 6 km no Skrundas pilsētas, tādēļ tai ir sava komunālā saimniecība – ūdensapgāde, bioloģiskās attīrīšanas stacija, katlu māja ar atbilstošiem iekšējiem un ārējiem tīkliem. Skolai ir arī dienesta viesnīca.

2012.gadā Draudzīgā aicinājumā skolu reitingā, kur skolas tiek sarindotas atbilstīgi absolventu sekmēm centralizētajos eksāmenos, Skrundas vidusskola ir labākā vidusskola pilsētu grupā latviešu valodā, kopvērtējumā pilsētas vidusskolu grupā Skrundas vidusskola ir ierindojusies 47.vietā no 194 skolām.

Skrundas Mūzikas skolu 2012./2013. mācību gadā apmeklēja 75 audzēkņi, skolā strādā 8 pedagogi. Arī šajā mācību iestādē vērojams audzēkņu skaita samazinājums. Salīdzinot ar 2009./2010.gadu, audzēkņu skaits ir samazinājies par 16 jeb 17,6%.

Attēls 4-9. Izglītojamo skaita dinamika Skrundas Mūzikas skolā, 2009.-2012.gads

Avots: Skrundas novada pašvaldība

Kuldīgas sporta skola ir noslēgusi sadarbības līgumu ar Skrundas novada pašvaldību par profesionālās ievirzes sporta programmas realizēšanu Skrundas novadā. 2010./2011. gadā Skrundā darbojas volejbola nodaļas filiāle ar 76 audzēkņiem un trīs treneriem.

4.1.3 Mūžizglītība un interešu izglītība

Skrundas arodvidusskolai ir liela pieredze pieaugušo izglītošanā un pārkvalifikācijā, ir laba sadarbība ar NVA Kuldīgas filiāli, kā rezultātā skolas mācību bāze tiek izmantota lietderīgi un efektīvi. 2011. gadā dažādās maksas pieaugušo izglītības programmās tika uzņemti 167 audzēkņi.

4.2 Veselības aprūpe un sociālā aizsardzība

4.2.1 Veselības aprūpe

Pašvaldībām likumā noteiktā autonomā funkcija ir nodrošināt veselības aprūpes pieejamību (infrastruktūra) un veselīga dzīvesveida veicināšanu. Skrundas novada iedzīvotājiem ir pieejama ambulatora medicīniskā palīdzība.

- **P/i „Skrundas veselības un sociālās aprūpes centrs”** darbojas kā dienas stacionārs, kas veic injekcijas, liek sistēmas, veic pārsiešanas, EKG u.c. aprūpes manipulācijas, kā arī sniedz īslaicīgu un ilgstošu sociālo aprūpi gan Skrundas novada, gan ārpus tā dzīvojošajiem. Centrā atrodas 5 ģimenes ārstu prakses un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Skrundas ātrā palīdzība. Centram ir struktūrvienības - Nīkrāces veselības punkts un Rudbāržu veselības aprūpes punkts.

Attēls 4-10. Ambulatorās medicīniskās palīdzības sniedzēji Skrundas novadā

Ārstniecības iestādes nosaukums	Adrese	Pamatdarbības teritorija	Reģistrēto pacientu skaits**/bērni 31.12.2011
Mārtiņa Āboliņa ģimenes ārsta un internista prakse	Kuldīgas iela 2, Skrunda	Skrunda, Skrundas pagasts	1049/7
Ritas Brūderes ģimenes ārsta prakse	Kuldīgas iela 2, Skrunda	Skrunda, Skrundas pagasts, Raņķu pagasts	1462/559
Anitas Felmanes ģimenes ārsta prakse	Kuldīgas iela 2, Skrunda	Rudbāržu, Nīkrāces pagasti, Skrunda, Skrundas pagasts	1344/477
Jeļenas Gavrilovas ģimenes ārsta prakse	Kuldīgas iela 2, Skrunda	Skrunda, Skrundas pagasts	766/89
Māras Ostasovas ģimenes ārsta prakse	Kuldīgas iela 2, Skrunda	Skrunda, Skrundas pagasts, Rudbāržu pagasts	1694/20
Ināras Strazdiņas ārsta prakse zobārstniecībā	Kalēju iela 6, Skrunda		

Avots: www.vmnvd.gov.lv

2011.gada decembrī tika uzsākta projekta „Ģimenes ārstu pieejamības uzlabošana Skrundas novadā” īstenošana. Projekta ietvaros paredzēts uzlabot ģimenes ārstu pieejamību Kuldīgas ielas 2, Skrundā Skrundas pašvaldības piederošajā ēkā, veicot telpu renovāciju, kā arī iegādājoties mēbeles un aprīkojumu. Projekta kopējais finansējums ir 60799.40 lati.

Pēc Slimību profilakses un kontroles centra datiem 2011.gadā Skrundas novadā ir reģistrēti 22364 ambulatorie apmeklējumi pie ārstiem, no kuriem 1,6% (351) ir bijusi mājas vizīte, kā arī 10 206 apmeklējumi pie ārsta palīgiem, vecmātēm un medicīnas māsām. Ambulatoro apmeklējumu skaits uz 1 iedzīvotāju pie ārstiem ir 4,2, kas ir ievērojami zemāks kā vidēji Latvijā (6,3) un Kurzemes statistiskajā reģionā (6,2). Ja novada iedzīvotājs devies pie ārsta uz ārstniecības iestādi citā novadā, tad šis apmeklējums ir reģistrēts tajā pašvaldībā, kur reģistrēta ārstniecības iestāde. Jāpiezīmē, ka, salīdzinot ar 2010.gadu, ambulatoro apmeklējumu skaits ir pieaudzis: pie ārstiem – par 9%, pie ārsta palīgiem, vecmātēm un medicīnas māsām – par 22%.

4.2.2 Sociālā aizsardzība

Skrundas novadā sociālo palīdzību sniedz, kā arī organizē un sniedz sociālos pakalpojumus **Skrundas novada pašvaldības aģentūra „Sociālais dienests”**, kas ir 20.12.2007. izveidota Skrundas novada pašvaldības pārraudzībā esoša pašvaldības iestāde. Aģentūra darbojas uz Nolikuma pamata, darbā ievērojot Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma, LR Ministru kabineta noteikumu un Pārvaldes līgumā noteiktās prasības un uzdevumus. 23.08.2010. Skrundas novada pašvaldības aģentūra „Sociālais dienests” tika reģistrēta Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā (Reģ. nr. 544).

Aģentūras darbu vada direktors, aģentūrā strādā grāmatvedis, kasieris, 5 sociālie darbinieki un 1 sociālās palīdzības organizators, kuri strādā ar ģimenēm un bērniem, ar cilvēkiem ar invaliditāti, vada mājas aprūpi un organizē sociālo palīdzību un pakalpojumus Skrundas pilsētā un pagastā, kā arī Rudbāržos, Raņķos un Nīkrācē. Rudbāržu sociālās palīdzības centrā strādā bērnu un jauniešu atpūtas centra audzinātāja.

Trīs sociālie darbinieki ir ieguvuši 2. līmeņa augstāko profesionālo sociālā darba izglītību. Viens darbinieks ir ieguvis 1. līmeņa augstāko izglītību-sociālā darba organizators. Divi darbinieki mācības šīnī jomā uzsāka 2010.gada septembrī. Aģentūras direktore ir ieguvusi maģistra grādu izglītības darba vadībā.

Skrundas novada pašvaldības aģentūrai „Sociālais dienests” ir šādas struktūrvienības:

- Darbības vieta Nīkrācē;
- Darbības vieta Raņķos;
- Darbības vieta Rudbāržos;
- Rudbāržu sociālās palīdzības centrs.

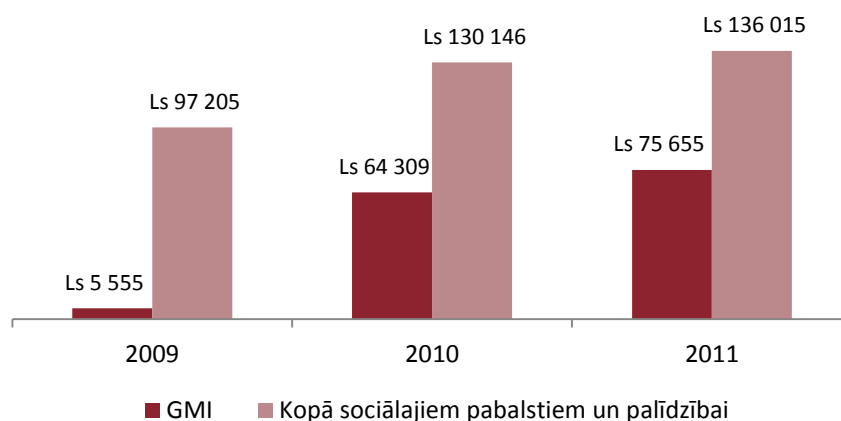
Šāda darba organizācija tiek pamatota ar to, ka sniedzot klientiem sociālo palīdzību, netiek kavēta dokumentu aprīte un sociālā palīdzība klientiem tiek nodrošināta pēc iespējas savlaicīgāk.

Ir izstrādāti un pieņemti saistošie noteikumi, kas nosaka sociālās palīdzības pabalstu veidus un izmaksas kārtību. 2010. un 2011. gadā tika veikti grozījumi šajos noteikumos. Visā Skrundas novadā ieviesta elektroniskā sociālās palīdzības administrēšanas (SOPA) programma, izstrādātas instrukcijas un kārtības vienotai sociālo pakalpojumu organizēšanai Skrundas novadā. Ir noslēgti sadarbības līgumi ar VSAA, CSDD, NVA un Zemesgrāmatu par datu apmaiņu un informācijas pieejamību.

2011.gadā pašvaldības aģentūrā „Sociālais dienests” sociālajiem pakalpojumiem un sociālai palīdzībai izlietoti **136015** lati, kas ir par 4,5% vairāk kā 2010.gadā, kad šim mērķim tika izlietoti **130146** lati. Trūcīgas personas (ģimenes) statuss piešķirts **730** ģimenēm (**2458** personām). Izziņas par atvieglinājumiem veselības aprūpes saņemšanai izdotas **137** ģimenēm (personām).

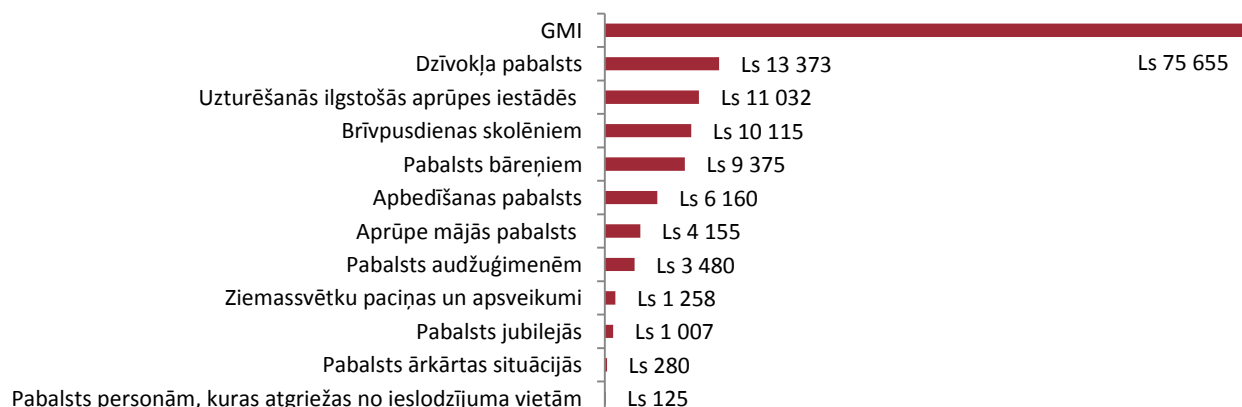
Pabalstu garantētā minimālā ienākuma (GMI) līmeņa nodrošināšanai saņēmušas **554** ģimenes – **75655** lati (**55,6 %** no kopējās pabalstu summas). 2010.gadā 317 ģimenes – 64,309 lati (49,4% no kopējās pabalstu summas). Salīdzinot ar 2009.gadu, GMI pabalsts audzis 13,6 reizes.

Attēls 4-11. Sociālie pabalsti un sociālā palīdzība Skrundas novadā 2009.-2011, Ls

Avots: Skrundas novada pašvaldības aģentūras „Sociālais dienests” publiskie pārskati par 2009., 2010. un 2011.gadu

Attēls 4-12. Izmaksātie sociālie pabalsti Skrundas novadā 2011.gadā, Ls

Avots: Skrundas novada pašvaldības aģentūras „Sociālais dienests” publiskais pārskats par 2011.gadu

Pabalstu Aprūpe mājās saņēmuši 28 Skrundas novada iedzīvotāji, kas vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ nespēj sevi pietiekoši aprūpēt un veikt nepieciešamos sadzīves darbus.

Aģentūra veic darbu ar ģimenēm ar bērniem, kurām ir grūtības bērnu audzināšanā, bērni neapmeklē skolu, vecākiem ir atņemtas aprūpes tiesības, ģimenes nonākušas krīzes situācijās vai tām ir atkarības problēmas. Sniegtas individuālas konsultācijas, pārrunas ar ģimeni, veikta ģimeņu sociālās situācijas izvērtēšana un problēmu identificēšana, organizēta sociālās palīdzības un pakalpojumu sniegšana, nodrošināta saikne starp ģimeni un pašvaldības speciālistiem. Notiek regulārs rehabilitācijas darbs ar cilvēkiem, kuriem ir atkarība no alkohola.

Aģentūra piedāvā arī šādus maksas pakalpojumus

- veļas mazgāšana;
- dušas izmantošana;
- telpu īre pasākumu organizēšanai;
- telpu īre dienesta viesnīcā Rudbāržos.

2011. gadā Skrundā savu darbību uzsāka **Alternatīvās aprūpes dienas centrs** (AADC), kas tapis, pateicoties Skrundas novada pašvaldības projektam „Alternatīvās aprūpes pakalpojumu attīstīšana un pilnveide Skrundas pašvaldībā”. Projekta ietvaros attīstīta jaunu pakalpojumu pieejamība, renovējot un modernizējot aprūpes centru Kalēju ielā 4, Skrundā. Rezultātā panākta iespēja izglītoties, pavadīt brīvo laiku, attīstīt prasmes bērniem, pensijas vecuma personām, personām ar funkcionāliem traucējumiem. Vieta, kur pulcēties nevalstiskām organizācijām, biedrībām un klubiem. Kopējais projekta finansējums LVL159 644, tai skaitā ERAF finansējums LVL 134 101.

Skrundas novadā darbojas **Bāriņtiesa**, kas ir Skrundas novada pašvaldības izveidota iestāde, kas nodarbojas ar aizgādības, aizbildnības, adopcijas un bērna personisko un mantisko tiesību un interešu aizsardzības jautājumiem un ir LR Labklājības ministrijas funkcionālā pārraudzībā. Bāriņtiesa atrodas Skrundas pilsētā, kā arī Nīkrāces, Rudbāržu un Raņķu pagastos, bāriņtiesā ir 5 darbinieki.

Rudbāržu pagastā atrodas arī **Aprūpes nams „Valtaiķi”**, kurā tiek uzņemti cilvēki ar invaliditāti un pensijas vecuma cilvēki. Namā ir 45 vietas. Aprūpes nama „Valtaiķi” iemītniekus aprūpē apmācīti veselības un sociālās aprūpes profesionāļi.

4.3 Kultūrvide, kultūras iestāžu un pasākumu pieejamība

4.3.1 Kultūras iestādes un aktivitātes

Skrundas kultūras nams atrodas Skrundas pilsētā 1961.gadā celtā ēkā, kurā ir 4 zāles, 2, grimētavas un 2 nodarbību telpas. 3 zāļu tehniskais stāvoklis ir labs, kino zālei ir nepieciešams kapitālais remonts, triju skatuviu stāvoklis ir apmierinošs. Kultūras centrā ir iespējams rīkot simfoniskās mūzikas koncertus, kora mūzikas un kameramūzikas koncertus, deju vakarus, konferences, seminārus, teātra izrādes, kino seansus un izstādes.

Kultūras namā darbojas šādi amatiermākslas un jaunrades pulciņi:

- Bērnu vokālais ansamblis,
- Bērnu deju kolektīvs „Jautrais dancis”,
- Sieviešu vokālais ansamblis,
- Amatierteātris „SAAN”,
- Ansamblis „Vecie zēni”,
- Vidējās paaudzes deju kolektīvs „Mežābele”,
- Senioru deju kolektīvs „Virši”,
- Jauniešu deju kolektīvs,
- Sieviešu koris „Sonante”,
- Senioru koris „Novakars”,
- Skrundas audējas,
- Modes dejas vecumā no 7-18 gadiem,
- Aerobika,
- Līnijdejas,
- Mākslas skoliņa,
- Kalanētika.

2011.gadā Kultūras namā notika 61 pasākums, no kuriem 54 bija bezmaksas. Kopējais apmeklētāju skaits 7950, no kuriem 6800 apmeklēja bezmaksas pasākumus. Tika organizēti 6 valsts/tradicisionālie svētki, 12 koncerti, 2 izrādes, 6 izstādes un 1 festivāls. 26 bija izbraukuma pasākumi.

Rudbāržu kultūras nams ir struktūrvienība Skrundas kultūras namam, un tas atrodas 1912.gadā celtajā pagasta padomes ēkā. Kultūras namā ir zāle 100 vietām un skatuve. To tehniskais stāvoklis ir apmierinošs.

Rudbāržu pagastā notiek dažādi kultūras pasākumi. Tiek svinēti gadskārtu ieražu svētki: Lieldienas, Jāņi, Miķeļi, Mārtiņi, Ziemassvētki, Meteņi. Tiek organizēti Rudens tirgus un Ziemassvētku tirdziņš. Pagastā tiek atzīmēti valsts svētki, atceres dienas un vēsturisko notikumu piemiņas pasākumi. LR proklamēšanas gadadienā tiek rīkots liels pasākums. Divas reizes gadā – 25. martā un 14. jūnijā tiek pieminēti komunistiskā genocīda upuri. Kultūras namā notiek arī atpūtas vakari, 1. jūnijā tiek svinēti Bērnu svētki. Katru gadu pagasta pašdarbnieki un pensionāri brauc ekskursijā. Rudens pusē tiek rīkota Pensionāru balle. Pie sevis uzstāties tiek aicināti apkārtējo pagastu pašdarbnieki. Rudbāržu kultūras namā darbojas četri amatiermākslas kolektīvi:

- folkloras kopa „Kamenīte”,
- dramatiskais kolektīvs,
- pirmsskolas vecuma bērnu deju kolektīvs,
- līnijdejotāju grupa „Jautrie zābacīņi”.

2011.gadā kultūras namā tika rīkoti 24 pasākumi, no kuriem 23 bija bezmaksas, kopējais apmeklētāju skaits bija 440.

Nīkrāces Saieta nams atvērts 2011. gadā un darbojās kā pulcēšanās, veselības skola, ģimenes atbalsta centrs, tajā darbojas arī Jauniešu iniciatīvas centrs, gardēžu klubiņš, sieviešu klubiņš, te var izmazgāt veļu, vingrot uz trenažieriem, spēlēt galda spēles.

Nīkrāces atpūtas centrs tika izveidots 2010.gada nogalē. Tas atrodas Dzeldā Nīkrāces pagastā 1966.gadā celtā ēkā, kurā ir viena zāle un 1 grimētava. Telpu tehniskais stāvoklis ir apmierinošs. Namā ir iespējams rīkot teātra izrādes, kameramūzikas koncertus, deju vakarus, konferences, seminārus, kino seansus un izstādes. Saieta namā darbojas Nīkrāces sieviešu vokālais ansamblis „Diantus”. 2011.gadā namā tika sarīkoti 23 bezmaksas pasākumi, kurus apmeklēja 644 interesenti.

Raņķu pagastā ir kultūras darba organizators. Pagastā darbojas Raņķu amatiereteātris un Raņķu folkloras kopa.

Kultūras pasākumi tiek rīkoti arī **Skrundas pilskalna estrādē**. Estrādei nepieciešama rekonstrukcija.

4.3.2 Bibliotēkas

Skrundas novadā darbojas 7 publiskās bibliotēkas, kā arī bibliotēkas ir novada mācību iestādēs.

➤ **Skrundas pilsētas bibliotēka**, Lielā iela 1a, Skrunda, Skrundas novads,

(Telpu platība: 120 m², fonds: 8 818, lasītāju skaits: 967 (246 skolēni un jaunieši), apmeklējums: 25 775, krājuma komplektēšana 2011.gadā: 2 307 Ls).

➤ **Skrundas bērnu bibliotēka** Lielā iela 1a, Skrunda, Skrundas novads,

(Telpu platība: 85 m², fonds: 8144, lietotāju skaits: 504, apmeklējums: 13463, izsniegums: 26711, krājuma komplektēšana 2011.gadā: Ls 1127.66).

➤ **Antuļu bibliotēka** Jaunmuiža, Skrundas, Skrundas novads,

(Telpu platība 47m², fonds 6777, lietotāju skaits 146, apmeklējums 5642).

Bibliotēkā pieejamie pakalpojumi:

- grāmatu un žurnālu izsniegšana uz mājām,
- uzziņu sniegšana.
- interneta pieejas punkta izmantošana,
- datoru izmantošana,
- skenēšana, kopēšana un izdruka (maksas pakalpojums),
- datubāzes Letonika.lv izmantošana,
- izstādes un tematiskie pasākumi,
- radošās nodarbības 1 reizi mēnesī,
- bērni var pavadīt brīvo laiku, spēlējot galda spēles.

➤ **Rudbāržu bibliotēka**, Jubilejas iela 4 - 14, Rudbāržu pagasts, Skrundas novads,

(2009. gadā: telpu platība: 80 m², fonds: 7741, lasītāju skaits: 294, apmeklējums: 5135, krājuma komplektēšana 2009. gadā: Ls 634).

Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi:

- grāmatu un laikrakstu izsniegšana lasīšanai mājās,
- uzziņu un informāciju sniegšana,
- laikraksti (4 dažāda nosaukuma), žurnāli (14),
- datoru izmantošana un internets (bezmaksas),
- bibliotēkas krājumā esošo materiālu kopēšana un drukāšana,
- starpbibliotēku abonements,
- izstādes un tematiskie pasākumi.

➤ **Rudbāržu pagasta Sieksātes bibliotēka** dibināta 1946. gadā, tā atrodas Sieksātes pagasta namā, kurš celts no 1874.-1876. Gadam. Sieksātes bibliotēka ir vietējās pašvaldības un

novada kultūras, informācijas un izglītības iestāde, kas veic bibliotēkas funkcijas un darbojas kā vietējais informācijas centrs.

- **Raņķu pagasta bibliotēka „Sākumskola”** Raņķi, Raņķu pagasts, Skrundas novads,
(2009. gadā: telpu platība: 98m², fonds: 5697, lietotāju skaits: 110, apmeklējums: 7997).

Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi:

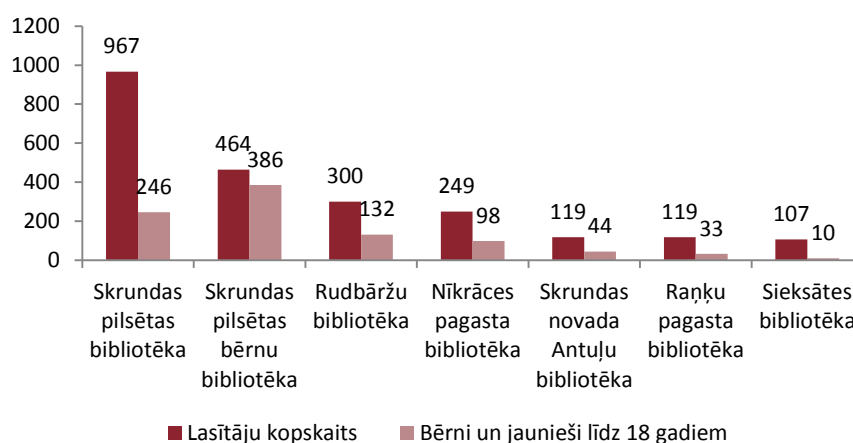
- grāmatu un preses lasīšana,
- grāmatu un preses izsniegšana uz mājām,
- uzziņu sniegšana,
- interneta pieeja,
- datora izmantošana,
- skenēšana, kopēšana un izdruka (maksas pakalpojumi),
- starpbibliotēku abonements,
- izstādes un tematiskie pasākumi.

- **Nīkrāces pagasta bibliotēka** Ziedu iela 1-16, Dzelda, Nīkrāces pagasts, Skrundas novads,
(2009. gadā: telpu platība: 80 m², fonds: 4744, lasītāju skaits: 239, apmeklējums: 5573, krājuma komplektēšana 2009.gadā Ls 1195).

Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi:

- uzziņu sniegšana,
- grāmatu izsniegšana uz mājām,
- starpbibliotēku abonements,
- interneta pieeja,
- datoru izmantošana,
- skenēšana, kopēšana un izdruka (maksas pakalpojums),
- izstādes un tematiskie pasākumi.

Attēls 4-13. Lasītāju skaits Skrundas novada bibliotēkās

Avots: www.kulturaskarte.lv, www.skrundasnovads.lv

4.3.3 Kultūrvēsturiskais mantojums

Viens no Skrundas novada domes uzdevumiem ir apzināt, sakopt un nodrošināt efektīvu kultūras un vēstures pieminekļu pārraudzību un saglabāšanu. Pēc Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas datiem Skrundas novada teritorijā atrodas un tiek saglabāti 14 valsts un 5 vietējās nozīmes arheoloģijas, mākslas, un arhitektūras pieminekļi (skat. Tabula 4-1).

Tabula 4-1. Valsts aizsargājamo nekustamo kultūras pieminekļu saraksts Skrundas novadā

Aizsardzības nr.	Pieminekļa veids	Pieminekļa nosaukums	Atrašanās vieta	Pieminekļa datējums
VALSTS NOZĪMES				
1262	Arheoloģija	Skrundas viduslaiku pils	Skrunda	
1241	Arheoloģija	Nīkrāces (Upenieku) pilskalns	Nīkrāces pagasts	
1242	Arheoloģija	Lēnu senkapi	Nīkrāces pagasts	
1245	Arheoloģija	Vormsātes pilskalns	Skrundas novads, Nīkrāces pagasts	
1246	Arheoloģija	Imuļu (Lēnu) pilskalns	Nīkrāces pagasts	
1250	Arheoloģija	Kapenieku senkapi	Raņķu pagasts	
1263	Arheoloģija	Krievu kalns - pilskalns	Skrundas pagasts	
1265	Arheoloģija	Raņķu (Plostnieku) pilskalns	Skrundas pagasts, Savenieki	
1243	Arheoloģija	Dzeldas (Dzelzgales) pilskalns	Nīkrāces pagasts	
3692	Māksla	Ērģeles	Nīkrāces pagasts, Lēnas	18.gs.b.-20.gs.
6365	Arhitektūra	Lēnu katoļu baznīca	Nīkrāces pagasts, Lēnas	1750. -1756.
6366	Arhitektūra	Lēnu krogs	Nīkrāces pagasts, Lēnas	19. gs.s.
6372	Arhitektūra	„Zantiņu” dzīvojamā ēka	Skrundas pagasts	19. gs.
8702	Vēsturiska notikuma vieta	O.Kalpaka vadītā Latvijas atsevišķā bataljona štāba vieta	Rudbāržu pagasts, Rudbārži	1919.g. janvāris-marts
VIETĒJAS NOZĪMES				
1244	Arheoloģija	Namdaru kalns - pilskalns	Nīkrāces pagasts	
1251	Arheoloģija	Kraķu senkapi	Raņķu pagasts	
1252	Arheoloģija	Baznīcas kalns - kulta vieta	Raņķu pagasts	
1264	Arheoloģija	Sīpolu senkapi	Skrundas pagasts	
8775	Arhitektūra	Kalnamuižas (Sieksātes) kungu māja	Rudbāržu pagasts, Sieksāte	19.gs. II.p., 20.gs. I.c.

Avots: www.mantojums.lv

Papildus iepriekš minētajiem kultūras pieminekļiem Skrundas novadā atrodas vēl citi kultūrvēsturiskie objekti.

Skrundas pilsētā un pagastā

- Skrundas evaņģēliski luteriskā baznīca – Kurzemes un Zemgales hercogvalsts (1562. – 1795.g.) piemineklis. Celta 17.gs., 3.ceturksnī, 19.gs. vidus. Kancele (18.gs. 2.puse), altārglezna (1856.g.), ērģeles (19.gs.). Skrundas pilsētas centrā uz maza pauguriņa blakus kapsētai starp kokiem. Teikas par baznīcas vietas meklēšanu un sienā iemūrēto meitenīti. Apstādījumos Veimuta priede.
- Skrundas muižas pils – 1881.g. Skrundas pilsētā, Pils ielā 4, parkā Ventas kreisajā krastā.
- Savenieku muižas klēts – 1911.g. Skrundas lauku teritorijā. No pils parka palikusi tikai kastaņu aleja.
- Skrundas dzelzceļa stacijas strādnieku dzīvojamā ēka – 20.gs. 30.gadi. Skrundā, Noliktašas ielā 1.,kailā vietā netālu no sliedēm.
- Skrundas viduslaiku pils (drupas) Skrunda, Dzirnau iela

- Piemiņas akmens 1941. – 1949.g. deportētajiem Skrundas iedzīvotājiem. Akmens uzstādīts 1989.gadā pie Skrundas dzelzceļa stacijas. Turpat atrodas piemiņas vagon – muzejs (atklāja 1998.g. 25.martā).

Rudbāržu pagastā ir šādi kultūrvēsturiski nozīmīgi objekti:

- Garīkas muižas dzīvojamā ēka un 4 krāsnis;
- 1905. gada revolūcijas dalībnieka D Vilerta kaps Lūdiķu kapos
- 2. Pasaules karā kritušo karavīru brāļu kapi.
- Rudbāržu muiža Rudbāržu pagasts, Rudbārži, O. Kalpaka Rudbāržu pamatskola
- Zaļā muiža Rudbāržu pagasts, Zaļumi (tomēr jāatzīmē, ka ļoti sliktā stāvoklī)
- Vecapūzes muiža Rudbāržu pagasts, Vecapuze

Nīkrāces pagastā:

- Vormsātes muiža Celta 18. gs.b. Trīs stāvu celtne ar torni. Atrodas Nīkrāces pagastā.
- Lieldzeldas muiža Nīkrāces pagasts, Dzelda
- Briņķu muiža Nīkrāces pagasts, Briņķi
- Lēnu muiža Nīkrāces pagasts, Lēnas

Raņķu pagastā:

- Raņķu muiža, Raņķu pagasts, Raņķi
- Allažas muiža Raņķu pagasts, Allažas

Militārais mantojums

Savdabīgs objekts ir bijusī kara pilsētiņa pie Skrundas, kurā atradās PSRS armijas radiolokācijas stacija. 1995. gadā lokatora ēka tika uzspriecināta, bet 1998. gadā Krievijas armija no Skrundas un Latvijas aizgāja visā pilnībā. Tagad kara pilsētiņa lēnām brūk. Rudbāržos apskatāma padomju kodolraķešu bāze – kas nu palicis pāri. Šīs nav labiekārtotas ekskursiju vietas.

4.3.4 Muzeji

Latvijas Pienšaimniecības muzejs atrodas Sieksātē, Rudbāržu pagastā, Skrundas novadā. Muzejs piedāvā ekskursijas ar govju slaukšanu, piena mašīnēšana un sviesta kuļšanu, kā arī lauku labumu degustāciju.

Muzeja telpās ir iespējams rīkot seminārus un banketus, piedāvā arī naktsmītnes.

4.4 Sporta un aktīvas atpūtas iespējas

Skrundas novadā ir 4 sporta dzīves organizatori – viens Skrundā un Skrundas pagastā un pa vienam pārējos novada pagastos.

Tiek rīkotas sacensības, piem., Skrundas atklātais čempionāts volejbolā, orientēšanās sacensības, velosacensības, skolēniem ir iespēja piedalīties novada sacensībās futbolā, volejbolā, stafetēs, krosā, tautas bumbā, 2013.gada martā plānots organizēt Veselības dienu.

Volejbola tradīcijas Skrundā vienmēr ir bijušas stipras un noturīgas. Viens no spilgtiem piemēriem ir Skrundas atklātais čempionāts volejbolā vīriešiem, kurā piedalās arī komandas no Kuldīgas, Saldus un Liepājas. Šajā čempionātā piedalās arī jauniešu komandas no Kuldīgas sporta skolas filiāles Skrundā.

Sporta aktivitātes ierobežo piemērotas infrastruktūras trūkums.

4.5 Sabiedriskā drošība un kārtība

4.5.1 Pašvaldības policija

Skrundas novadā par sabiedrisko drošību un kārtību ir atbildīga Skrundas novada pašvaldības policija, kura kā Skrundas novada Domes struktūrvienība izveidota ar 2011.gadā (2011.gada 28.aprīļa Domes sēde, prot.Nr.5).

Pašvaldības policijas darbību reglamentē Skrundas novada pašvaldības policijas nolikums, kurš izstrādāts, pamatojoties uz Latvijas Republikas likumu „Par policiju” un Ministru kabineta noteikumiem Nr. 397 „Pašvaldības policijas paraugnolikums” (apstiprināts 2011.gada 28.aprīlī).

Pašvaldības policija kompetences ietvaros veic sabiedriskās kārtības uzturēšanu novada administratīvajā teritorijā. Darba organizācijas jautājumos Skrundas novada pašvaldības policija sadarbojas ar Valsts policijas iestādēm un citām valsts un pašvaldības institūcijām.

4.5.2 Valsts policija

Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Kuldīgas iecirkņa apkalpojamajā teritorijā ietilpst arī Skrundas novads.

Iecirknī darbs tiek organizēts nodaļās:

- Kriminālpolicijas nodaļa: kriminālpolicijas operatīvie darbinieki un izmeklētāji, kuri nodarbojas ar smagu un sevišķi smagu noziegumu atklāšanu.
- Kārtības policijas nodaļa: iecirkņa inspektori darbinieki, kuri nodarbojas ar sabiedriskās kārtības nodrošināšanu, administratīvo pārkāpumu novēršanu un konstatēšanu, preventīvā darba veikšanu ar nepilngadīgajām personām, preventīvā darba veikšanu ar policijas kontrolē un uzraudzībā esošām personām, kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu izmeklēšanu.

4.5.3 Ugunsdzēsība

Skrundas novadā par ugunsdzēsību atbild Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk tekstā - VUGD) Skrundas postenis.

2012.gada pirmajos piecos mēnešos Skrundas novadā notikuši 18 ugunsgrēki, bojā gājušo un cietušo nav, izglābts viens cilvēks (avots: VUGD).

4.6 Kopsavilkums un sociālās infrastruktūras un pakalpojumu novērtējums

Skrundas novadā atrodas 8 izglītības iestādes: Skrundas pirmsskolas izglītības iestāde „Liepziedīņš”, Skrundas vidusskola, Jaunmuižas pamatskola, Nīkrāces pamatskola, Oskara Kalpaka Rudbāržu pamatskola, Rudbāržu internātpamatskola - rehabilitācijas centrs un Skrundas mūzikas skola. 2012./2013.mācību gadu visās minētajās izglītības iestādēs ir uzsākuši 1065 skolēni. Skolēnu skaits samazinās. Citu pašvaldību izglītības iestādēs mācās 82 bērni, Skrundas novadā izglītojas 17 citu pašvaldību bērni. Izglītības kvalitāte novadā ir pietiekoši augsta.

Veselības aprūpes pakalpojumu novadā nodrošina P/i „Skrundas veselības un sociālās aprūpes centrs”, kuram ir divas struktūrvienības - Nīkrāces veselības punkts un Rudbāržu veselības aprūpes punkts. Novadā ir reģistrētas 5 ģimenes ārstu prakses un 1 ārsta prakse zobārstniecībā.

Sociālo palīdzību novadā sniedz, kā arī organizē un sniedz sociālos pakalpojumus Skrundas novada pašvaldības aģentūra „Sociālais dienests”. Sociālajam dienestam ir struktūrvienības Nīkrācē, Raņķos un Rudbāržos. Pieaudzis ir trūcīgu maznodrošināto iedzīvotāju skaits, un attiecīgi ir palielinājušies izdevumi sociālajai palīdzībai.

2011. gadā Skrundā savu darbību uzsāka Alternatīvās aprūpes dienas centrs, kur brīvo laiku var pavadīt bērni, kā arī pensijas vecuma cilvēki un personas ar funkcionāliem traucējumiem.

Novadā atrodas arī Aprūpes nams „Valtaiķi”, kurā tiek uzņemti cilvēki ar invaliditāti un pensijas vecuma cilvēki.

Novadā darbojas arī Bāriņtiesa.

Kultūras dzīve novadā tiek organizēta Skrundas kultūras namā, Rudbāržu kultūras namā un Nīkrāces Saieta namā. Pasākumi notiek arī Skrundas pilskalna estrādē, kurai nepieciešama rekonstrukcija. Novadā atrodas 7 bibliotēkas. Salīdzinoši aktīva sporta dzīve ir Skrundas pilsētā, kur regulāri notiek dažādi sporta pasākumi. Sporta aktivitātes ierobežo piemērotas infrastruktūras trūkums.

Skrundas novada teritorijā atrodas un tiek saglabāti 14 valsts un 5 vietējās nozīmes arheoloģijas, mākslas, un arhitektūras pieminekļi, kā arī daudzi citi kultūrvēsturiski objekti.

Par sabiedrisko drošību un kārtību novadā ir atbildīga Skrundas novada pašvaldības policija un Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Kuldīgas iecirknis. Novadā atrodas arī VUGD postenis.

Iedzīvotāju aptaujas⁵ dati liecina, ka kopumā novada iedzīvotāji ir apmierināti ar novadā pieejamajiem izglītības, kultūras un ārstniecības pakalpojumiem.

Kā iedzīvotāji aptaujā ir novērtējuši iestāžu, aģentūras un kapitālsabiedrību sniegto pakalpojumu KVALITāti Skrundas novadā sk. zemāk:

Skrundas vidusskola

Ļoti apmierina	26	18.3%
Drīzāk apmierina	42	29.6%
Drīzāk neapmierina	24	16.9%
Ļoti neapmierina	13	9.2%
Nav viedokļa	37	26.1%

Skrundas bērnu bibliotēka

Ļoti apmierina	30	21.1%
Drīzāk apmierina	46	32.4%
Drīzāk neapmierina	4	2.8%
Ļoti neapmierina	1	0.7%
Nav viedokļa	61	43%

Skrundas pirmsskolas izglītības iestāde "Liepziedīš"

Ļoti apmierina	33	23.2%
Drīzāk apmierina	32	22.5%
Drīzāk neapmierina	4	2.8%
Ļoti neapmierina	2	1.4%
Nav viedokļa	71	50%

Antuļu bibliotēka

Ļoti apmierina	7	4.9%
Drīzāk apmierina	16	11.3%
Drīzāk neapmierina	1	0.7%
Ļoti neapmierina	0	0%
Nav viedokļa	118	83.1%

Jaunmuižas pamatskola

Ļoti apmierina	2	1.4%
Drīzāk apmierina	21	14.8%
Drīzāk neapmierina	5	3.5%
Ļoti neapmierina	2	1.4%
Nav viedokļa	112	78.9%

Rudbāržu bibliotēka

Ļoti apmierina	7	4.9%
Drīzāk apmierina	15	10.6%
Drīzāk neapmierina	1	0.7%
Ļoti neapmierina	0	0%
Nav viedokļa	119	83.8%

Nīkrāces pamatskola

Ļoti apmierina	7	4.9%
Drīzāk apmierina	24	16.9%
Drīzāk neapmierina	2	1.4%
Ļoti neapmierina	1	0.7%
Nav viedokļa	108	76.1%

Sieksātes bibliotēka

Ļoti apmierina	5	3.5%
Drīzāk apmierina	18	12.7%
Drīzāk neapmierina	3	2.1%
Ļoti neapmierina	1	0.7%
Nav viedokļa	115	81%

Oskara Kalpaka Rudbāržu pamatskola

Ļoti apmierina	8	5.6%
Drīzāk apmierina	23	16.2%
Drīzāk neapmierina	0	0%

Raņķu pagasta bibliotēka

Ļoti apmierina	5	3.5%
Drīzāk apmierina	18	12.7%
Drīzāk neapmierina	1	0.7%

⁵ No 2012.gada aprīļa līdz oktobrim notika Skrundas novada iedzīvotāju aptauja, kurā piedalījās 142 respondenti. Aptaujas rezultāti pilnā apmērā ir pieejami šī dokumenta pielikumā.

Ļoti neapmierina	2	1.4%
Nav viedokļa	109	76.8%

Rudbāržu internātpamatskola-rehabilitācijas centrs

Ļoti apmierina	5	3.5%
Drīzāk apmierina	15	10.6%
Drīzāk neapmierina	1	0.7%
Ļoti neapmierina	1	0.7%
Nav viedokļa	120	84.5%

Skrundas mūzikas skola

Ļoti apmierina	21	14.8%
Drīzāk apmierina	33	23.2%
Drīzāk neapmierina	6	4.2%
Ļoti neapmierina	1	0.7%
Nav viedokļa	81	57%

Skrundas kultūras nams

Ļoti apmierina	36	25.4%
Drīzāk apmierina	82	57.7%
Drīzāk neapmierina	7	4.9%
Ļoti neapmierina	1	0.7%
Nav viedokļa	16	11.3%

Skrundas arodvidusskola

Ļoti apmierina	10	7%
Drīzāk apmierina	38	26.8%
Drīzāk neapmierina	10	7%
Ļoti neapmierina	3	2.1%
Nav viedokļa	81	57%

Skrundas pilsētas bibliotēka

Ļoti apmierina	34	23.9%
Drīzāk apmierina	56	39.4%
Drīzāk neapmierina	3	2.1%
Ļoti neapmierina	1	0.7%
Nav viedokļa	48	33.8%

Ļoti neapmierina	0	0%
Nav viedokļa	118	83.1%

Nīkrāces pagasta bibliotēka

Ļoti apmierina	12	8.5%
Drīzāk apmierina	17	12%
Drīzāk neapmierina	2	1.4%
Ļoti neapmierina	0	0%
Nav viedokļa	111	78.2%

Sociālais dienests

Ļoti apmierina	11	7.7%
Drīzāk apmierina	50	35.2%
Drīzāk neapmierina	19	13.4%
Ļoti neapmierina	13	9.2%
Nav viedokļa	49	34.5%

Skrundas veselības un sociālās aprūpes centrs

Ļoti apmierina	17	12%
Drīzāk apmierina	54	38%
Drīzāk neapmierina	9	6.3%
Ļoti neapmierina	6	4.2%
Nav viedokļa	56	39.4%

Valtaiķu pansionāts

Ļoti apmierina	12	8.5%
Drīzāk apmierina	13	9.2%
Drīzāk neapmierina	2	1.4%
Ļoti neapmierina	0	0%
Nav viedokļa	115	81%

Bāriņtiesa

Ļoti apmierina	11	7.7%
Drīzāk apmierina	39	27.5%
Drīzāk neapmierina	6	4.2%
Ļoti neapmierina	4	2.8%
Nav viedokļa	82	57.7%

5 TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA UN PAKALPOJUMI

Skrundas novada transporta infrastruktūru veido valsts un pašvaldības autoceļi, un dzelzceļš (Attēls 5-1).

Attēls 5-1. Skrundas novada transporta infrastruktūra

Avots: <http://skrundas-novada-karte.zl.lv/?lang=lv>

5.1 Autotransports

Avots: Skrudas novada pašvaldība

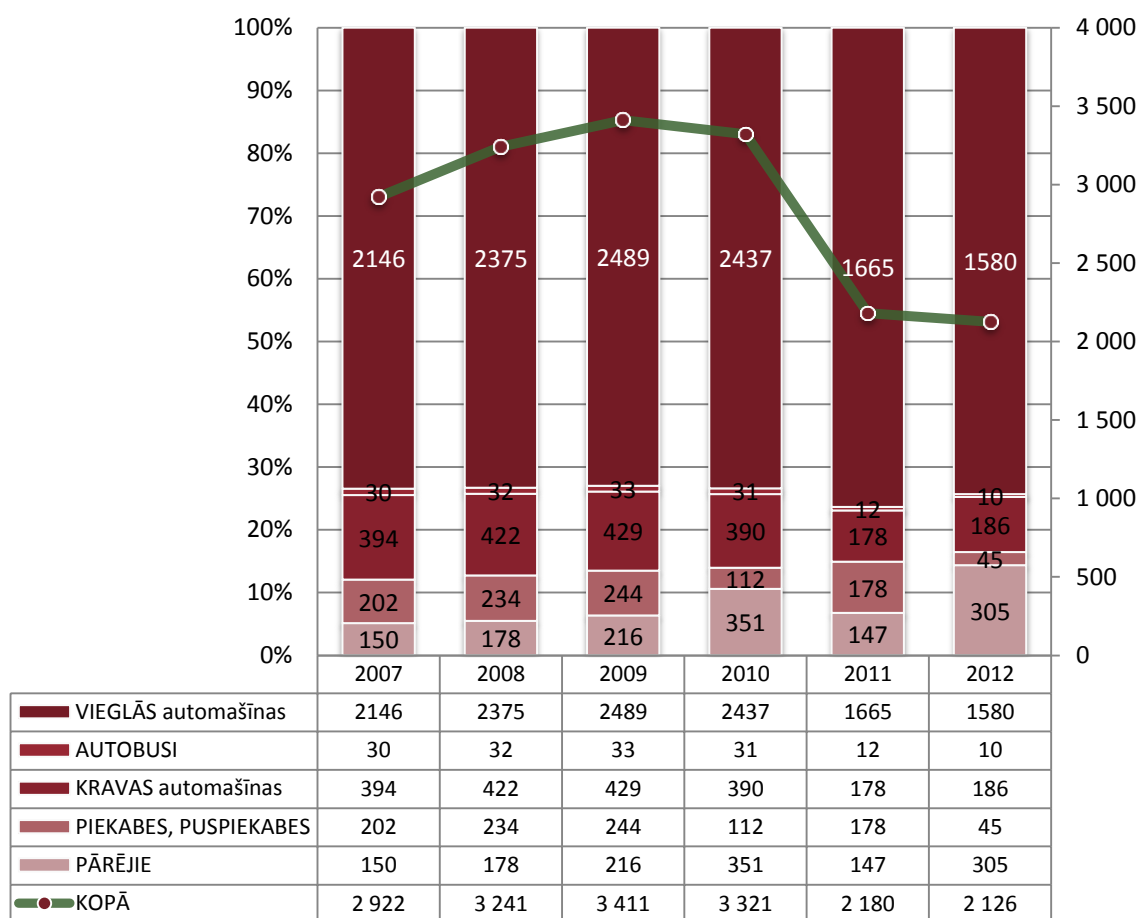
www.csdd.lv

VAS „Latvijas Valsts ceļi”

5.1.1 Transportlīdzekļi Skrudas novadā

Reģistrēto transportlīdzekļu skaits Skrudas novadā 2012.gada sākumā bija 8356, no tiem lielākais īpatsvars ir vieglajām automašīnām – 77%. Transportlīdzekļu skaita dinamika un to īpatsvars atspoguļots attēlā zemāk.

Attēls 5-2. Reģistrēto transportlīdzekļu skaits un īpatsvars Skrudas novadā 2007.-2012.g. sākumā

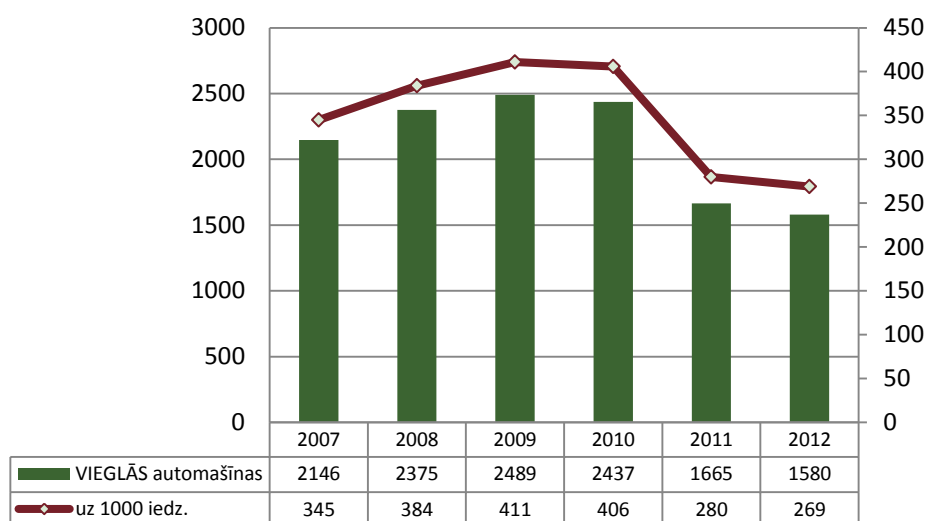
Norādīts transportlīdzekļu skaits pēc turētāja adreses

Avots: www.csdd.lv, konsultantu aprēķini

Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) dati liecina par ievērojamo transportlīdzekļu skaita samazināšanos 2011.gada sākumā, salīdzinot ar iepriekšējo periodu vieglo automašīnu, autobusu un kravas automašīnu grupā.

Reģistrēto vieglo automašīnu skaits Skrudas novadā iepriekšējos piecos gados atspoguļots attēlā zemāk. Ievērojami samazinājās vieglo automašīnu skaits uz 1000 iedzīvotājiem (↓~22%), salīdzinot ar 2007.gadu.

Attēls 5-3. Vieglo automašīnu skaits Skrundas novadā 2007.-2012.gada sākumā

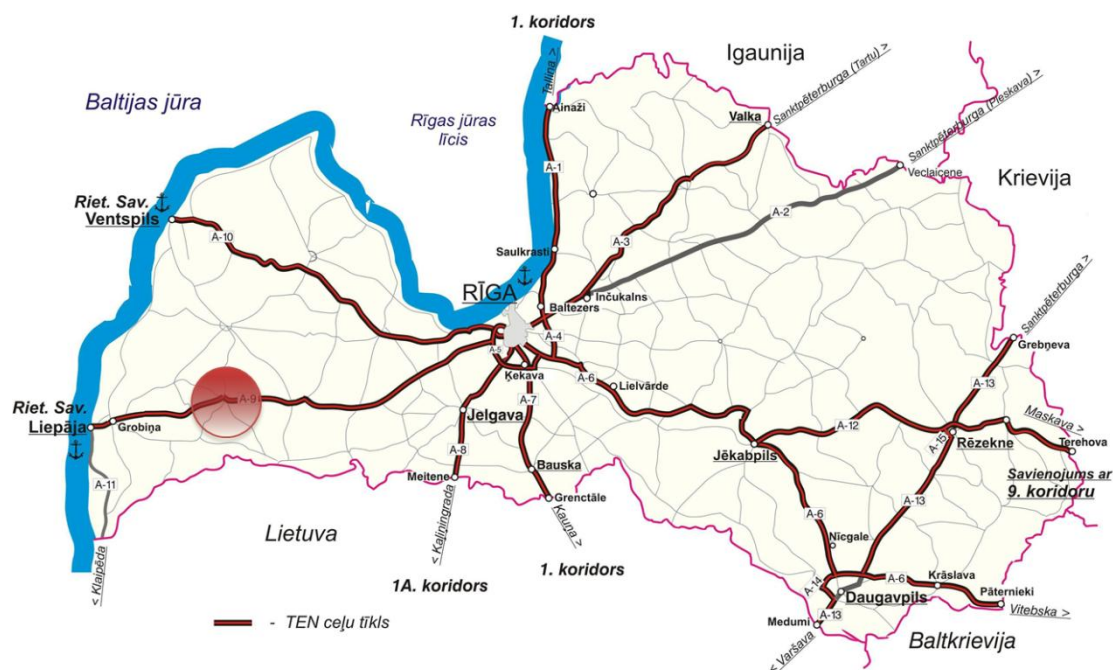
Avots: www.csdd.lv, konsultantu aprēķini

5.1.2 Transporta infrastruktūra

Trans-Eiropas autoceļu tīkls

Trans-Eiropas autoceļu tīkla (turpmāk tekstā - TEN-T) maršrutos kopumā iekļaujas gandrīz viss esošais valsts galveno autoceļu tīkls, kas ir esošā ceļu tīkla augstākā kategorija un tehniski kvalitatīvākā daļa, kura arī pašreizējos apstākļos funkcionāli pilda starptautiskās satiksmes vajadzības. Trans-Eiropas tīkla (Trans-European Networks) izveidošana un paplašināšana paredz atsevišķu valstu transporta tīklu apvienošanu vienotā Eiropas tīklā, labu sakaru nodrošināšanu starp ES dalībvalstīm un dažāda attīstības līmeņa ES reģioniem. Skrundas novadu šķērsojošais valsts galvenais autoceļš A9 ir iekļauts TEN-T.

Attēls 5-4. Trans-Eiropas autoceļu (TEN-T) tīkls

Avots: Latvijas Valsts ceļi

Valsts autoceļi

Skrundas novadu šķērso valsts galvenais ceļš A9, kurš ir nozīmīgs tranzīta ceļš posmā Rīga – Liepāja. Šis ceļš nodrošina Skrundas pilsētas labu sasniedzamību.

Ceļu tīkls Skrundas novadā ir labi attīstīts, tomēr nepieciešama ceļu seguma atjaunošana vairākos to posmos.

Tabula 5-1. Valsts nozīmes autoceļi Skrundas novadā

Ceļa Nr.	Ceļa nosaukums	Posma garums, km	Administratīvā teritorija	Piezīmes par ceļa stāvokli ⁶
Galvenie autoceļi				
A9	Rīga – Liepāja (P107 - P116)	2,071	Skrundas pilsēta, Skrundas un Rudbāržu pagasts	Apmierinošs.
Reģionālie autoceļi				
P107	Skrunda - Ezere		Skrundas pagasts	Apmierinošs. Avārijas stāvoklis no 1.69-3.10 km – nepieciešama asfalta seguma rekonstrukcija.
P116	Kuldīga – Skrunda - Embūte		Skrundas pilsēta, Rudbāržu, Nīkrāces un Raņķu pagasts	Neapmierinošs. Nepieciešama asfalta seguma rekonstrukcija.
P117	Skrunda – Aizpute		Skrundas un Rudbāržu pagasts	Apmierinošs.
Vietējie autoceļi				
V1273	Sieksāte - Laidi		Rudbāržu pagasts	Apmierinošs
V1274	Rudbārži - Rudbāržu internātskola		Rudbāržu pagasts	Apmierinošs. Plānota grants seguma rekonstrukcija.
V1275	Rudbārži - Kalvene		Rudbāržu pagasts	Apmierinošs.
V1276	Tukuma dzirnavas - Nīkrāce		Nīkrāces pagasts	Apmierinošs. Avārijas stāvoklis no 8.725-9.800 km – nepieciešama grants seguma rekonstrukcija.
V1277	Lēnas - Alši		Nīkrāces pagasts	Apmierinošs.
V1278	Ciecere - Ikaiši - Vārme		Skrundas pagasts	Apmierinošs. Avārijas stāvoklis no 0.00-1.70 km – nepieciešama asfalta seguma rekonstrukcija.
V1295	Turlava - Valtaiķi - Kalvene - Embūte		Rudbāržu pagasts	Apmierinošs.

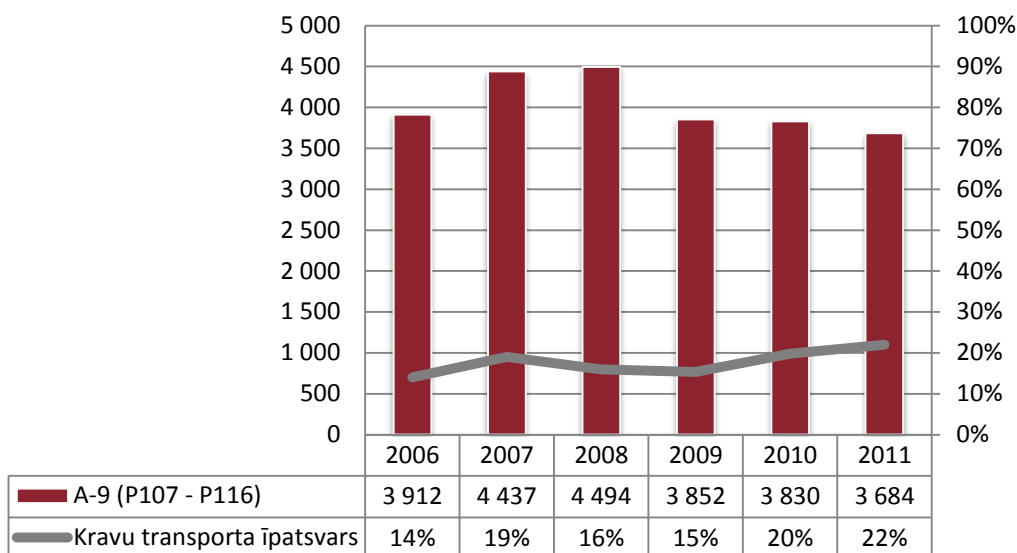
Valsts ceļu kopgarums Skrundas novadā ir ____ km. **Tiks precizēts.**

⁶ Skrundas pašvaldības dati (ceļa stāvoklis saskaņā ar VAS „Latvijas Valsts ceļi” datiem)

Satiksmes intensitāte valsts autoceļos

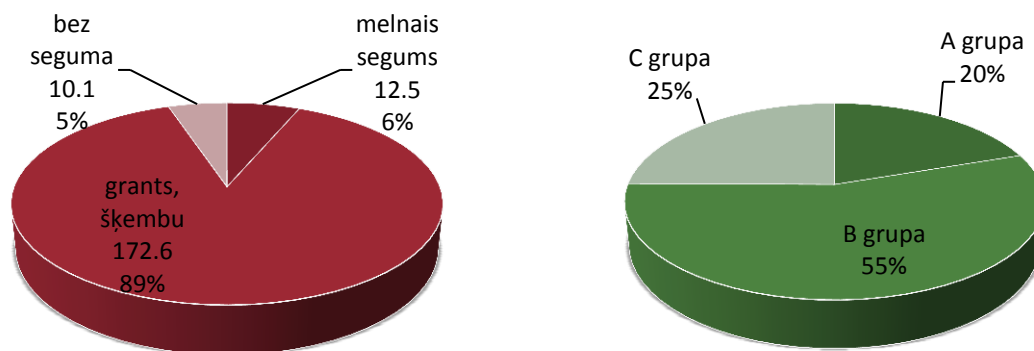
Satiksmes intensitātes dinamika Skrundas novada autoceļos atspoguļota zemāk pievienotajā attēlā.

Attēls 5-5. Satiksmes intensitātes dinamika A-9 (P109 – P116) Skrundas novadā

Pašvaldības ceļi

Pašvaldības ceļu garums novadā ir 195.2 km, no tiem tikai 12.5 km ir asfaltēti (~6%). Autoceļi ar grants segumu tiek regulāri greiderēti un šķemboti.

Attēls 5-6. Skrundas novada pašvaldības ceļi

Pašvaldības ceļi iedalīti šādās grupās:

- A grupa - ceļi, kas nodrošina transportlīdzekļu satiksmi starp apdzīvotām vietām vai savieno apdzīvotas vietas ar valsts autoceļiem. Skrundas novadā kopā ir 9 A grupas ceļi ar kopējo garumu 38.7 km, t.sk. 4.1 km ar asfalta segumu (10.6%) un 34.6 km ar grants/šķembs segumu (89.4%);
- B grupa - ceļi, kas nodrošina transportlīdzekļu piebraukšanu ne mazāk kā trim viensētām. Skrundas novadā kopā ir 54 B grupas ceļi ar kopējo garumu 108.1 km, t.sk. 101.6 km ar grants segumu (94.1%) un 6.4 km ir bez seguma (5.9%);
- C grupa - ceļi, kas nodrošina transportlīdzekļu piebraukšanu zemju īpašumiem vai mazāk nekā trim viensētām. Skrundas novadā kopā ir 30 C grupas ceļi ar kopējo garumu 48.5 km, t.sk. 44.8 km ar grants segumu (92.4%) un 3.7 km ir bez seguma (7.6%);

- D grupa - ielas un stāvlaukumi apdzīvotajās vietās, kas nodrošina piebraukšanu daudzdzīvokļu mājām. Skrundas novadā kopā ir 79 D grupas ceļi ar kopējo garumu 49.4 km, t.sk. 29.9 km ar asfalta segumu (60.5%) un 15.4 km ar grants segumu (31.1%). Pārējie ceļi ir bez seguma (0.3 km jeb 0.7%).

Skrundas novada pašvaldības pārziņā ir 4 tilti.

Tabula 5-2. Tilti Skrundas novadā

Nosaukums	Atrašanas vieta	Garums, m	Brauktuves laukums, m ²
Skrunda-Berģi	Skrundas pagasts	10	120
Veldres-Ūrbji	Skrundas pagasts	6	36
Smilgu ceļš	Raņķu pagasts	10	120
Nīkrāce-Pulvernieki	Nīkrāces pagasts	10	120

Avots: Skrundas novada pašvaldība

Novērtējot pašvaldības ceļu tehnisko stāvokli, jāatzīmē, ka nepieciešama grants seguma atjaunošana, grāvju un caurteku sakārtošana.

Ielas

Skrundas novadā kopējais ielu garums ir 49.4 km, no kuriem lielāka daļa ir ielas ar asfaltbetona segumu – 29.9 km jeb 60.5%. Grants ielu īpatsvars ir 31.1% (garums 15.4 km). 0.7% no Skrundas novada ielām ir bez seguma (0.33 km).

Pašvaldības pārziņā esošo ielu raksturojums sniegts tabulā zemāk.

Tabula 5-3. Pašvaldības pārziņā esošo ielu raksturojums

	Garums, km	t.sk. pēc seguma veida		
		melnaiss segums	grants, šķembu	bez seguma
Skrundas pilsēta	26.349	18.323	8.026	
Skrundas pagasts	6.434	6.434		
Nīkrāces pagasts	2.566	1.128	1.108	0.33
Rudbāržu pagasts	10.275	4.025	6.25	
Raņķu pagasts	3.800	2.425	1.375	
Kopā	49.424	29.910	15.384	0.330

Avots: Skrundas novada pašvaldība

Degvielas uzpildes stacijas

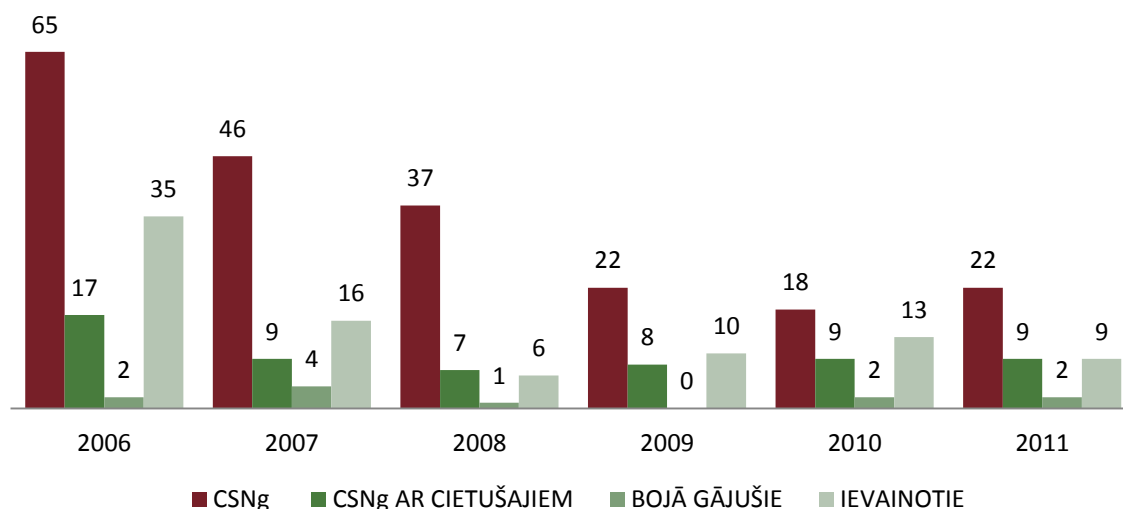
Skrundas novada teritorijā atrodas 1 degvielas uzpildes stacija (turpmāk tekstā – DUS):

- ➡ DUS „Latvijas nafta” („Grantskalni”, Skrundas pagasts).

5.2 Satiksmes drošība

2011.gadā Skrundas novadā ir reģistrēti 22 ceļu satiksmes negadījumi, kas salīdzinājumā ar 2006.gadu, kad tika reģistrēti 65 CSNg, ir par 66% mazāk. Diemžēl novadā ir reģistrēti arī CSNg ar cietušajiem, kuros 2011.gadā bojā gājušo skaits ir 2, bet ievainoto 9. Ceļu satiksmes negadījumu dinamika ir sniegta attēlā zemāk.

Attēls 5-7. Ceļu satiksmes negadījumu skaits Skrundas novadā 2006.-2011.gadā

Avots: CSDD

5.3 Dzelzceļa transports

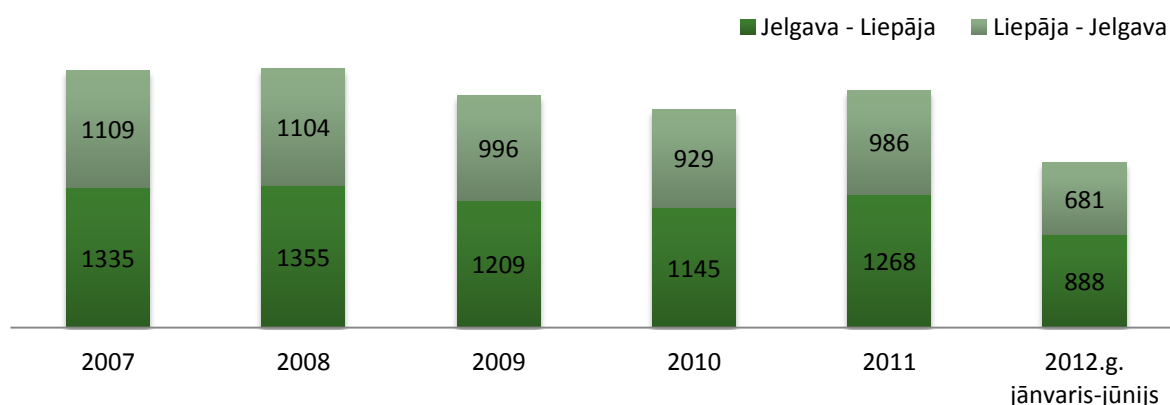
Skrundas novada teritoriju austrumu – rietumu virzienā šķērso dzelzceļa līnija Rīga – Liepāja. Galvenokārt šī līnija tiek izmantota kravu tranzītam uz Liepājas ostu, taču 2006. gada 1. aprīlī atsākti arī pasažieru pārvadājumi.

Skrundas novadā atrodas dzelzceļa pieturas punkti „Skrunda” un „Rudbārži”.

Sliežu ceļu kopgarums garums Skrundas novadā ir 10.22 km.

Periodā no 2007. līdz 2011.gadam vidēji diennaktī Skrundas novada teritoriju šķērsoja līdz 3.5 kravu vilcieniem.

Attēls 5-8. Kravu vilcienu kustība Skrundas novadā, 2007.-2012.g., skaits

Avots: AS „Latvijas dzelzceļš”

5.4 Sabiedriskais transports

Skrundas novadā ir gan autobusu sabiedriskie pārvadājumi, gan dzelzceļa pasažieru pārvadājumi.

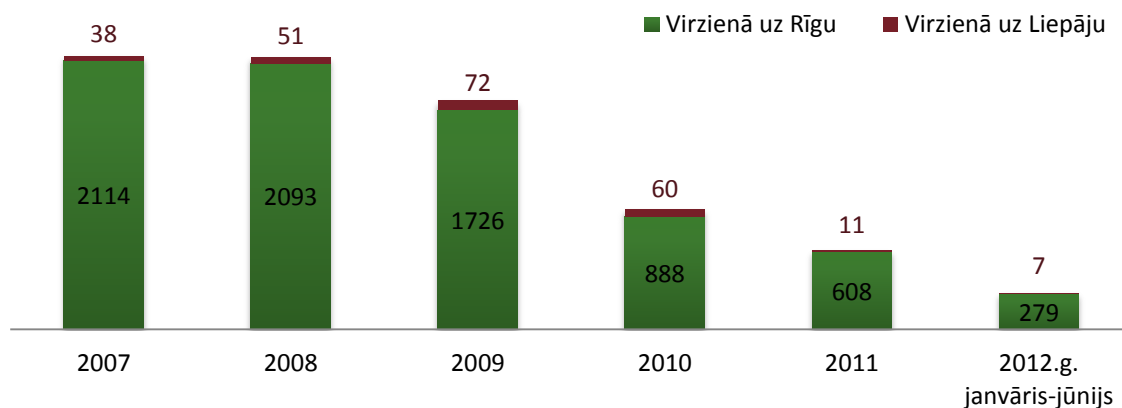
5.4.1 Dzelzceļa sabiedriskais transports

Dzelzceļa pasažieru pārvadājumus nodrošina AS „Pasažieru vilciens”. Iekšzemes vilciens Rīgas - Liepājas virzienā kursē četras dienas nedēļā (maršrutā Rīga-Liepāja piektdienās un svētdienās;

maršrutā Liepāja-Rīga pirmdienās un sestdienās). Periodā no 2010.gada līdz 2012.gada vidum dzelzceļa pakalpojumus izmantoja vidēji 685 pasažieri gadā.

Pārvadāto pasažieru skaits no stacijas „Skrunda” kopš 2007.gada samazinājies par ~70%.

Attēls 5-9. Pārvadāto pasažieru skaits no stacijas „Skrunda”, 2007.-2012.g.

Avots: AS „Pasažieru vilciens”

5.4.2 Autotransporta sabiedriskais transports

Pateicoties novietojumam pie valsts ceļa A9, Skrundas pilsēta un Rudbāržu pagasts ir viegli sasniedzams.

Autotransporta satiksmi novadā nodrošina reģionālās un vietējās nozīmes maršruti (skat. tabulu zemāk). Vietējo autobusu satiksmi nodrošina Kuldīgas transporta uzņēmums SIA „Mobile A”.

Skrundas novadā organizēta laba starppilsētu autobusu satiksme. Tomēr jāatzīmē, ka satiksme ar Jaunmuižu, Nīkrāci un Kušaiņiem nodrošināta nepietiekamā apjomā.

Skrundas autoosta piedāvā gan regulārus reisus uz apkārtējo pagastu centriem, gan lielākām pilsētām – Ventspili, Kuldīgu, Liepāju, Rīgu, Jelgavu, Dobeli, Saldu, Aizputi u.c. Ir arī pieejams starptautiskais maršruts Rīga – Klaipēda ar pieturu Skrundā.

Tabula 5-4. Autobusu maršruti Skrundas novadā

Maršruta kods	Maršruta nosaukums	Pārvadātājs	Reisu skaits abos virzienos	Sasniedzamā vieta
7937	Rīga-Liepāja	AS „Liepājas AP” AS „Nodeka”	30 reisi dienā	Skrundas pilsēta, Rudbārži
7928	Rīga-Jelgava-Liepāja	AS „Nordeka”	4 reisi dienā	Skrundas pilsēta, Rudbārži
7957	Rīga-Aizpute-Liepāja	AS „Liepājas AP”	4 reisi dienā	Skrundas pilsēta
7927	Kuldīga-Skrunda-Rīga	AS „Nordeka”	1 reiss dienā	Skrundas pilsēta
8308	Rīga-Klaipēda	Klaipēdas AP	2 reisi dienā	Skrundas pilsēta
7585	Liepāja-Kuldīga-Ventpils	AS „Liepājas AP”	4 reisi dienā	Skrundas pilsēta, Rudbārži, Raņķi, Ieras
7251	Liepāja-Skrunda-Saldus	SIA „Saldus AP”	2 reisi dienā	Skrundas pilsēta, Rudbārži
6316	Skrunda-Kuldīga	SIA „Mobile-A”	2 reisi dienā	Skrundas pilsēta, Raņķi, Ieras
7402	Liepāja-Skrunda-Kuldīga	AS „Liepājas AP”	2 reisi dienā	Sieksāte, Skrundas pilsēta, Raņķi, Ieras
5201	Skrunda-Ieras-	SIA „Mobile-A”	2 reisi dienā	Skrundas pilsēta, Raņķi,

Maršruta kods	Maršruta nosaukums	Pārvadātājs	Reisu skaits abos virzienos	Sasniedzamā vieta
	Snēpele-Kuldīga			Ieras
6337	Skrunda-Nīkrāce	SIA „Mobile-A”	Periodā no 01.09. līdz 19.06. kursē 4 reisi darbadienās Periodā no 20.06. līdz 31.08. un skolu brīvlaikos kursē 4 reisi dienā trīs reizes nedēļā.	Skrundas pilsēta, Lēnas, Nīkrāce
6327	Skrunda-Laidi-Kuldīga	SIA „Mobile-A”	2 reisi nedēļā	Skrundas pilsēta, Sieksāte
5143	Skrunda-Aizpute	SIA „Mobile-A”	2 reisi dienā sešas reizes nedēļā	Skrundas pilsēta, Sieksāte
5011	Skrunda-Grāveri	SIA „Mobile-A”	6 reisi darbadienās	Skrundas pilsēta, Jaunmuiža

Avots: www.1180.lv

Pašvaldības pārvadājumi

Skrundas novada pašvaldība nodrošina skolēnu pārvadājumus skolas laikā. Pašvaldība apmaksā šādus reisus:

1. Komercreiss IERAS –SKRUNDA-IERAS katru darba dienu, neatkarīgi no skolēnu skaita
2. SKRUNDA-GOBAS-JAUNMUIŽA-AVS-SKRUNDA (pārvadāti tiek 40 bērni).
3. SKRUNDA-LĒNAS-DZELDA-SKRUNDA (pārvadāti tiek 25 bērni).
4. SKRUNDA-SAVENIEKI-KUŠAIŅI-SKRUNDA (pārvadāti tiek 30 bērni).

Rudbāržu pagastā bērni (~15) tiek nogādāti ar pašvaldības transportu.

Skolēnu pārvadājumi nodrošina bērnu nokļūšanu tikai uz skolu, uz ārpuskļu nodarbībām bērni jāved vecākiem pašiem spēkiem. Būtu nepieciešams optimizēt skolas pārvadājumu maršrutus, t.sk. uz Mūzikas skolu.

5.5 Velotransports

Skrundas novadā veloceliņu tīkls nav izveidots. Plānots izveidot veloceliņu gar šoseju Skrunda – Kušaiņi.

5.6 Kopsavilkums un transporta infrastruktūras un pakalpojumu novērtējums

Skrundas novada transporta infrastruktūru veido valsts un pašvaldības autoceļi, un dzelzceļš. Novadu šķērso valsts galvenais ceļš A9, kurš ir nozīmīgs tranzīta ceļš posmā Rīga – Liepāja un nodrošina Skrundas pilsētas labu sasniedzamību. Pašvaldības ceļu garums novadā ir 195.2 km, no tiem tikai 12.5 km ir asfaltēti (~6%). Autoceļi ar grants segumu tiek regulāri greiderēti un šķemboti. Skrundas novada pašvaldības pārziņā ir 4 tilti.

Ceļu tīkls Skrundas novadā ir labi attīstīts, tomēr jāatzīmē, ka daudzos ceļu posmos nepieciešama ceļa seguma atjaunošana, gravju un caurteku sakārtošana.

Skrundas novadā kopējais ielu garums ir 49.4 km, no kuriem lielāka daļa ir ielas ar asfaltbetona segumu – 29.9 km jeb 60.5%. Grants ielu īpatsvars ir 31.1% (garums 15.4 km). 0.7% no Skrundas novada ielām ir bez seguma (0.33 km).

Skrundas novada teritoriju austrumu – rietumu virzienā šķērso dzelzceļa līnija Rīga – Liepāja. Galvenokārt šī līnija tiek izmantota kravu tranzītam uz Liepājas ostu, taču 2006. gada 1. aprīlī atsākti arī pasažieru pārvadājumi.

Skrundas novadā veloseliņu tīkls nav izveidots. Plānots izveidot veloseliņu gar šoseju Skrunda – Kušaiņi.

Pateicoties novietojumam pie valsts ceļa A9, Skrundas pilsēta un Rudbāržu pagasts ir viegli sasniedzams.

Skrundas novadā organizēta laba starppilsētu autobusu satiksme. Tomēr jāatzīmē, ka satiksme ar Jaunmuižu, Nīkrāci un Kušaiņiem nodrošināta nepietiekamā apjomā.

Skrundas autoosta piedāvā gan regulārus reisus uz apkārtējo pagastu centriem, gan lielākām pilsētām – Ventspili, Kuldīgu, Liepāju, Rīgu, Jelgavu, Dobeli, Saldu, Aizputi u.c. Ir arī pieejams starptautiskais maršruts Rīga – Klaipēda ar pieturu Skrundā.

Iedzīvotāju aptaujas dati liecina, ka vairums novada iedzīvotāji nav apmierināti ar ielu/ceļu infrastruktūru, tās uzturēšanu un sabiedriskā transporta pakalpojumiem.

Lūdzu, novērtējiet šo pakalpojumu un jomu KVALITĀTI Skrundas novadā

Ielu/ceļu infrastruktūra, tās uzturēšana

Ļoti apmierina	4	2.8%
Drīzāk apmierina	37	26.1%
Drīzāk neapmierina	57	40.1%
Ļoti neapmierina	41	28.9%
Nav viedokļa	3	2.1%

Gājēju ietves, celiņi, gājēju pārejas u.tml.

Ļoti apmierina	3	2.1%
Drīzāk apmierina	53	37.3%
Drīzāk neapmierina	56	39.4%
Ļoti neapmierina	26	18.3%
Nav viedokļa	4	2.8%

Sabiedriskā transporta pakalpojumi

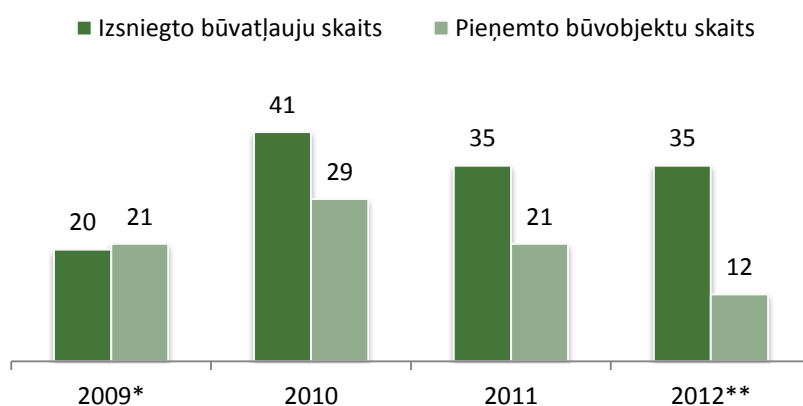
Ļoti apmierina	6	4.2%
Drīzāk apmierina	36	25.4%
Drīzāk neapmierina	44	31%
Ļoti neapmierina	28	19.7%
Nav viedokļa	28	19.7%

6 INŽENIERTEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA UN PAKALPOJUMI

6.1 Dzīvojamais fonds

Skrundas novadā ir salīdzinoši zema mājokļu būvniecības aktivitāte. Kopš novada izveides lielākais izsniegto būvatļauju skaits bija 2010.gadā - 41, šajā gadā bija arī vislielākais pieņemto būvobjektu skaits - 29. 2011. un 2012.gadā būvniecības aktivitāte ir mazinājusies (skat. Attēls 6-1).

Attēls 6-1. Izsniegto būvatļauju un ekspluatācijā nodoto ēku skaits Skrundas novadā

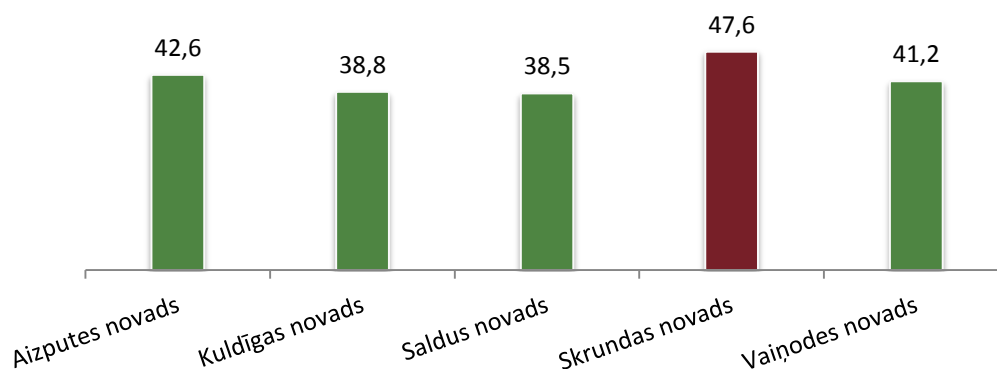
*Dati no 01.07.2009

**Dati uz 21.11.2012

Avots: Skrundas novada pašvaldība

Pēc CSP datiem Skrundas novada dzīvojamā fondā 2009.gada beigās 1337 dzīvojamās mājās bija 3052 mājokļi, ar kopējo platību 286.5 tūkst. m². Vidēji uz vienu iedzīvotāju tas sastādīja 47.6 m² dzīvojamās platības, kas ir raksturojams, kā augstākais rādītājs starp kaimiņu novadiem.

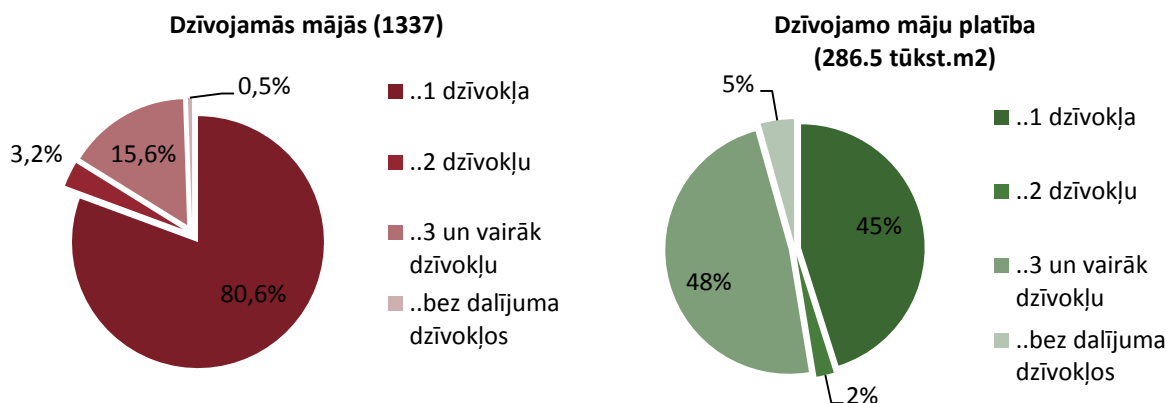
Attēls 6-2. Dzīvojamā fonda platības vidējais rādītājs uz vienu iedzīvotāju pieguļošajos novados (m²/iedz.)

Avots: CSP

Skrundas novada dzīvojamā fonda struktūrā pēc mājokļu skaita lielāko īpatsvaru veido 1 dzīvokļa mājokļi jeb privātmājas (skat. attēlu zemāk).

Attēls 6-3. Skrundas novada dzīvojamā fonda struktūra, 2009.gada beigās

Avots: CSP

Skrundas novadā daudzdzīvokļu māju apsaimniekošanu veic gan pašvaldības SIA „Skrundas komunālā saimniecība”, kas apsaimnieko 100 daudzdzīvokļu mājas, gan privātās apsaimniekošanas kompānijas, kā arī pašu iedzīvotāju dibinātas apsaimniekošanas biedrības (6 daudzdzīvokļu mājas).

- Ventas iela 15 (atbildīgā persona Inguna Šperliņa);
- Kalēju iela 12a (atbildīgā persona Aldis Balodis),
- Sporta iela 2a (atbildīgā persona Viktors Garsons),
- Pils iela 4 (atbildīgā persona Rudīte Kronlaka),
- Jubilejas iela 1, Rudbāržos,
- „Rieksti”, Rudbāržos.

6.2 Ūdenssaimniecības infrastruktūra un pakalpojumi

Informācijas avots: Skrundas novada pašvaldība

Dokumenti: Skrundas pilsētas ar lauku teritoriju teritorijas plānojums

Nīkrāces pagasta teritorijas plānojums

6.2.1 Ūdensapgāde

Centralizētās ūdensapgādes pakalpojumus Skrundas novadā sniedz SIA „Skrundas komunālā saimniecība”.

Novadā darbojas 9 centralizētās ūdensapgādes sistēmas:

- Skrundas pilsētā;
- Ciecērē, Jaunmuižā un Kušaiņos (Skrundas pagasts);
- Rudbāržos un Sieksātē (Rudbāržu pagasts);
- Dzeldā un Lēnās (Nīkrāces pagasts);
- Raņķos (Raņķu pagasts).

Kopējais ūdensapgādes tīklu garums ir 25,813km, no kuriem 2012.gadā no jauna tika izbūvēti 1,276 km Skrundā un 0,210 km Jaunmuižā. Novadā ir 13 artēziskie urbumi, no kuriem izmanto 12, darbojas 4 ūdenstorņi no kopā 8 esošajiem.

Centralizētās ūdensapgādes pakalpojumus izmanto vidēji vairāk nekā 80% iedzīvotāji ciemos, taču Skrundas pilsētā pakalpojumu saņēmēju īpatsvars ir tikai 32%. Centralizētās ūdensapgādes pakalpojumus saņem arī 23 novada iestādes un 34 uzņēmumi.

Ūdensapgādes tarifi ir šādi:

- 0.58 Ls/m³ – Skrundas pilsētā;
- 0.53 Ls/m³ – Rudbāržos;
- 0.38 Ls/m³ – Ciecērē, Raņķos, Jaunmuižā, Kušaiņos un Dzeldā;
- 0.15 Ls/m³ – Lēnās.

Skrundas pilsēta un Skrundas pagasts

Centralizēta ūdens apgāde nodrošināta Skrundas pilsētā, kā arī trīs Skrundas pagasta apdzīvotajās vietās – Jaunmuižā, Ciecērē un Kušaiņos.

Ar centralizētu ūdensapgādi Skrundas pilsētā nodrošināti 32% no iedzīvotājiem, Ciecērē – 83%, Jaunmuižā – 83.9%, un Kušaiņos – 95.24%.

Ūdensapgādē Skrundas pilsētā un pagastā tiek izmantoti artēziskie ūdeņi, kas ir maz piesārņoti. Ūdensvadu kopgarums Skrundā ir 6.746 km, Ciecērē – 0.567 km, Jaunmuižā – 2.762 km, Kušaiņos – 2.88 km.

Vidējais ūdens patēriņš Skrundas pilsētā ir 103.5 m³ diennaktī, Ciecēres ciemā – 7.24 m³, Jaunmuižā – 21.94 m³, Kušaiņos – 17.5 m³ diennaktī.

1999.gadā Skrundas pilsētā tika nodota ekspluatācijā dzeramā ūdens atdzelžošanas stacija (jauda 3x12 m³/st.), kura nodrošina vietējos iedzīvotājus ar tīru ūdeni, kas atbilst visām dzeramajam ūdenim izvirzītajām prasībām. Ūdens attīrīšanas stacija darbojas arī Jaunmuižā (jauda 1x6 m³/st.). ERAF projektu ietvaros plānots izbūvēt ŪAS Ciecērē un Kušaiņos.

Nīkrāces pagasts

Nīkrāces pagastā ar centralizētu ūdensapgādi nodrošināti pagasta Dzeldas un Lēnu ciema iedzīvotāji. Dzeldas ciema ūdensapgādes sistēmu veido divi artēziskie urbumi (darba aka un rezerves aka), 1 ūdenstornis, ūdensvadi, kuru kopgarums ir 2929 m, t.sk. rekonstruēti 960 m, un 2009. gadā uzbūvētā dzeramā ūdens sagatavošanas stacija. Turklāt Dzeldā ir vēl viens ūdenstornis, kas ir atslēgts no ūdensapgādes sistēmas un sliktā tehniskā stāvokļa dēļ tiek plānota tā demontāža.

Centralizētās ūdensapgādes pakalpojumus Dzeldas ciemā izmanto 37 māju iedzīvotāji (jeb 93.2% no iedzīvotājiem), kā arī visas ciema teritorijā esošās iestādes un 2 komercsabiedrības, kas darbojas tirdzniecības un pakalpojumu sfērā. Daļa mājāsaimniecību izmanto no privātiem urbumiem (spicēm) vai grodu akām iegūtu ūdeni. Dzeldas ciemā gadā vidēji patērē 21000 m³ ūdens.

Lēnu ciemā ūdensvadu tīkla garums ir 1.200 km, gadā vidēji patērētais ūdens daudzums – 578m³.

Raņķu pagasts

Centralizētā ūdensapgāde ir Raņķu pagasta centrā, kuras pakalpojumus izmanto 80.8% pagasta iedzīvotāju.

Raņķu ciemā darbojas ūdens attīrīšanas stacija (jauda 1x7 m³/st.).

Ūdensapgādei izmanto dziļurbumus:

- 2 pašvaldības dziļurbumi centrā;
- 4 privātie dziļurbumi („Līcieniekos”, „Smilgās”, „Kalniņi” un „Šķepeļos”).

Ūdensvadu tīkls darbojas jau no 70-iem gadiem. Ūdensapgādes sistēma ir nolietojusies, ir nepieciešama tās rekonstrukcija.

Rudbāržu pagasts

Centralizētās ūdensapgādes pakalpojumus Rudbāržos izmanto 86% ciema iedzīvotāji.

Ūdens attīrīšanu nodrošina ŪAS, kuras jauda ir 10 m³/st.

6.2.2 Kanalizācija

Centralizētās kanalizācijas pakalpojumus novadā sniedz SIA „Skrundas komunālā saimniecība”.

Skrundas novadā pastāv 9 centralizētās kanalizācijas sistēmas:

- Skrundas pilsētā;
- Ciecērē, Jaunmuižā un Kušaiņos (Skrundas pagasts);
- Rudbāržos un Sieksātē (Rudbāržu pagasts);
- Dzeldā un Lēnās (Nīkrāces pagasts);
- Raņķos (Raņķu pagasts).

Kopējais kanalizācijas tīklu garums, ieskaitot lietus kanalizācijas tīklus, ir 21.98 km, izmantojamo KSS skaits ir 9.

Centralizētās kanalizācijas pakalpojumus izmanto vidēji vairāk nekā 70% iedzīvotāji ciemos, taču Skrundas pilsētā pakalpojumu saņēmēju īpatsvars ir tikai 28%. Centralizētās kanalizācijas pakalpojumus saņem arī 23 novada iestādes un 36 uzņēmumi.

Kanalizācijas tarifi ir šādi:

- 0.80 Ls/m³ – Skrundas pilsētā;
- 0.66 Ls/m³ – Rudbāržos;
- 0.28 Ls/m³ – Raņķos;
- 0.56 Ls/m³ – Ciecērē, Jaunmuižā, Kušaiņos un Dzeldā;
- 0.15 Ls/m³ – Lēnās.

Skrundas pilsēta un Skrundas pagasts

2000.gadā nodotas ekspluatācijā jaunās Skrundas pilsētas kanalizācijas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kuras tika izbūvētas projekta “800+” ietvaros. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas projektētā jauda ir 380 m³/d. Tās ir bioloģiskās attīrīšanas ietaises, pielietojot pārtrauktās aerācijas iekārtas.

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas darbojas arī Skrundas pagasta apdzīvotājās vietās – Jaunmuižā (50 m³/dnn.), Ciecērē (50 m³/dnn.) un Kušaiņos (50 m³/dnn.).

Pārējā teritorijā no individuālā dzīvojamā sektora ir organizēta saimnieciski fekālo notekūdeņu izvešana.

Ar centralizētās kanalizācijas pakalpojumiem Skrundas pilsētā nodrošināti 28% no iedzīvotājiem, Ciecērē – 82.73%, Jaunmuižā – 71.2%, un Kušaiņos – 96.19%.

2012.gadā Skrundā izbūvēti kanalizācijas tīkli (1118 m) un kanalizācijas spiedvads (277 m, Jaunmuižā - kanalizācijas tīkli (705 m) un kanalizācijas spiedvads (6 m).

Nīkrāces pagasts

Bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ir Dzeldas ciemā (380 m³/dnn.). Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas Dzeldā rekonstruētas 2003.gadā.

Dzeldas ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtās vidēji gadā tiek novadīti kopā 90860 m³ notekūdeņu, no tiem 23700 m³ ir notekūdeņi no dzīvojamā sektora, un 67160 m³ - no gaļas pārstrādes uzņēmuma.

Centralizētās kanalizācijas pakalpojumus izmanto 93.2% Dzeldas ciema iedzīvotāji.

Raņķu pagasts

Pagastā darbojas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas BIO-100. Iekārtu projektētā jauda 100 m³/dnn, faktiskā 31,0 m³/dnn. Šīs iekārtas ir ekonomiski neefektīvas, jo atrodas tālu no centra dzīvojamām mājām, kas palielina ekspluatācijas izmaksas.

Centralizētās kanalizācijas pakalpojumus izmanto 73.9% Raņķu ciema iedzīvotāji.

Rudbāržu pagasts

Rudbāržos darbojas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kuru jauda ir 400 m³/dnn.

Centralizētās kanalizācijas pakalpojumus izmanto 86% Rudbāržu ciema iedzīvotāji.

6.2.3 Ūdenssaimniecības projekti Skrundas novadā

Skrundas novadā tiek īstenoti ūdenssaimniecības projekti, arī mazajos ciemos.

Skrundas novadā realizēta projekta „Ūdenssaimniecības attīstība 14 Kurzemes reģiona pašvaldībās, Skrunda” 1.kārta. Projekta ietvaros veikti šādi ūdenssaimniecības sistēmas uzlabojumi:

- izbūvēts jauns ūdensvads- 2520m;
- rekonstruēts ūdensvads - 480 m;
- rekonstruēts ūdensvads - 480 m;
- izbūvēts kanalizācijas spiedvads 1000 m;
- izbūvēta paštecis kanalizācija- 2031 m;
- rekonstruētas 65 skatakas;
- nomainīti 56 aizbīdņi rekonstruētām ūdensvada sadales akām;
- izurbtas 2 jaunas pazemes artēziskās akas;
- aiztampnētas 3 artēziskās akas
- izbūvēti 2 dzeramā ūdens rezervuāri un otrā pacēluma sūkņu stacija;
- izbūvētas 2 kanalizācijas pārsūkņētas;
- rekonstruēta 1 kanalizācijas pārsūkņēta.

Projekta kopējās izmaksas ir 743177.56 Ls, Eiropas Savienības Kohēzijas fonds sedz 85% un SIA „Skrundas komunālā saimniecība” 15% no kopējās summas.

Pašlaik uzsākta projekta „Ūdenssaimniecības attīstība 14 Kurzemes reģiona pašvaldībās, Skrunda” 2.kārtas realizācija, kura paredz:

- ūdens atdzelžošanas stacijas renovāciju
- Rūpniecības ielas notekūdeņu attīrīšanas ietaišu (NAI) darbības automatizēšanu, SCADA ierīkošanu NAI un pilsētas kanalizācijas sūkņu stacijā.

Šie darbi ir noslēgušies, kopējās būvniecības izmaksas bija 115 524,00 LVL bez PVN. 2012.gada oktobrī noris:

- ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu rekonstrukcijas darbi Amatnieku, Bānīšu, Ganību un Kalēju ielās,
- sadzīves kanalizācijas sūkņu stacijas izbūve Amatnieku ielā.

Projekta kopējās attiecināmās izmaksas ir 1 163 727,62 LVL, no tām Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzfinansējums ir 85%, valsts budžeta līdzfinansējums ir gandrīz 10%, bet SIA „Skrundas komunālā saimniecība” nodrošina pārējo līdzfinansējuma daļu attiecināmo izmaksu segšanai.

Ūdenssaimniecības projekti Skrundas novada ciemos ir apkopoti tabulā zemāk (skat. Tabula 6-1).

Tabula 6-1. Ūdenssaimniecības projekti Skrundas novada ciemos

Nr. p.k.	Nosaukums	Teritorija	Plānotās izmaksas bez PVN, LVL	ERAF līdzfinansējuma īpatsvars, %
1.	Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Skrundas novada Cieceres ciemā	Cieceres ciems	150526.60	85%
2.	Skrundas novada Rudbāržu pagasta Rudbāržu ciema ūdenssaimniecības attīstība	Rudbāržu ciems	334982.13	85%
3.	Skrundas novada Raņķu pagasta Raņķu ciema ūdenssaimniecības attīstība	Raņķu ciems	210630.75	85%
4.	Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Skrundas novada Jaunmuižas ciemā (noslēdzās 2012.gada 31.jūlijā)	Jaunmuižas ciems	323639.60	85%
5.	Ūdenssaimniecības infrastruktūra attīstība Skrundas novada Kušaiņu ciemā	Kušaiņu ciems	240777.80	85%
6.	Skrundas novada Nīkrāces pagasta Dzeldas ciema ūdenssaimniecības attīstība	Dzeldas ciems	196810.88	85%

Ūdenssaimniecības projektu ietvaros paredzētās aktivitātes ir vērstas uz dabas un energoresursu racionālu izmantošanu un vides piesārņojuma samazināšanu, nodrošinot kvalitatīvu dzīves vidi un novēršot draudus iedzīvotāju veselībai. Šādu projektu realizācija nodrošina ilgtspējīgu attīstību, neradot draudus nākamo paaudžu vajadzību apmierināšanai.

Veicamie darbi, lai pilnībā sakārtotu ūdenssaimniecības sistēmu Skrundas novadā ir uzskaitīti tabulā zemāk (skat. Tabula 6-2).

Tabula 6-2. Veicamie darbi pilnīgai ūdenssaimniecības un kanalizācijas sistēmas sakārtošanai Skrundas novadā

Skrundā	1. Ūdensapgādes tīklu paplašināšana (<i>Ziedu ielā; Nākotnes ielā posmā no Ziedu ielas līdz Robežu ielai; Sporta ielā posmā no Saldus ielas līdz Kalēju ielai; Lielajā ielā posmā no Priežu ielas līdz Rīgas ielai; Lielajā ielā un Kalēju ielā posmā no Rīgas ielas līdz O.Kalpaka ielai; Kalna ielā posmā no Lielās ielas līdz Bērzu ielai; Bērzu ielā; Rīgas ielā; Brīvības ielā; Celtnieku ielā; Meža ielā; Kuldīgas ielā; Nolikta ielā; Klusajā ielā; Paegļu ielā; Pļavu ielā; Liepājas ielā posmā no Ganību ielas līdz Pļavu ielai; Stūra ielā; Dzirnau ielā; Purva ielā; Ventas ielā posmā no Sporta ielas līdz Dzirnau ielai; Saldus ielā</i>) 2. VEF urbuma tamponēšana 3. Vidusskolas urbuma tamponēšana 4. Pils ielas urbuma tamponēšana 5. Dārza ielas urbuma tamponēšana 6. Dārza ielas ūdenstorņa demontāža 7. Cērpīņu sistēmas ūdenstorņa demontāža
Cieceres ciemā	1. Ugunsdzēsības dīķa izveide; 2. Esošo NAI demontāža; 3. Ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija – 110 m; 4. Ūdensapgādes tīklu paplašināšana – 165 m; 5. Sadzīves kanalizācijas pašteses tīklu rekonstrukcija – 70 m; 6. Sadzīves kanalizācijas tīklu paplašināšana – 730 m.

Rudbāržos	1. Darba artēziskās akas rekonstrukcija; 2. Ūdensvada rekonstrukcija no Centra uz fermu – 800 m; 3. Pašteses kanalizācijas tīklu rekonstrukcija – 4480 m; 4. Kanalizācijas pārsūkņēšanas stacijas KSS-1 demontāža
Raņķu ciemā	1. Kanalizācijas tīklu rekonstrukcija – 1538 m; 2. Esošo NAI demontāža
Jaunmuižas ciemā	1. Ūdensapgādes tīklu paplašināšana – 700 m; 2. Esošā ūdenstorņa demontāža; 3. Sadzīves kanalizācijas pašteses tīklu paplašināšana – 695 m; 4. Esošo NAI demontāža; 5. Ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija – 1075 m; 6. Sadzīves kanalizācijas tīklu rekonstrukcija – 395 m.
Kušaiņu ciemā	1. Ugunsdzēsības dīķa izveide; 2. Esošā ūdenstorņa demontāža; 3. Sadzīves kanalizācijas pašteses tīklu rekonstrukcija – 741 m; 4. Esošo NAI demontāža; 5. Ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija – 189 m.
Nīkrāces pagasta Dzeldas ciemā	1. Ūdensapgādes tīklu izbūve – 100 m; 2. Ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija – 200 m; 3. Ūdenstorņa Nr.2 demontāža; 4. Kanalizācijas tīklu rekonstrukcija – 3100 m; 5. Kanalizācijas virszemes tīkla demontāža – 164 m.

Avots: Skrundas novada pašvaldība

6.3 Enerģētikas infrastruktūra un pakalpojumi

6.3.1 Elektroapgādes infrastruktūra un pakalpojumi

Skrundas novada teritorijās elektroapgādes līnijas apkalpo AS „Sadales tīkls” (Rietumu reģiona Kuldīgas nodaļa), kura pārziņā ir vidēja sprieguma (20kV) un zemsprieguma (0,4kV) elektrolīnijas un 20/0,4kV transformatoru apakšstacijas.

Augstspriegumu līnijas kopš 2011.gada 1.aprīļa apkalpo AS „Latvijas elektriskie tīkli” (līdz tam AS „Augstsprieguma tīkli”). Skrundas novada teritoriju šķērso elektroenerģijas pārvades tīkla 110 kV un 330 kV gaisa vadu līnijas.

Novadā elektroenerģiju izmanto:

- iedzīvotāju sadzīves vajadzībām,
- uzņēmumu un zemnieku saimniecību ražošanas vajadzībām,
- pašvaldības vajadzībām.

Nīkrāces pagasta teritorijā darbojas mazās hidroelektrostacijas:

- Dzeldas HES uz Dzeldas upes;
- Rukaišu HES uz Šķerveļa upes.

6.3.2 Siltumapgādes infrastruktūra un pakalpojumi

Centralizētās siltumapgādes pakalpojumus Skrundas novada sniedz SIA „Skrundas komunālā saimniecība”.

Kopējais siltumapgādes tīklu garums ir 2,098 km.

Siltumapgādes tarifi tiek noteikti atkarībā no dabasgāzes diferenciētās tirdzniecības gala tarifiem, un var svārstīties no 44,99 Ls/MWh līdz 98,62 Ls/MWh.

Skrundas pilsēta un Skrundas pagasts

Centralizēta siltumapgāde ir tikai Skrundas pilsētā un nodrošina ar siltumu ~18% iedzīvotāju. Jaunmuižā un Kušaiņos vietējās katlumājas vairs nedarbojas. Siltumapgādes sistēmas darbību nodrošina 7 katlumājas, kas atrodas pie dzīvojamām mājām, bet atsevišķi tiek apkurināta Lattelekom ēka:

- Saldus ielā 6 – 0,895 MW;
- Lielā ielā 1 – 0,405 MW;
- Lielā ielā 4 – 0,042 MW;
- Liepājas ielā 12 – 0,575 MW;
- Liepājas ielā 45 – 0.108 MW;
- Dārza ielā 6 – 0.285 MW;
- Saldus ielā 15 – 0.170 MW.

Nīkrāces pagasts

Centrālā apkure pārtraukta kopš 1995.gada.

Pagastā atsevišķos daudzdzīvokļu mājās ierīkotas lokālās apkures sistēmas. Pārējās daudzdzīvokļu mājās izmanto krāšņu apkuri.

Raņķu pagasts

Centrālā apkure Raņķu pagastā ir tikai ēkā „Sākumskola”, kurā atrodas arī bērnudārzs, bibliotēka, pasts un kultūras pasākumu zāle.

Pagastā nepieciešams veikt ēku siltināšanu centrā, jāveic apkures sistēmas pilnveidošana un rekonstrukcija, lai atrisinātu siltuma padeves jautājums centra daudzdzīvokļu mājās.

Rudbāržu pagasts

Rudbāržu ciemā darbojas katlu māja, kuras jauda ir 0.756 MW. Rudbāržos siltumapgādei izmanto dabas gāzi, kas sadārdzina pakalpojumus. Plānots izbūvēt koģenerācijas staciju, elektroenerģijas iegūšanai izmantojot zaļo masu, paralēli iegūstot siltumu kā blakusproduktu.

6.3.3 Gāzes infrastruktūra un pakalpojumi

Skrundas novada teritoriju (Skrundas, Raņķu un Rudbāržu pagasts) šķērso maģistrālais gāzes vads Iecava - Liepāja. Raņķu pagasta teritorijā atrodas gāzes regulēšanas stacija (GRS) „Rudbārži” un maģistrālā gāzesvada Iecava – Liepāja atzars uz GRS „Rudbārži”. Rudbāržu pagasta teritorijā atrodas augstā, vidējā un zemā spiediena sadales gāzesvadi un gāzes regulēšanas punkti.

Nīkrāces pagasta teritorijā atrodas augstā spiediena ($P < 0,6 \text{ MPa}$) gāzesvads un vidējā spiediena ($P < 0,4 \text{ MPa}$) gāzesvadi. Gāzes apkuri Nīkrāces pagastā izmanto pamatskola un atpūtas centrs. Ražošanas sfērā dabas gāzi izmanto LPKS „BALTIC MEAT STANDARD.”.

Raņķu pagasta iedzīvotāji izmanto gāzi balonos.

Plānota maģistrālā gāzes vada uz Kuldīgu, un jauna maģistrālā gāzes vada Skrunda – Ventspils izbūve.

6.4 Sakaru infrastruktūra un pakalpojumi

6.4.1 Telekomunikācijas

Skrundas novadā telekomunikācijas nodrošina fiksēto un mobilo telekomunikāciju infrastruktūra.

Fiksēto telekomunikāciju nodrošinātājs ir SIA „Lattelekom”. SIA „Lattelekom” nodrošina klientiem dažādus pakalpojumus: balss telefonu, ISDN, dažāda ātruma datu pārraides līnijas un interneta pakalpojumus izmantojot telefona līnijas (DSL).

Mobilo sakaru pakalpojumus Skrundas novadā piedāvā SIA „Latvijas Mobilais Telefons”, SIA „Tele 2” un SIA „Bite Latvija”.

Kabeļtelevīzijas pakalpojumi novadā labā kvalitātē nav pieejami.

6.4.2 Internets, datu pārraides pakalpojumi

Interneta un datu pārraides pakalpojumi Skrundas novadā tiek nodrošināti ar mobilajām telekomunikācijām, t.i., mobilais internets un datu pārraide, ko piedāvā visi mobilo sakaru operatori. Interneta pieslēgumu Skrundā piedāvā arī Lattelecom, IZZI, Triatel un Hansa Internets. Pieejamais interneta ātrums ir vidējs – līdz 10 Mbit/s.

SIA „Lattelecom” pakalpojumus nodrošina ar fiksētajām tālruņa līnijām, kā arī ar kabeļtīklu pieslēgumiem.

Katrā Skrundas novada ciemā ir pieejams bezmaksas internets, Skrundas pilsētā ir arī vairāki SIA „Lattelecom” bezvadu interneta jeb WI-FI piekļuves punkti (skat. Tabula 6-3).

Tabula 6-3. Interneta piekļuves punkti Skrundas novadā

Bezmaksas internets	
Skrundas pilsētas bibliotēka	Lielā iela 1a, Skrunda, Skrundas novads, LV-3326
Skrundas bērnu bibliotēka	Lielā iela 1a, Skrunda, Skrundas novads, LV-3326
Antuļu bibliotēka	Jaunmuiža, Skrundas pagasts, Skrundas novads, LV-3307
Rudbāržu bibliotēka	Jubilejas iela 4 - 14, Rudbāržu pagasts, Skrundas novads, LV-3324
Sieksātes bibliotēka	Sieksātes pagasta nams, Rudbāržu pagasts, Skrundas novads, LV-3325
Raņķu pagasta bibliotēka	„Sākumskola” Raņķi, Raņķu pagasts, Skrundas novads, LV-3323
Nīkrāces pagasta bibliotēka	Ziedu iela 1-16, Dzelda, Nīkrāces pagasts, Skrundas novads, LV-3320
Skrundas novada pašvaldība (saskaņojot)	Raiņa iela 11, Skrunda, Skrundas novads, LV-3326
Skrundas novada pašvaldības aģentūras „Sociālais dienests” Alternatīvās aprūpes dienas centrs (saskaņojot)	Kalēju iela 4, Skrunda, Skrundas novads, LV-3326
Nīkrāces saietas nams	Dzelda, Nīkrāces pag., Skrundas nov., LV-3320
Maksas internets (Lattelecom WI-FI piekļuves punkti)	
Skrundas kultūras nams	Lielā iela 1a
Skrundas vidusskola	Liepājas iela 12
Skrundas Mūzikas skola	Lielā iela 4
Skrundas autoosta	Liepājas iela 15
„P ARVI”, SIA	Raiņa iela 10
"Pārtikas tirdzniecības apvienība" SIA	Ventas iela 16
"Brūnis plus" SIA veikals	Liepājas iela 1
"Lapa" zemnieku saimniecības "Šķēpeji" datorsalons	Saldus iela 2
"Ilmas aptieka 16" SIA "Latvijas aptieka"	Kuldīgas iela 4
"Latvijas Nafta" MPVAS 69. degvielas uzpildes stacija	Degvielas uzpildes stacija

Avots: Skrundas novada pašvaldība

6.4.3 Pasta pakalpojumi

Skrundas novadā pasta pakalpojumus nodrošina VAS „Latvijas Pasts” 4 pasta nodaļas – Skrundas pilsētā, Nīkrācē, Raņķos un Rudbāržos.

Pasta nodaļas, kas atrodas pagastos, pārsvarā strādā 5 dienas nedēļā 4-5 stundas dienā, bet Skrundas pilsētā pasta pakalpojumus ir iespējams saņemt sešas dienas nedēļā un pilnā darba laikā.

6.5 Meliorācijas sistēma

Meliorācijas sistēmas nedarbojas, nepieciešama to sakārtošana.

Tiks papildināts.

6.6 Atkritumu apsaimniekošana

Skrundas novada dome atkritumu apsaimniekošanu novadā organizē un kontrolē saskaņā ar šādiem normatīvajiem aktiem:

- Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns,
- Skrundas novada saistošie noteikumi Nr. 23/2010 „Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Skrundas novadā” (apstiprināti Skrundas novada Domes sēdē 26.08.2010, prot. Nr. 12, 11.§).

Atkritumu apsaimniekošanu novadā nodrošina SIA „Eko Kurzeme”, atkritumi tiek izvesti uz SA poligonu „Ķīvītes” Liepājas novada Grobiņas pagastā.

Skrundas sadzīves atkritumu izgāztuve (platība 2ha) tika slēgta 2001. gadā, rekultivēta 2010.gadā. Vēl novadā atrodas 4 slēgtas un nerekultivētas izgāztuves: 2 Raņķu pagastā – sadzīves atkritumu izgāztuve „Stūrīši” (slēgta 2002.gadā, platība 0,3ha) un „Ulmaņa priedītes” (slēgta 1998.gadā, patība 15.0ha, rekultivējamā platība 6.0ha), Nīkrāces pagastā – „Vītolīņi” (slēgta 2003.gadā, platība 0,7 ha) Rudbāržu pagastā – sadzīves atkritumu izgāztuve „Sniedzes” (slēgta 2003.gadā, platība 1ha).

6.7 Kapu saimniecība

Tiks precizēts.

Skrundas novadā notiek kapu teritoriju inventarizācija. Pēc esošajiem datiem Skrundas novadā atrodas 27 kapsētas (skat. Tabula 6-3), kuru kopējā platība ir 22,9 ha. Kapsētas ir atvērtās un daļēji slēgtās. Kārtību kapsētās nosaka Saistošie noteikumi Nr. 2/2010 „Skrundas pilsētas un Skrundas pagasta kapsētu uzturēšanas noteikumus”.

Tabula 6-4. Kapsētas Skrundas novadā

Nr. p.k.	Nosaukums	Kadastra Nr.	Platība, ha
Skrundas pilsētā			
1.	Baznīcas kapi	6209 002 0153	2,5818
2.	Sīla kapi	6209 004 0241	2,8621
Skrundas pagastā			
3.	Ikaišu kapi	6229 002 0070	0,2
4.	Rozu kapi	6229 003 0011	0,5
5.	Dobeļu kapi	6229 005 0093	0,7
6.	Augstupju kapi	6229 007 0069	0,023
7.	Vērpju kapi	6229 007 0070	0,23
8.	Mūriņu kapi	6229 007 0075	0,3
9.	Pastaru kapi	6229 008 0078	1,0

10.	Klūgu kapi	6229 013 0051	2,6
11.	Vadžu kapi	6209 004 0021	0,4
12.	Gobdziņu kapi	6209 016 0073	0,5
Raņķu pagastā			
13.	Priednieku kapi	6278 001 0076	0,67
14.	Irbes kapsēta	6278 002 0160	0,69
15.	Mazgaraušu kapsēta	6278 003 0072	0,24
Nīkrāces pagastā			
16.	Priednieku kapi	6268 001 0167	0,2
17.	Purvakra kapi	6268 003 0144	2,2
18.	Varoņu kapi	6268 003 0160	0,4
19.	Līgutu kapi	6268 003 0163	0,4
20.	Tukumu kapi	6268 004 0067	1,0
21.	Miera kapi	6268 005 0050	0,6
Rudbāržu pagastā			
22.	Vecsieksātes kapsēta	6282 001 0042	0,8
23.	Valtaiķu kapsēta	6282 002 0014	0,2
24.	Bakūžu kapsēta	6282 005 0098	1,1
25.	Sprīžu kapsēta	6282 006 0036	0,9
26.	Lūdiķu kapi	6282 008 0165	1,1
27.	Krogarāju kapsēta	6282 010 0068	0,5

Avots: Skrundas novada pašvaldība

Baznīcas, Sila, Dobeļu, Pastaru, Klūgu un Vadžu kapus apsaimnieko SIA „Skrundas komunālā saimniecība”. Nīkrāces pagastā esošos kapus apsaimnieko Nīkrāces pagasta pārvalde, Lēnu Romas katoļu draudzes kapus – Lēnu Romas katoļu draudze.

6.8 Kopsavilkums un inženiertehniskās infrastruktūras un pakalpojumu novērtējums

Pēc CSP datiem Skrundas novada dzīvojamā fondā 2009.gada beigās 1337 dzīvojamās mājās bija 3052 mājokļi, ar kopējo platību 286.5 tūkst. m². Vidēji uz vienu iedzīvotāju tas sastādīja 47.6 m² dzīvojamās platības, kas ir raksturojams, kā augstākais rādītājs starp kaimiņu novadiem. Skrundas novada dzīvojamā fonda struktūrā pēc mājokļu skaita lielāko īpatsvaru veido 1 dzīvokļa mājokļi jeb privātmājas.

Centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus Skrundas novadā sniedz SIA „Skrundas komunālā saimniecība”. Novadā darbojas 9 centralizētās ūdensapgādes sistēmas un 9 centralizētās kanalizācijas sistēmas. Ūdenssaimniecības sistēma tiek rekonstruēta.

Skrundas novada teritorijās elektroapgādes līnijas apkalpo AS „Sadales tīkls” (Rietumu reģiona Kuldīgas nodaļa), kura pārziņā ir vidēja sprieguma (20kV) un zemsprieguma (0,4kV) elektrolīnijas un 20/0,4kV transformatoru apakšstacijas.

Augstspriegumu līnijas kopš 2011.gada 1.aprīļa apkalpo AS „Latvijas elektriskie tīkli” (līdz tam AS „Augstsprieguma tīkli”). Skrundas novada teritoriju šķērso elektroenerģijas pārvades tīkla 110 kV un 330 kV gaisa vadu līnijas.

Centralizētās siltumapgādes pakalpojumus Skrundas novada sniedz SIA „Skrundas komunālā saimniecība”. Kopējais siltumapgādes tīklu garums ir 2,098 km.

Skrundas novada teritoriju (Skrundas, Raņķu un Rudbāržu pagasts) šķērso maģistrālais gāzes vads Iecava - Liepāja. Raņķu pagasta teritorijā atrodas gāzes regulēšanas stacija (GRS) „Rudbārži” un maģistrālā gāzesvada Iecava – Liepāja atzars uz GRS „Rudbārži”. Rudbāržu pagasta teritorijā atrodas augstā, vidējā un zemā spiediena sadales gāzesvadi un gāzes regulēšanas punkti.

Nīkrāces pagasta teritorijā atrodas augstā spiediena ($P < 0,6 \text{ MPa}$) gāzesvads un vidējā spiediena ($P < 0,4 \text{ MPa}$) gāzesvadi. Raņķu pagasta iedzīvotāji izmanto gāzi balonos.

Skrundas novadā telekomunikācijas nodrošina fiksēto un mobilo telekomunikāciju infrastruktūra, pieejami interneta, datu pārraides pakalpojumi.

Skrundas novadā pasta pakalpojumus nodrošina VAS „Latvijas Pasts” 4 pasta nodaļas – Skrundas pilsētā, Nīkrācē, Raņķos un Rudbāržos.

Meliorācijas sistēmas nedarbojas, nepieciešama to sakārtošana.

Atkritumu apsaimniekošanu novadā nodrošina SIA „Eko Kurzeme”, atkritumi tiek izvesti uz SA poligonu „Ķīvītes” Liepājas novada Grobiņas pagastā. Novadā atrodas 5 slēgtas atkritumi izgāztuves.

Skrundas novadā notiek kapu teritoriju inventarizācija. Pēc esošajiem datiem Skrundas novadā atrodas 27 kapsētas, kuru kopējā platība ir 22,9 ha.

Iedzīvotāju aptaujas dati liecina, ka pārsvarā novada iedzīvotāji ir apmierināti ar atkritumu savākšanu/izvešanu novadā, elektroapgādi, sakaru un pasta pakalpojumiem un interneta pieejamību, par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumiem iedzīvotāju viedokļi ir dažādi, tāpat kā par centralizēto siltumapgādi, par kurām lielai daļai respondentu nav viedokļa vai ir izteikta neapmierinātība.

Lūdzu, novērtējiet šo pakalpojumu un jomu KVALITĀTI Skrundas novadā

Atkritumu savākšana/izvešana

Ļoti apmierina	26	18.3%
Drīzāk apmierina	84	59.2%
Drīzāk neapmierina	18	12.7%
Ļoti neapmierina	2	1.4%
Nav viedokļa	12	8.5%

Ūdensapgāde un kanalizācija

Ļoti apmierina	8	5.6%
Drīzāk apmierina	47	33.1%
Drīzāk neapmierina	27	19%
Ļoti neapmierina	22	15.5%
Nav viedokļa	38	26.8%

Centralizēta siltumapgāde

Ļoti apmierina	4	2.8%
Drīzāk apmierina	15	10.6%
Drīzāk neapmierina	20	14.1%
Ļoti neapmierina	25	17.6%
Nav viedokļa	78	54.9%

Elektroapgāde

Ļoti apmierina	25	17.6%
Drīzāk apmierina	82	57.7%
Drīzāk neapmierina	17	12%
Ļoti neapmierina	4	2.8%
Nav viedokļa	14	9.9%

Sakaru pakalpojumi

Ļoti apmierina	22	15.5%
Drīzāk apmierina	87	61.3%
Drīzāk neapmierina	14	9.9%
Ļoti neapmierina	7	4.9%
Nav viedokļa	12	8.5%

Pasta pakalpojumi

Ļoti apmierina	28	19.7%
Drīzāk apmierina	91	64.1%
Drīzāk neapmierina	7	4.9%
Ļoti neapmierina	3	2.1%
Nav viedokļa	13	9.2%

Interneta pieejamība

Ļoti apmierina	30		21.1%
Drīzāk apmierina	72		50.7%
Drīzāk neapmierina	18		12.7%
Ļoti neapmierina	7		4.9%
Nav viedokļa	15		10.6%

7 UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDE UN NOZARU ATTĪSTĪBA

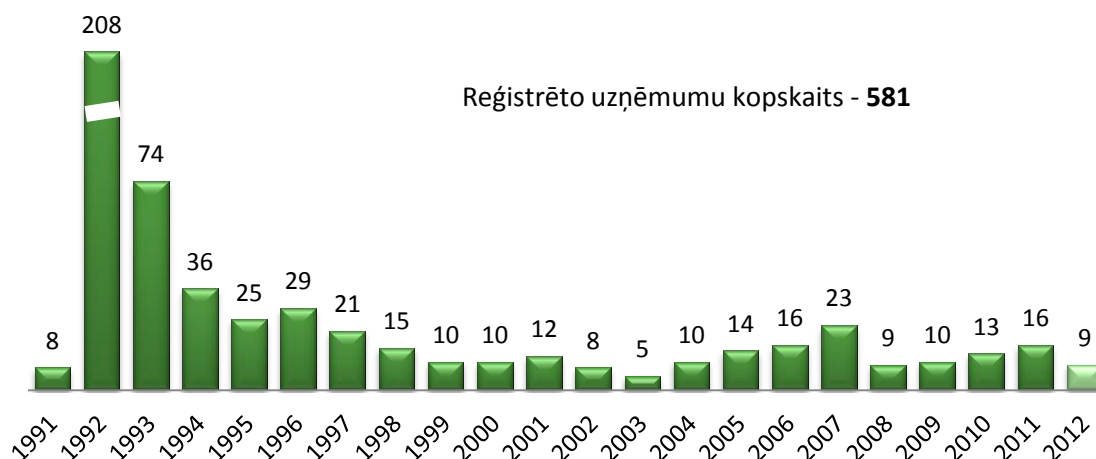
Faktori, kas ietekmē uzņēmējdarbību, ir gan novada teritoriālais izvietojums, gan nepieciešamo resursu (cilvēkresursu, dabas resursu, atbilstošas infrastruktūras un finanšu resursu) pieejamība un kvalitāte, gan normatīvā vide, kuru lielā mērā regulē valsts līmeņa likumdošanas akti. Tomēr arī pašvaldības rīcībā ir atbalsta instrumenti, ar kuru palīdzību var nodrošināt uzņēmējdarbības attīstībai labvēlīgu vidi un sekmēt Skrundas uzņēmēju konkurētspēju un novada izaugsmi kopumā.

Šajā nodaļā raksturota Skrundas novada uzņēmējdarbības vide, analizējot uzņēmējdarbības aktivitāti, t.sk. uzņēmumu skaita dinamiku un struktūru, plašāk pārstāvētās nozares un tajās darbojošos uzņēmumus, kā arī identificējot uzņēmējdarbību veicinošus un bremzējošus faktorus un pašvaldības darbību uzņēmējdarbības vides attīstības sekmēšanā.

7.1 UZŅĒMĒJDARBĪBAS AKTIVITĀTE

Pēc SIA „Lursoft” datiem 20 gadu laikā, sākot no 1991.gada, Skrundas novadā ir reģistrēts 581 uzņēmums (skat. Attēls 7-1). Pirmo 4 gadu laikā pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas tika reģistrētas vairāk kā 300 komercsabiedrības, no kurām 235 – zemnieku saimniecības. Sākot no 1995.gada, ekonomiskā aktivitāte Skrundas novadā atspoguļo vispārējās valstij raksturīgās likumsakarības – uzņēmējdarbības struktūru skaita pieaugumu pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā 2004. gadā, komercdarbības aktivitātes samazināšanās bija vērojama krīzes periodā 2008.-2009.gadā. Sākot no 2010.gada, pozitīvā reģistrēto komercstruktūru pieauguma tendence atjaunojās.

Attēls 7-1. Skrundas novadā reģistrēto uzņēmumu dinamika, 1991.-2012.g.

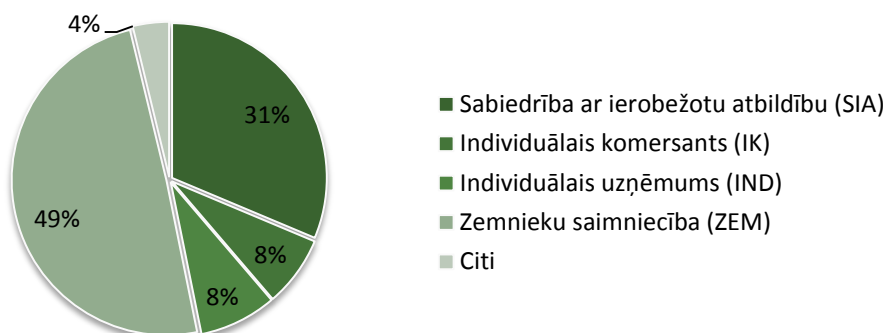
Avots: SIA „Lursoft”. Statistika aktualizēta 25.06.2012

Pēc uzņēmējdarbības formas Skrundas novadā dominē zemnieku saimniecības (ZEM) - 49%, kam seko sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA) - 31%, individuālo uzņēmumu (IND) un individuālo komersantu (IK) īpatsvars ir 8% (skat.

Attēls 7-2).

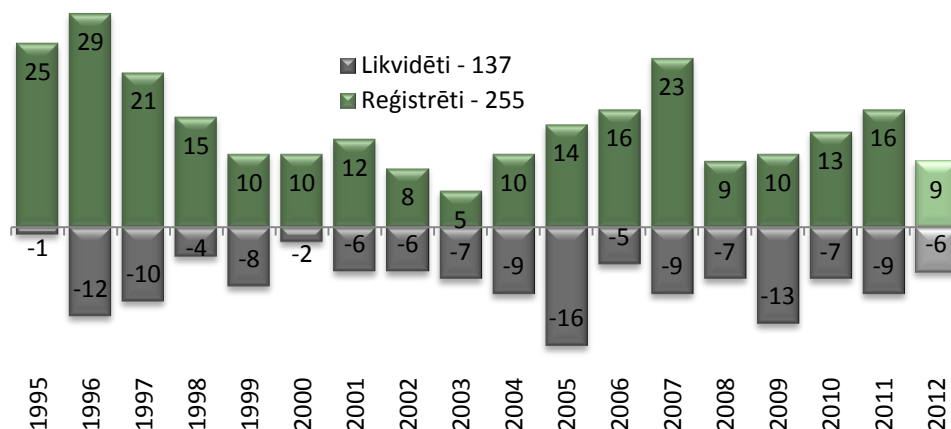
Līdztekus jaunu uzņēmumu dibināšanai daļa uzņēmumu tiek likvidēti (skat. Attēls 7-3). 20 gadu laikā ievērojams skaits komercstruktūru ir pārtraukušas savu darbību. Pēc SIA „Lursoft” datiem laika posmā no 1995. gada ir reģistrētas 255 biznesa struktūras, likvidētas 137, kas ir aptuveni 54%.

Attēls 7-2. Skrundas novadā reģistrēto uzņēmumu sadalījums pa uzņēmējdarbības formām

Avots: SIA "Lursoft". Statistika aktualizēta 25.06.2012

Attēls 7-3. Uzņēmumu reģistrēšanas un likvidēšanas dinamika Skrundas novadā, 1995.-2012.g.

Avots: SIA "Lursoft". Statistika aktualizēta 25.06.2012

2012.gada martā SIA „Lursoft” datu bāzē ir atrodami 438 Skrundas novadā reģistrēti un nelikvidēti uzņēmumi. Šo uzņēmumu reģistrētā pamatkapitāla apjoms – 3.6 milj. Ls.

Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) publicētie dati par uzņēmējdarbības aktivitāti novadu griezumā ir pieejami par 2010. gadu. CSP veic aktīvo tirgus sektora vienību uzskaiti un analīzi. Ekonomiski aktīvās statistikas vienības ir tās, kas pārskata periodā veic saimniecisko darbību, kas ietekmē nacionālo kopproduktu.

Pēc CSP datiem Skrundas novadā uz 1000 iedzīvotājiem ir 57 ekonomiski aktīvās tirgus sektora statistikas vienības, kas ir arī vidējais rādītājs Kurzemes reģionā kopumā. Salīdzinājumam – vidēji Latvijā ir 60 ekonomiski aktīvās tirgus sektora statistikas vienības uz 1000 iedzīvotājiem (skat. Tabula 7-1).

Tabula 7-1. Ekonomiski aktīvās tirgus sektora statistikas vienības uz 1000 iedzīvotājiem

Latvija	60	Kurzemes reģiona novadi	
Statistiskie reģioni			
Rīgas reģions	74	Aizputes novads	72
Pierīgas reģions	53	Alsungas novads	82
Vidzemes reģions	63	Brocēnu novads	51
Kurzemes reģions	57	Dundagas novads	50
Zemgales reģions	50	Durbes novads	108
Latgales reģions	50	Grobiņas novads	60
		Kuldīgas novads	67

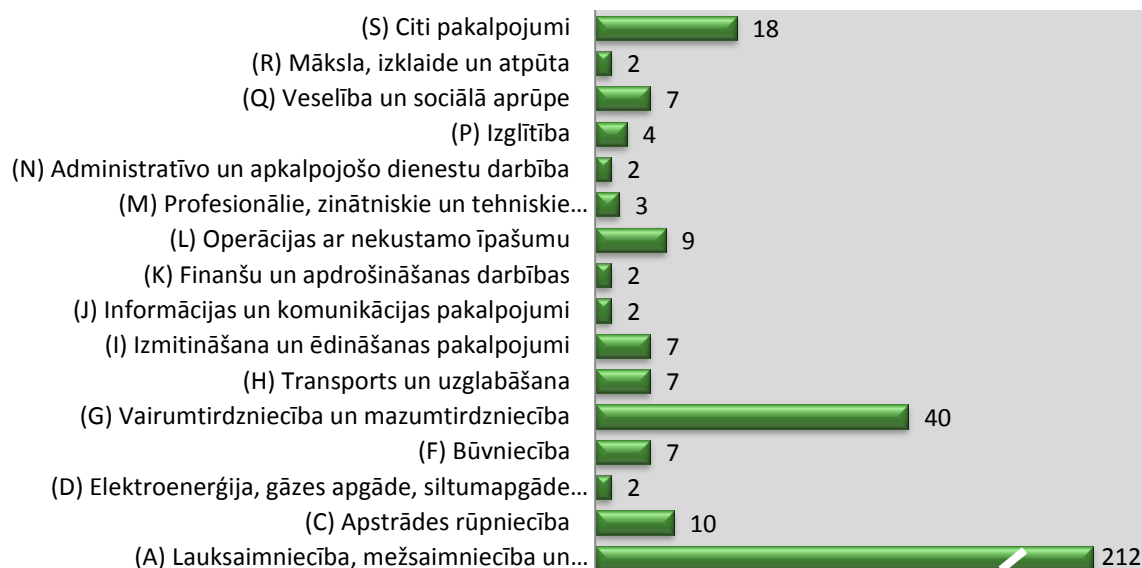
<i>Republikas pilsētas</i>	
Rīga	74
Daugavpils	39
Jelgava	44
Jēkabpils	44
Jūrmala	46
Liepāja	44
Rēzekne	50
Valmiera	65
Ventspils	45

Nīcas novads	95
Pāvilostas novads	83
Priekules novads	88
Rojas novads	58
Rucavas novads	111
Saldus novads	68
Skrundas novads	57
Talsu novads	68
Vaiņodes novads	53
Ventspils novads	57

Avots: LR Centrālā statistikas pārvalde

Sadalījumā pa darbības veidiem visplašāk pārstāvēta ir lauksaimniecība un mežsaimniecība - 63% no kopējā aktīvo komercsabiedrību skaita, tam seko tirdzniecība – 12%, pārējo darbības veidu aktivitātes nepārsniedz 3% (skat. Attēls 7-4, Tabula 7-2).

Attēls 7-4. Skrundas novada tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistikas vienības sadalījumā pa galvenajiem darbības veidiem (NACE 2.red.), 2010.g.

Avots: LR Centrālā statistikas pārvalde

Tabula 7-2. Skrundas novada tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistikas vienības sadalījumā pa galvenajiem darbības veidiem (NACE 2.red.), 2009.-2010.g.

Darbības veids	2009		2010		2010/2009
PAVISAM	315	100%	338	100%	7.3%
(A) Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	195	61.9%	212	62.7%	8.7%
(C) Apstrādes rūpniecība	8	2.5%	10	3.0%	25.0%
(D) Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	1	0.3%	2	0.6%	100.0%
(E) Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija	1	0.3%	-	-	-
(F) Būvniecība	9	2.9%	7	2.1%	-22.2%

Darbības veids	2009		2010		2010/2009
(G) Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība	39	12.4%	40	11.8%	2.6%
(H) Transports un uzglabāšana	8	2.5%	7	2.1%	-12.5%
(I) Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	6	1.9%	7	2.1%	16.7%
(J) Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	3	1.0%	2	0.6%	-33.3%
(K) Finanšu un apdrošināšanas darbības	3	1.0%	2	0.6%	-33.3%
(L) Operācijas ar nekustamo īpašumu	11	3.5%	9	2.7%	-18.2%
(M) Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	2	0.6%	3	0.9%	50.0%
(N) Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	3	1.0%	2	0.6%	-33.3%
(P) Izglītība	4	1.3%	4	1.2%	0.0%
(Q) Veselība un sociālā aprūpe	6	1.9%	7	2.1%	16.7%
(R) Māksla, izklaide un atpūta	1	0.3%	2	0.6%	100.0%
(S) Citi pakalpojumi	14	4.4%	18	5.3%	28.6%

Avots: LR Centrālā statistikas pārvalde

Pēc CSP datiem 2010.gadā Skrundas novadā 322 aktīvo uzņēmumu (vai 95%) ir klasificēti kā *mikro*, 15 – kā *mazie*, 1 – kā *vidējais*, lielo uzņēmumu nav.

Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2003.gada 6.maija Rekomendāciju 2003/361/EK par mikro, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju:

Mikro uzņēmums

max nodarbināto skaits – 9

gada apgrozījums un/vai gada bilances vērtība nepārsniedz 1.4 miljonus latu

Mazais uzņēmums

max nodarbināto skaits – 49

gada apgrozījums un/vai gada bilances vērtība nepārsniedz 7 miljonus latu

Vidējais uzņēmums

max nodarbināto skaits – 249

gada apgrozījums nepārsniedz 35.1 miljonu latu un/vai gada bilances vērtība nepārsniedz 30.2 miljonu latu

Lielais uzņēmums

nodarbināto skaits – 250 un vairāk

gada apgrozījums pārsniedz 35.1 miljonu latu vai gada bilances vērtība pārsniedz 30.2 miljonu latu

Vienīgais vidējais uzņēmums ir SIA „Matss”, kura darbības veids ir maizes ražošana, svaigi ceptu mīklas izstrādājumu un kūku ražošana.

Pēc SIA „Lursoft” datiem 5 lielāko Skrundas novadā reģistrēto uzņēmumu grupā ietilpst uzņēmumi, kuru gada apgrozījums pārsniedz 450 tūkst. latu (skat. Tabula 7-3).

Tabula 7-3. Skrundas novada 10 lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma, Ls

Nr.p.k.	Uzņēmums	Apgrozījums (LVL)	Apgrozījuma pieaugums/samazinājums			Darbības veids
		2011.g.	2011/2010	2011/2009	2011/2008	
1	SIA "MATSS"	2 010 300	12%	20%	31%	Maizes ražošana; svaigi ceptu mīklas izstrādājumu un kūku ražošana
2	SIA "EKO DRUVA"	1 239 315	21%	46%	29%	Graudaugu produkti (izņemot risus), pākšaugi un eļļas augu sēklas
3	Piensaimnieku kooperatīvā sabiedrība "KALNMUIŽA"	773 129	39%	2.7 reizes	83%	Piena produktu, olu, pārtikas eļļu un tauku vairumtirdzniecības pakalpojumi
4	SIA "KAMENES"	635 369	21%	58%	-23%	Neapstrādāti kokmateriāli
5	SIA "SKRUNDAS KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA"	469 034	7%	36%	30%	Citi tīrīšanas pakalpojumi
6	SIA "URBUMIŅŠ PLUSS"	296 204	71%	78%	28%	Skidruma plūsmas paredzētās būves un to būvniecība
7	SIA "PARVI"	281 100	14%	5%	-40%	Mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos, kuros galvenokārt pārdod pārtikas preces, dzērienus vai tabaku
8	SIA "PILSKALNA HES"	259 340	-20%	-29%	-1%	Elektroenerģija
9	SIA "Saldus MT"	213 661	100.2 reizes	nav datu	2.85 reizes	Kravu pārvadāšanas pakalpojumi, izmantojot autoceļus
10	SIA "PLIEŅI-D"	192 638	14%	2.4 reizes	31%	Kravu pārvadāšanas pakalpojumi, izmantojot autoceļus

Avots: SIA „Lursoft”, 25.06.2012

Absolūts līderis 2011. gadā ir SIA „Matss”, kura apgrozījums bija 2.01 milj. latu. Otrā kompānija, kurai apgrozījums ir pārsniedzis 1 miljonu latu robežu, ir SIA „EKO DRUVA”, kas specializējas viengadīgo kultūru audzēšanā.

Sekmīgi attīstās un palielina ražošanas un pārdošanas apjomus piensaimnieku kooperatīvā sabiedrība „Kalmuiža”. Salīdzinājumā ar 2010.gadu apgrozījums pieauga par 39% un bija 773 tūkst. latu.

SIA „Skrundas komunālā saimniecība” nodarbojas ar komunālo pakalpojumu sniegšanu (siltumenerģijas ražošana un piegāde, ūdens ieguve un sadale, kanalizācijas notekūdeņu pārsūkņēšana un attīrīšana, dzīvojamo māju apsaimniekošana, teritorijas sakopšana, autoceļu ikdienas uzturēšana u. c.). 2011.gada kompānijas apgrozījums bija 469 tūkst. latu.

Finanšu situāciju ir stabilizējusi arī SIA „KAMENES”, tomēr sasniegt pirmskrīzes līmeni vēl neizdodas (salīdzinot ar 2008.gadu, apgrozījums ir samazinājies par 30%).

Tā kā lielu novada teritorijas platību aizņem dīķi, attīstās zivsaimniecība. Zināmākais šīs nozares pārstāvis ir SIA „Skrunda”.

7.2 Uzņēmējdarbības vides vērtējums

7.2.1 Novada sociālekonomiskā attīstība

Katru gadu VRAA aprēķina Latvijas administratīvo teritoriju attīstības indeksu (turpmāk tekstā TAI), kas ļauj novērtēt šo teritoriju sociālekonomisko attīstību un salīdzināt to ar vidējo attīstības līmeni valstī.

Teritorijas attīstības indekss ir integrāls rādītājs, kas tiek aprēķināts, ņemot vērā četrus faktorus (rādītājus)⁷:

- bezdarba līmeni, % (reģistrēto bezdarbnieku skaits pret darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaitu);
- iedzīvotāju ienākuma nodokļa apmēru uz vienu iedzīvotāju, latos;

⁷ LR MK noteikumi Nr. 482 „Noteikumi par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanas kārtību un tā vērtībām”

- demogrāfiskās slodzes līmeni (bērnu un pensijas vecuma iedzīvotāju skaits pret darbspējas vecuma iedzīvotāju skaitu, reizināts ar 1000);
- pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņas pēdējo piecu gadu laikā, % (starpība starp pastāvīgo iedzīvotāju skaitu perioda beigās un perioda sākumā pret iedzīvotāju skaitu perioda sākumā, reizināta ar 100).

Pēc 2011.gada datiem Skrundas novada TAI ir -0.905. Negatīvs TAI lielums nozīmē, ka gada laikā Skrundas novada attīstība ir norisinājusies lēnāk nekā vidēji Latvijā. Sliktākā situācija tika vērota 2009. gadā. Krīzes laikā TAI bija viszemākais -1.035⁸.

Tabula 7-4. Skrundas novada teritorijas attīstības indekss

	Teritorijas attīstības līmeņa indekss							
	2008.gads		2009.gads		2010. gads		2011. gads	
	Vērtība	Rangs	Vērtība	Rangs	Vērtība	Rangs	Vērtība	Rangs
Skrundas novads	-0.939	94	-1.035	97	-1.022	95	-0.905	91

Avots: VRAA pārskats „Reģionu attīstība Latvijā 2010” 2.pielikums

Atbilstoši administratīvi teritoriālajam iedalījumam Latvijā ir 110 novadu. Skrundas novads sociālekonomiskās attīstības rangā ieņem 91. vietu, ko var uzskatīt par nelabvēlīgu faktoru biznesa attīstībai. Bet jāņem vērā iezīmējušos pozitīvo teritorijas attīstības dinamiku. Divu gadu laikā Skrundas novadā sociālekonomiskā situācija ir uzlabojusies un novads rangā ir pacēlies no 97. līdz 91. vietai.

Tabula 7-5. Kurzemes reģiona novadu teritorijas attīstības indekss, 2011.g.

Rangs	Novads	Teritorijas attīstības līmeņa indekss (pēc 2011.gada datiem, salīdzinot ar 2011.gada vidējiem rādītājiem)	Teritorijas attīstības līmeņa izmaiņu indekss (pēc 2011.gada datiem, salīdzinot ar 2010.gada vidējiem rādītājiem)
78	Alsungas novads	-0.525	-0.398
65	Brocēnu novads	-0.245	-0.101
53	Dundagas novads	-0.079	0.045
57	Durbes novads	-0.164	-0.038
49	Grobiņas novads	-0.008	0.121
71	Kuldīgas novads	-0.347	-0.234
70	Mērsraga novads	-0.323	-0.184
48	Nīcas novads	-0.004	0.114
68	Pāvilostas novads	-0.312	-0.178
89	Priekules novads	-0.774	-0.651
34	Rojas novads	0.135	0.25
93	Rucavas novads	-0.957	-0.830
41	Saldus novads	0.049	0.16
91	Skrundas novads	-0.905	-0.782
42	Talsu novads	0.043	0.159
106	Vaiņodes novads	-1.531	-1.375

⁸ Salīdzinājumam: maksimālais TAI=2.308 ir Garkalnes novadā, minimālais TAI=-1.789 – Kārsavas novadā.

Rangs	Novads	Teritorijas attīstības līmeņa indekss (pēc 2011.gada datiem, salīdzinot ar 2011.gada vidējiem rādītājiem)	Teritorijas attīstības līmeņa izmaiņu indekss (pēc 2011.gada datiem, salīdzinot ar 2010.gada vidējiem rādītājiem)
29	Ventspils novads	0.19	0.314

Avots: LR MK Noteikumi Nr.482 2.pielikums

7.2.2 Ģeogrāfiskais izvietojums, infrastruktūra, resursi

Skrundas novads atrodas multimodālā transporta koridora Rīga – Liepāja maršrutā.

Valsts autoceļš A9 ir Trans-Eiropas autoceļu tīkla (TEN-T) sastāvdaļa, kas nodrošina kvalitatīvus apstākļus kravu nogādei un pasažieru pārvadājumiem. Kravu tranzīts Liepājas jūras ostas virzienā stimulē sabiedriskās ēdināšanas, autotransporta servisa attīstību. Tūrisma maršruti uz Liepāju un tālāk uz Lietuvu pozitīvi ietekmē mazumtirdzniecību, viesnīcu servisu.

Skrundas novada teritoriju austrumu – rietumu virzienā šķērso dzelzceļa līnija Rīga – Liepāja. Galvenokārt šī līnija tiek izmantota kravu tranzītam uz Liepājas ostu, 2006. gada 1. aprīlī atsākti arī pasažieru pārvadājumi.

Attīstīta transporta infrastruktūra ir priekšnosacījums loģistikas centru izveidei, ko var izmantot uzņēmējdarbības attīstībai.

Raugoties no energoapgādes viedokļa, Skrundas novadam ir pieeja maģistrālajam gāzes vadam, tad ir pietiekamas elektroenerģijas jaudas, kas varētu būt priekšnosacījums ražošanas attīstībai, tai skaitā lauksaimniecības produkcijas ražošanai un pārstrādei.

Atbilstoši LR ZM sniegtajai informācijai Skrundas novadā ir 14 bioloģiskās saimniecības:

- z/s „Bišavas”, Raņķu pagasts,
- z/s „Straumītes”, Rudbāržu pagasts,
- Alīse Bēniņa, Nīkrāces pagasts,
- z/s „BITES”, Nīkrāces pagasts,
- z/s „Kalna Ventinieki”, Nīkrāces pagasts,
- SIA „Laudas AP”, Nīkrāces pagasts,
- Juris Jaunzems, Nīkrāces pagasts,
- z/s „Jāņkalni”, Rudbāržu pagasts,
- Juris Melbārdis, Rudbāržu pagasts,
- Silvija Paegle, Rudbāržu pagasts,
- z/s „Valti”, Skrundas pagasts,
- z/s „Torņkalni”, Skrundas pagasts,
- z/s „Kalnaiši”, Skrundas pagasts,
- z/s „Drusti”, Skrundas pagasts.

Kopējā sertificētā platība Skrundas novadā ir 1373,91 ha, no tiem 372,53 ha ir uzsākts saimniekot bioloģiski, 197,85 ha ir pārejas periodā, bet 803,53 ha ir bioloģiskas platības.

8 PUBLISKĀ PĀRVALDE

8.1 Pašvaldība

8.1.1 *Struktūra un funkcijas*

Pamatojoties uz „Administratīvi teritoriālās reformas likumu” 2009. gada 1. jūlijā tika izveidots Skrundas novads, kas apvienoja:

- Skrundas pilsētu ar lauku teritoriju,
- Nīkrāces pagastu,
- Raņķu pagastu,
- Rudbāržu pagastu.

Novada administratīvais centrs atrodas Skrundas pilsētā. Pašvaldības pakalpojumu nodrošināšanas vietas ir administratīvais centrs Skrundā, pakalpojumu pārvaldes Rudbāržu, Nīkrāces un Raņķu pagastos.

Novada pārvaldi īsteno Skrundas novada dome, tās struktūrvienības un iestādes (skat. Attēls 8 1). Skrundas novada dome atbilstoši Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumam sastāv no 15 deputātiem. Domes darbu reglamentē Skrundas novada domes nolikums, kas apstiprināts 2009.gada 22.oktobrī. Pašvaldības dome pieņem lēmumus, nosaka pašvaldības institucionālo struktūru, lemj par autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu īstenošanu un par kārtību, kādā nodrošina pašvaldībai deleģēto valsts pārvaldes funkciju un pārvaldes uzdevumu izpildi, izstrādā un apstiprina pašvaldības budžetu.

Pašvaldības dome atbilstoši kompetencei ir atbildīga par pašvaldības institūciju tiesisku darbību un finanšu līdzekļu izlietojumu.

Skrundas novada domes pakļautībā ir 17 iestādes un struktūrvienības, 2 kapitālsabiedrības.

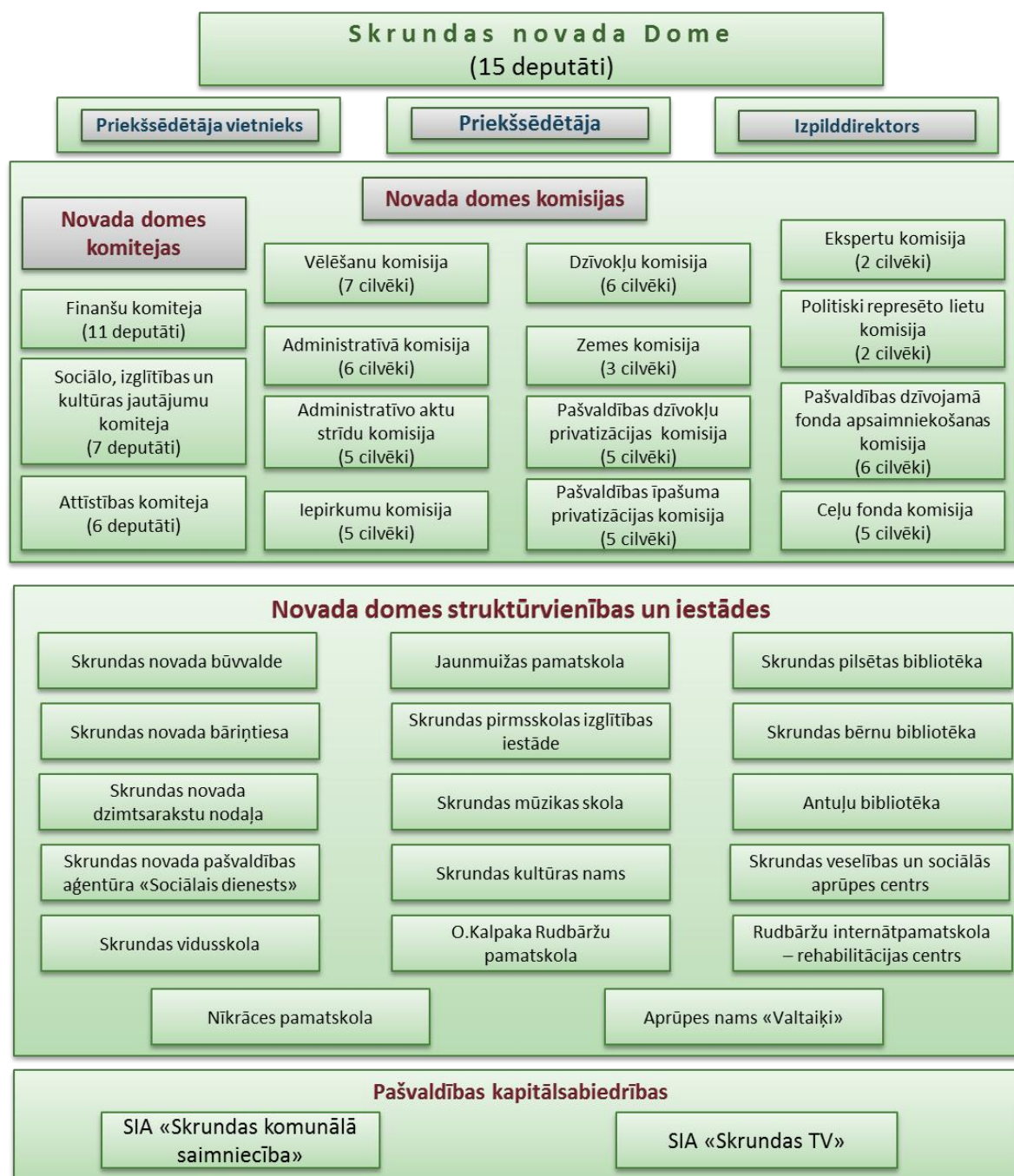
Lai nodrošinātu savu darbību un izstrādātu domes lēmumprojektus, dome no pašvaldības deputātiem ir ievēlējusi 3 komitejas:

- finanšu komiteja;
- attīstības komiteja;
- sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja.

Domes darbu nodrošina administrācija – pašvaldības izpildorgāns, kas nodrošina Domes pieņemto lēmumu izpildi, kā arī tās darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu.

Lai nodrošinātu novada domes nodoto funkciju izpildi saskaņā ar LR likumiem un normatīvajiem aktiem no deputātiem, speciālistiem un iedzīvotājiem ir izveidotas 12 komisijas.

Attēls 8-1. Skrundas novada struktūrshēma

Avots: Skrundas novada pašvaldības 2011.g. publiskais pārskats

Skrundas novada domes finanšu komiteja

Komitejas sastāvā darbojas 11 deputāti. Tā nodrošina pašvaldības budžeta projekta izstrādāšanu un iesniedz to izskatīšanai domes sēdē, sniedz atzinumu par budžeta projektu, tajā izdarāmajiem grozījumiem, kā arī par prioritātēm līdzekļu sadalījumā, izskata jautājumus, kas saistīti ar finansējuma piešķiršanu, aizņēmumiem un akceptē pašvaldības piedalīšanos projektos. Finanšu komitejas kompetencē dod priekšlikumus par pašvaldības nekustamā īpašuma apsaimniekošanu un atsavināšanu.

Skrundas novada domes sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja

Komitejas sastāvā darbojās 7 deputāti. Komitejas uzdevumi un pienākumi ir:

- sagatavot izskatīšanai domes sēdē jautājumus par sociālo palīdzību, par palīdzību dzīvokļu jautājumu risināšanā, par dzīvojamo telpu izmantošanu, par veselības aprūpi un aizsardzību, par ārvalstnieku un bezvalstnieku jautājumiem, par izglītību, kultūru, sportu un brīvā laika nodarbībām, kā arī bērnu tiesību un aizsardzības jautājumus;
- savas kompetences ietvaros izskata budžeta līdzekļu pieprasījumus un iesniedz tos finanšu komitejā;
- kontrolē sociālā dienesta finanšu līdzekļu izlietojuma lietderību un likumību;
- sniedz atzinumu par pašvaldības kompetencē esošajiem jautājumiem saistībā ar interešu izglītības programmu apstiprināšanu.

Skrundas novada domes attīstības komiteja

Komitejas sastāvā darbojas 6 deputāti. Attīstības komitejas uzdevumi un pienākumi ir:

- sagatavot izskatīšanai domes sēdē jautājumus par teritorijas attīstības plānu un apbūves kārtību, zemes lietām, īpašumu un teritorijas izmantošanu, teritorijas apstādījumu plānošanu, vides pārvaldes struktūru un budžeta izmantošanu attīstības mērķiem, starptautisko sadarbību un tūrisma, investīciju projektu sagatavošanu un realizāciju;
- savas kompetences ietvaros izskata budžeta līdzekļu pieprasījumus un iesniedz tos finanšu komitejā.

8.1.2 Sniegto pakalpojumu raksturojums

Publiskie pakalpojumi

Publiskie pakalpojumi noteikti normatīvajos aktos, vai no tiem izrietošie materiālie vai nemateriālie labumi, ko iestāde vai privātpersona, kas īsteno valsts/pašvaldības pārvaldes uzdevumus, sniedz privātpersonai saistībā ar tās kompetencē esošu publiskās pārvaldes funkciju un uzdevumu izpildi:

- Dzimtsarakstu nodaļa – laulību reģistrācija, uzvārdu, vārdu, tautības maiņa, dzimšanas reģistrēšana, miršanas reģistrēšana u.c.
- Administrācija – iedzīvotāju deklarēšana, bērnu pieteikšana pirmsskolas izglītības iestādēs.
- Bāriņtiesa ir pašvaldības aizbildnības un aizgādības iestāde. Bāriņtiesa prioritāri nodrošina bērna vai citas rīcībnespējīgas personas tiesību un tiesisko interešu aizsardzību. Bāriņtiesa Civillikumā paredzētajos gadījumos sniedz palīdzību mantojuma lietu kārtīšanā, gādā par mantojuma apsardzību, kā arī izdara apliecinājumus un pilda citus Bāriņtiesu likumā noteiktos uzdevumus.
- Būvvalde – plānošanas uzdevumu sagatavošana; būvprojektu saskaņošana; būvatļauju izsniegšana; darba uzdevumu detālplānojumiem izsniegšana u.c. Būvvaldē var saņemt nepieciešamās konsultācijas par būvniecību vai teritorijas plānojumiem.
- Sociālais dienests - sociālo pakalpojumu sniegšana, sociālā palīdzība, sociālā darbinieka konsultācijas par tālāku rīcību personai, kura nespēj nodrošināt sevi (savu ģimeni) un/vai pārvarēt esošās dzīves grūtības tikai saviem spēkiem un kurai ir vēlēšanās mainīt savu pašreizējo situāciju.

Skrundas novada pašvaldībā ieviesta elektronisko pakalpojumu saņemšanas sistēma, kas dod iespēju pašvaldības sniegtus pakalpojumus saņemt elektroniski, aizpildot veidlapas interneta mājas lapā un iesniegt parakstoties ar e-parakstu.

Starpiestāžu pakalpojumi

Starpiestāžu pakalpojumi ir saistīti ar iestāžu savstarpējo sadarbību noteiktu valsts pārvaldes funkciju vai uzdevumu veikšanā vai kuru rezultāts ir nepieciešams tikai citas iestādes funkciju vai uzdevumu izpildei vai tās pakalpojumu nodrošināšanai.

Tiks papildināts. Nepieciešama informācija

Komercpakalpojumi

Tiks papildināts. Nepieciešama informācija

8.1.3 Pašvaldības komunikācija ar iedzīvotājiem

Skrundas novada nozīmīgākie resursi komunikācijai ar sabiedrību ir:

- novada mājas lapa internetā www.skrundasnovads.lv, kurā tiek sniegta plaša informācija par novadu, novada domes darbību un tās rezultātiem, aktualitātēm novada kultūras dzīvē, t.sk. interaktīva aptauja, iegūstot atgriezenisko saiti no lapas apmeklētājiem,
- novada televīzija TV Skrunda,
- „Skrundas Novads”, Skrundas novada pašvaldības informatīvs izdevums (iznāk reizi mēnesī, tirāža 2300, pieejams arī elektroniski),
- Laikraksts „Kurzemnieks”, kas ir vienīgais reģionālais laikraksts, kura mērķauditorija ir Viduskurzemes iedzīvotāji (iznāk trīs reizes nedēļā, vidējais metiens– 6200 eksemplāru, pieejams arī elektroniski),
- sabiedriskās un publiskās apspriešanas,
- tikšanās ar iedzīvotājiem un iedzīvotāju forumi,
- sadarbība ar sabiedriskajām organizācijām, iespēju robežās atbalstot šo organizāciju darbību ar telpām pasākumu rīkošanai, ar transportu, kā arī ar informācijas izplatīšanu par organizāciju darbu.

Lai komunikācija ar iedzīvotājiem būtu efektīvāka, Skrundas novada pašvaldības administratīvajā ēkā ir izveidots *klientu apkalpošanas centrs*, kur tiek sniegta pirmā informācija un atbildes uz iedzīvotāju jautājumiem un iesniegumiem, kā arī koordinēts darbs pašvaldības speciālistu un pašvaldības apmeklētāju sadarbībai. Centrā ir apkopoti un pieejami saistošie noteikumi un nolikumi. Iedzīvotāji var sekot līdzi novada domes darbam, jo domes un komiteju sēdes ir atklātas.

Aktuālā informācija ir pieejama arī informācijas stendos Skrundas centrā, Skrundas kultūras namā un pakalpojumu centros. Par publiskajām izsolēm ziņas tiek sniegtas galvenokārt laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” un „Kurzemnieks”. Par iepirkumiem procedūrām ziņas sniedz interneta mājas lapā www.iub.gov.lv un www.skrundasnovads.lv.

Skrundas televīzija ir izveidota 1992.gadā un ir viena no vecākajām un kvalitatīvākajām reģionālajām televīzijām Latvijā. Sākumā tā veidoja raidījumus par Skrundu un tās apkārtni, tagad raidījumi par notiekošo tiek veidoti bijušajos Saldus un Kuldīgas rajonos, kuri šobrīd ir sadalīti piecos novados. Bez ikdienas ziņām televīzija veido autorraidījumus, piemēram, „Sveicināti Viduskurzemē!”, „Saruna tuvplānā”, „Pagātne šodienā”, „Laba ideja” u.c.

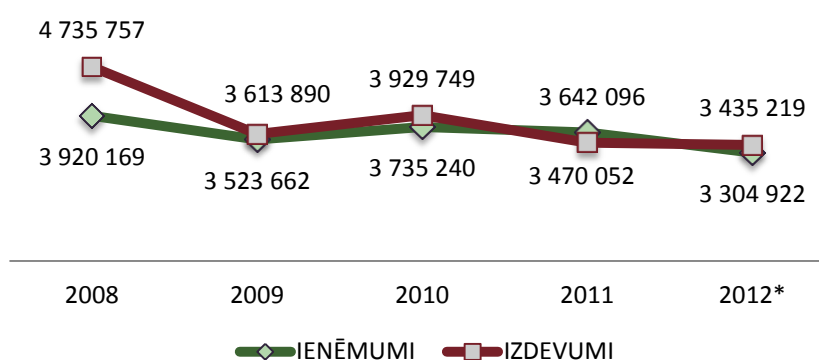
8.2 Pamatbudžeta raksturojums

Skrundas novada pamatbudžeta ieņēmumi kopš 2008.gada ikgadēji samazinās, izņemot 2010.gadu. 2012.gada pamatbudžeta ieņēmumu apjoms plānots 3.3 milj. latu līmenī, kas par 15.7% mazāks nekā 2008.gadā.

Pamatbudžeta struktūra liecina par izdevumu pārsvaru pār ieņēmumiem, izņemot 2011.gadu, kad budžeta pārpalikums sastādīja 172 tūkst. latu. 2012.gadā plānots budžeta deficīts 130 tūkst. latu apmērā, **ko paredzēts kompensēt no iepriekšējo gadu ieņēmumu pārsvara pār izdevumiem.**

Izdevumi strauji samazinājās 2009.gadā - par 23,7% salīdzinot ar 2008.gadu. Pēc 2010.gada pamatbudžeta izdevumu apjoms turpina samazināties un plānotie 2012.gadā budžeta izdevumi nepārsniegs iepriekšējā gada izdevumus.

Attēls 8-2. Budžeta ieņēmumu un izdevumu salīdzinājums, 2008. -2012.g., Ls

* - prognoze

Avots: 2008.-2011.g. - www.kase.gov.lv; 2012.g. - Skrundas novada pašvaldība - www.skrunda.lv

8.2.1 Pamatbudžeta ieņēmumu struktūra

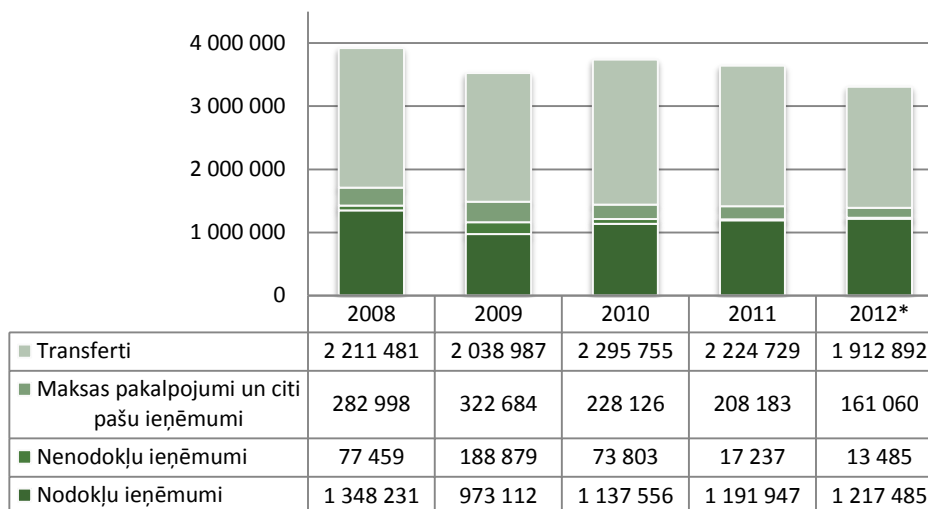
Lielākais īpatsvars pamatbudžeta ieņēmumos ir transferti, kas vidēji veido ~59% no kopējiem ienākumiem.

Nodokļu ieņēmumu struktūrā absolūti lielāko īpatsvaru - 87% veido iedzīvotāju ieņēmumu nodoklis. Ievērojams īpatsvars nodokļu ieņēmumos ir nekustāmā īpašuma nodokļa ieņēmumiem, tomēr šo ieņēmumu apjoms ir atkarīgs no valsts nodokļu politikas.

Tabula 8-1. Ieņēmumu struktūra 2008.-2012.g.

Pamatbudžeta ieņēmumi	Vidēji 2008.-2012.g.
Nodokļu ieņēmumi, t.sk.:	32.4%
<i>IIN</i>	87%
<i>MĪN</i>	13%
Nenodokļu ieņēmumi	2.0%
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	6.6%
Transferti	58.9%

Attēls 8-3. Skrundas novada pamatbudžeta ieņēmumu struktūra, 2008.-2012.g., Ls

* - prognoze

Avots: 2008.-2011.g. - www.kase.gov.lv; 2012.g. - Skrundas novada pašvaldība - www.skrunda.lv

8.2.2 Pamatbudžeta izdevumu struktūra

Skrundas novada pašvaldības budžeta izdevumi novirzīti pašvaldības funkciju izpildei, t.i., nodrošina:

- Izglītības, kultūras un sporta iestāžu darbību,
- Sociālā dienesta darbību,
- Bāriņtiesas darbību,
- Dzimtsarakstu nodaļas uzturēšanu,
- Novada pasākumu finansēšanu,
- Investīciju finansēšanu,
- Līdzfinansējumu ES fondu finansētajos projektos u.c.

Analizējot novada izdevumu struktūru, var redzēt, ka lielākais īpatsvars jeb vairāk kā 45% (vidēji 2008.-2012.g.) saglabājas izglītības jomai.

Salīdzinoši nemainīgs izdevumu apjoms pēdējos gados bija pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai.

Sociālo izmaksu apjoms krīzes rezultātā ir būtiski pieaudzis, tomēr jau 2011.gadā izdevumi sociālai aizsardzībai samazinājās līdz ~420 tūkst. latu.

Salīdzinot ar 2008.gadu būtiski samazinājās izdevumi vispārējo valdības dienestu darbības nodrošināšanai (↓ ~40%).

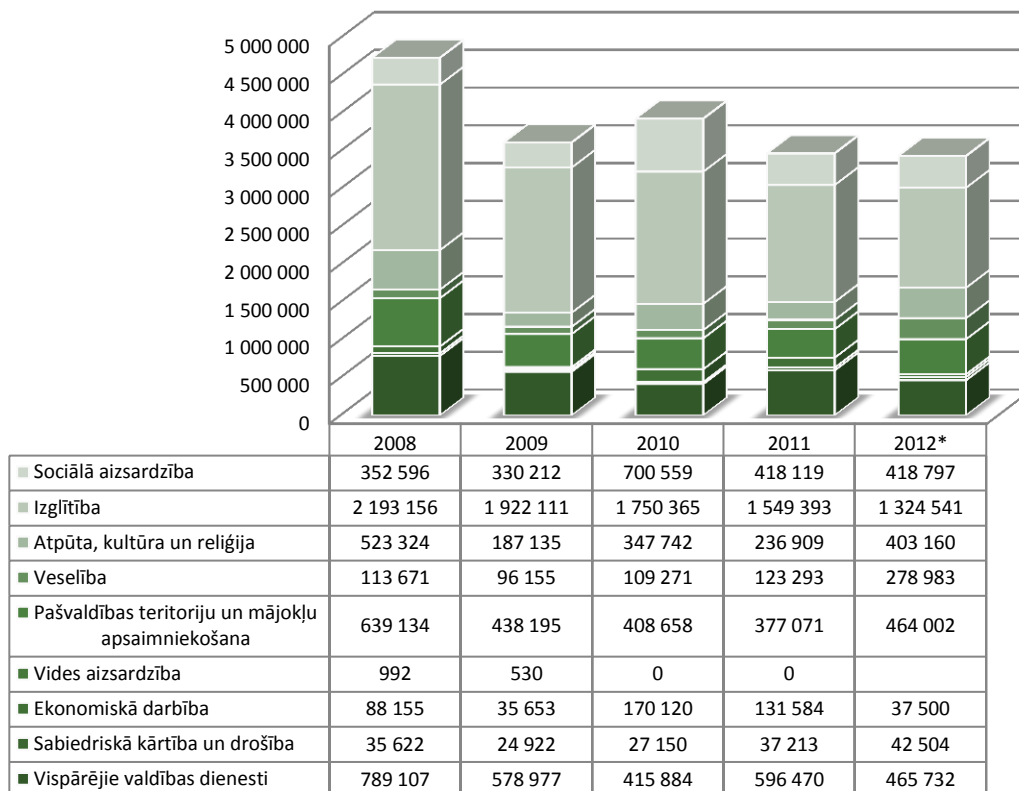
Tabula 8-2. Izdevumu struktūra 2008.-2012.g.

Pamatbudžeta izdevumi	Vidēji 2008.-2012.g.
Vispārējie valdības dienesti	14.8%
Sabiedriskā kārtība un drošība	0.9%
Ekonomiskā darbība	2.4%
Vides aizsardzība	0.01%
Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	12.1%
Veselība	3.8%
Atpūta, kultūra un reliģija	8.9%
Izglītība	45.6%
Sociālā aizsardzība	11.6%

Jāatzīmē, ka 2012.gada budžeta izdevumos plānots ievērojams pieaugums šādās kategorijās:

- atpūta, kultūra un reliģija,
- veselība.

Attēls 8-4. Skrundas novada pamatbudžeta izdevumu struktūra, 2008.-2012.g., Ls

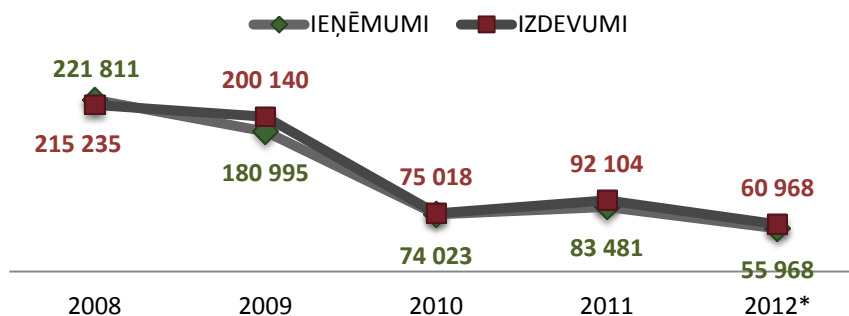
* - prognoze

Avots: 2008.-2011.g. - www.kase.gov.lv; 2012.g. - Skrundas novada pašvaldība - www.skrunda.lv

8.3 Speciālā budžeta raksturojums

Salīdzinoši ar novada pamatbudžetu ievērojami straujāku kritumu iezīmēja novada speciālā budžeta ienākumi un izdevumi. Skrundas novada speciālais budžets samazinājās vairāk nekā par 60% kopš 2008.gada.

Attēls 8-5. Skrundas novada speciālā budžeta ieņēmumi un izdevumi, 2008.-2012.g., Ls

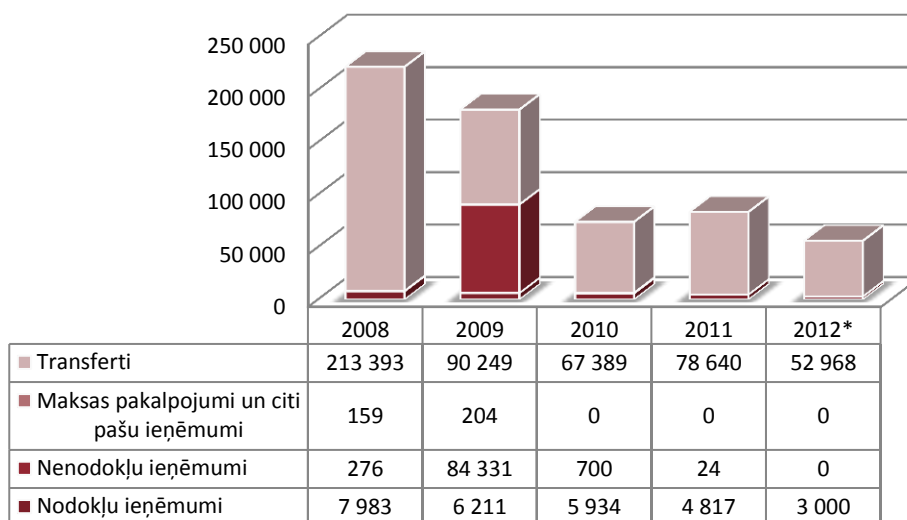

* - prognoze

Avots: 2008.-2011.g. - www.kase.gov.lv; 2012.g. - Skrundas novada pašvaldība - www.skrunda.lv

Būtiskākais kritums speciālā budžeta ieņēmumu sadaļā ir attiecināms uz saņemtiem transfertiem (skat. Attēls 8-6.).

Attēls 8-6. Speciālā budžeta ieņēmumu struktūra, 2008.-2012.g., Ls

* - prognoze

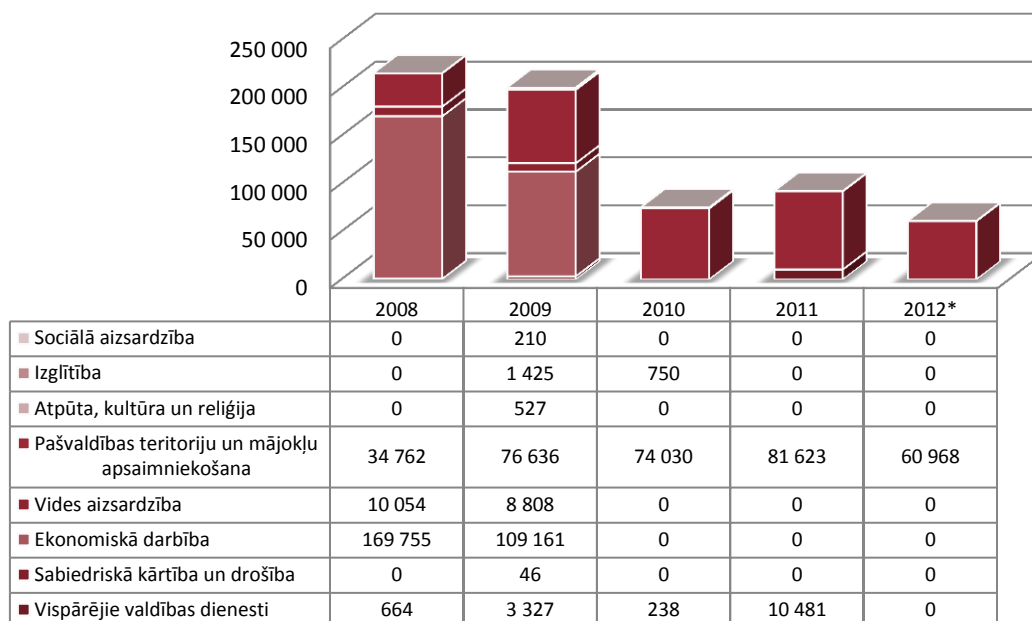
Avots: 2008.-2011.g. - www.kase.gov.lv; 2012.g. - Skrundas novada pašvaldība - www.skrunda.lv

Speciālā budžeta izdevumu struktūru 2011.gadā veidoja:

- Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana;
- Vispārējie valdības dienestu izdevumi.

87% no speciālā budžeta izdevumiem pašvaldības teritorijas apsaimniekošanai novirzīti ceļu uzturēšanai.

Attēls 8-7. Speciālā budžeta izdevumu struktūra, 2008.-2012.g., Ls

* - prognoze

Avots: 2008.-2011.g. - www.kase.gov.lv; 2012.g. - Skrundas novada pašvaldība - www.skrunda.lv

8.4 Īstenotie investīciju projekti

Tiks precizēts. Nepieciešama informācija.

Skrundas novada pašvaldība īsteno projektus publiskās infrastruktūras un pakalpojumu, kā arī kopējās iedzīvotāju labklājības un uzņēmējdarbības vides uzlabošanā, piesaistot finansējumu gan no Eiropas Savienības fondiem, gan citiem finanšu instrumentiem.

Līdz 2012.gada oktobrim Skrundas novadā kopējais piesaistīto un pašu finanšu līdzekļu apjoms sastāda ??? milj. latu, par kuriem ir īstenoti vai tiek īstenoti ??? Skrundas novadam nozīmīgi projekti (skat. attēlu un tabulu zemāk).

Attēls 8-8. Skrundas novada investīciju projektu finansējuma sadalījums pa finansējuma avotiem, Ls

Avots: Skrundas novada pašvaldība

Piezīme: Attēlā atspoguļots projektu sadalījums pēc līdzfinansēšanas avotiem, norādot to kopējās izmaksas, nevis līdzfinansējuma apmēru.

Tabula 8-3. Skrundas novada investīciju projekti

8.5 Jaunatnes politika

Jaunatnes politikas normatīvo aktu ietvaru veido:

- „Jaunatnes likums”, kas stājās spēkā 2009.gada 1.janvārī,
- 2009.gadā apstiprinātās „Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2009.-2018.gadam”,
- Jaunatnes politikas valsts programma 2009. - 2013.gadam.

Saskaņā ar Jaunatnes likumā veiktajiem grozījumiem, sākot ar 2011.gada 1.janvārī, ir noteikts, ka pašvaldība, plānojot darbu ar jaunatni, izstrādā pašvaldības jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus. Skrundas novada pašvaldībā šādi plānošanas dokumenti nav izstrādāti.

Skrundas novadā ir jaunatnes organizācija (Jaunsargi), vispārējās izglītības iestādēs ir skolēnu pašpārvalde, Kultūras namā iespējas brīvā laikā pavadīšanai, ir pieejami bibliotēku pakalpojumi, skolās ir iespēja nodarboties ar sportu.

Nepieciešama informācija

8.6 Nevalstisko organizāciju darbība

2012.gada novembrī SIA „Lursoft” datu bāzē ir atrodamas ziņas par 27 biedrībām un 2 nodibinājumiem, kas reģistrēti Skrundas novadā. Pēc darbības veidiem biedrības var nosacīti iedalīt šādās grupās:

- ✓ daudzdzīvokļu māju apsaimniekošana („7. Avēnija”, „Divpadsmit Kalēji”),
- ✓ mednieku biedrības un mednieku makšķernieku biedrības (mednieku kolektīvs „Būdnieki”, mednieku klubs „Ciecere”, Jaunmuižas mednieku kolektīvs, mednieku biedrība „Kārdzes”, mednieku klubs Rudbārži, Nīkrāces mednieks, mednieku biedrība „Raņķi”, mednieku kolektīvs „Sieksāte”, „MMK Skrunda”),
- ✓ ģimeņu biedrības un biedrības citu mazaizsargātu sociālo grupu atbalstam (Lejaskurzeme, Skrundas ģimeņu biedrība „Atvasītes”, biedrība „Šēra”, Raņķu pagasta ģimeņu biedrība „Ventmalas”, fonds „Apgādnieks”, biedrība „Ventas krasti”),

- ✓ sporta un aktīvās atpūtas atbalstīšanai (biedrība „AVA”, biedrība „Kuldīgas novusa klubs”),
- ✓ novada sakārtošana (Skrundas novada attīstības biedrība, biedrība „Nīkrācnieki”),
- ✓ dažādu kultūras aktivitāšu atbalsts (biedrība „Curonica”, biedrība „Amatieru Video”, biedrība „Viduskurzemes mediju centrs”),
- ✓ citas (piem., biedrība „Jaunūdrīņi”, kuras mērķis ir attīstīt un popularizēt bioloģisko lopkopību, biedrība „Soma”, kuras mērķi ir demokrātiskās, pilsoniskās sabiedrības attīstības veicināšana, Eiropas inovatīvo ideju realizēšana, biedrība „Vienkopa”, kuras mērķi ir informācijas centra izveidošana un lauku iedzīvotāju informēšana par iespējām lauku attīstībā un palīdzība projektu izstrādē).

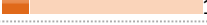
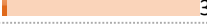
Skrundas pašvaldība iespēju robežās atbalsta šo organizāciju darbību, nodrošinot tās ar telpām pasākumu rīkošanai, transportu, kā arī informācijas izplatīšanu par organizāciju darbu.

2012.gada pavasarī Skrundas novada pašvaldība pirmo reizi bez ārvalstu finanšu piesaistes sava budžeta ietvaros izsludināja iedzīvotāju iniciatīvu projektu konkursu „Darīsim kopā!”, kurā nevalstiskas organizācijas un neformālas iedzīvotāju grupas varēja iesniegt projektus, kuru mērķis ir uzlabot un pilnveidot Skrundas novada iedzīvotāju dzīves kvalitāti un apkārtējo vidi. Katram no apstiprinātajiem projektiem tika piešķirti 500,00LVL līdzfinansējuma.

8.7 Kopsavilkums un publiskās pārvaldes novērtējums

2009. gada 1. jūlijā tika izveidots Skrundas novads, kas apvienoja Skrundas pilsētu ar lauku teritoriju, Nīkrāces pagastu, Raņķu pagastu, Rudbāržu pagastu. Novada administratīvais centrs atrodas Skrundas pilsētā. Pašvaldības pakalpojumu nodrošināšanas vietas ir administratīvais centrs Skrundā, pakalpojumu pārvaldes Rudbāržu, Nīkrāces un Raņķu pagastos.

Iedzīvotāju aptaujas dati liecina, ka iedzīvotāji kopumā ir apmierināti ar novada pašvaldības darbu, viedokļu dažādība ir par Skrudas komunālās saimniecības darbu.

Skrundas novada pašvaldība			
Ļoti apmierina	15		10.7%
Drīzāk apmierina	84		60%
Drīzāk neapmierina	21		15%
Ļoti neapmierina	9		6.4%
Nav viedokļa	11		7.9%
Rudbāržu pakalpojumu pārvalde			
Ļoti apmierina	6		4.3%
Drīzāk apmierina	25		17.9%
Drīzāk neapmierina	6		4.3%
Ļoti neapmierina	3		2.1%
Nav viedokļa	100		71.4%
Nīkrāces pakalpojumu pārvalde			
Ļoti apmierina	3		2.1%
Drīzāk apmierina	29		20.7%
Drīzāk neapmierina	3		2.1%
Ļoti neapmierina	3		2.1%
Nav viedokļa	102		72.9%
Raņķu pakalpojumu pārvalde			
Ļoti apmierina	3		2.1%
Drīzāk apmierina	19		13.6%
Drīzāk neapmierina	5		3.6%
Ļoti neapmierina	2		1.4%
Nav viedokļa	111		79.3%
Būvvalde			
Ļoti apmierina	5		3.6%
Drīzāk apmierina	36		25.7%

Drīzāk neapmierina	14		10%
Ļoti neapmierina	6		4.3%
Nav viedokļa	79		56.4%
Dzimtsarakstu nodaļa			
Ļoti apmierina	33		23.6%
Drīzāk apmierina	32		22.9%
Drīzāk neapmierina	3		2.1%
Ļoti neapmierina	0		0%
Nav viedokļa	72		51.4%
Skrundas komunālā saimniecība			
Ļoti apmierina	8		5.7%
Drīzāk apmierina	45		32.1%
Drīzāk neapmierina	36		25.7%
Ļoti neapmierina	22		15.7%
Nav viedokļa	29		20.7%
TV Skrunda			
Ļoti apmierina	44		31.4%
Drīzāk apmierina	57		40.7%
Drīzāk neapmierina	15		10.7%
Ļoti neapmierina	4		2.9%
Nav viedokļa	20		14.3%

9 DABAS RESURSI

9.1 Novada platības vispārējais raksturojums

Pēc Valsts zemes dienesta datiem 2012.gada 1.janvārī Skrundas novada platība ir 55539,0 ha. Sadalījumā pēc *zemes lietošanas veida* 54,7% (30373,2 ha) Skrundas novada teritorijas aizņem mežs, 33,3% (18467,9 ha) ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme. Sīkāku zemju sadalījumu sk. tabulā zemāk (Tabula 9-1).

Tabula 9-1. Skrundas novada zemju sadalījums pēc zemes lietošanas veida, 01.01.2012

Zemes lietošanas veids	Kopplatība (ha)	Īpatsvars (%)
Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	18467,9	33,3%
Mežs	30373,2	54,7%
Krūmājs	491,7	0,9%
Purvs	618,4	1,1%
Zeme zem ūdeņiem	1043,3	1,9%
Zeme zem zivju dīķiem	490,0	0,9%
Zeme zem ēkām un pagalmiem	641,0	1,2%
Zeme zem ceļiem	1052,7	1,9%
Pārējās zemes	2360,8	4,3%
Kopā	55539,0	100,0%

Avots: VZD

Saskaņā ar nekustamā īpašuma valsts kadastra datiem 2012.gada 1.janvārī sadalījumā pēc nekustamā īpašuma *lietošanas mērķu grupām* 57,58% (31978,6 ha) no visas Skrundas novada teritorijas aizņem lauksaimniecības zeme, bet 38,47% (21365,0 ha) – mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu. Pārējo zemju sadalījumu sk. tabulā zemāk.

Tabula 9-2. Skrundas novada zemju sadalījums, 01.01.2012

Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupa	Kopplatība (ha)	Īpatsvars %
Lauksaimniecības zeme	31978,6	57,58%
Mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu	21365,0	38,47%
Ūdens objektu zeme	638,4	1,15%
Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas	115,8	0,21%
Dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme	27,4	0,05%
Individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme	199,0	0,36%
Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme	86,3	0,16%
Komerccarbības objektu apbūves zeme	17,8	0,03%
Sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme	135,6	0,24%
Ražošanas objektu apbūves zeme	134,9	0,24%
Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme	766,8	1,38%
Inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu apbūves zeme	73,4	0,13%
Kopā	55539,0	100%

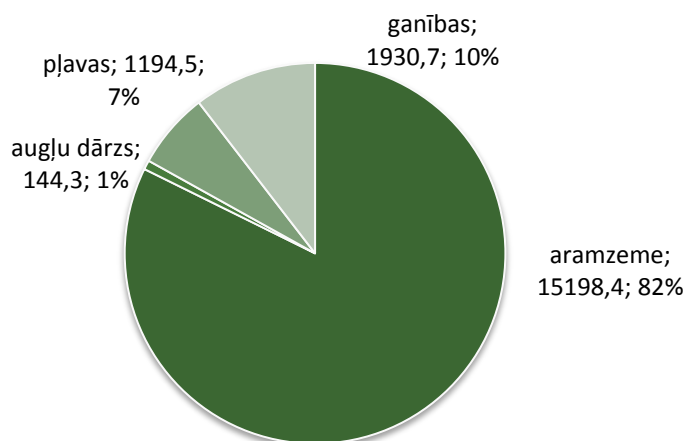
Avots: VZD

No pieejamās informācijas izriet, ka lielas lauksaimniecības zemju platības ir aizaugušas ar mežiem.

9.2 Lauksaimniecības zeme

Lauksaimniecībā izmantojamā zeme iedalās aramzemēs, augļu dārzos, pļavās un ganībās. Lielāko daļu - 82% (15198,4ha) lauksaimniecībā izmantojamo zemju aizņem aramzeme. Pārējo zemju sadalījumu skat. attēlā zemāk.

Attēls 9-1. Skrundas novada lauksaimniecībā izmantojamās zemes sadalījums, 01.01.2012

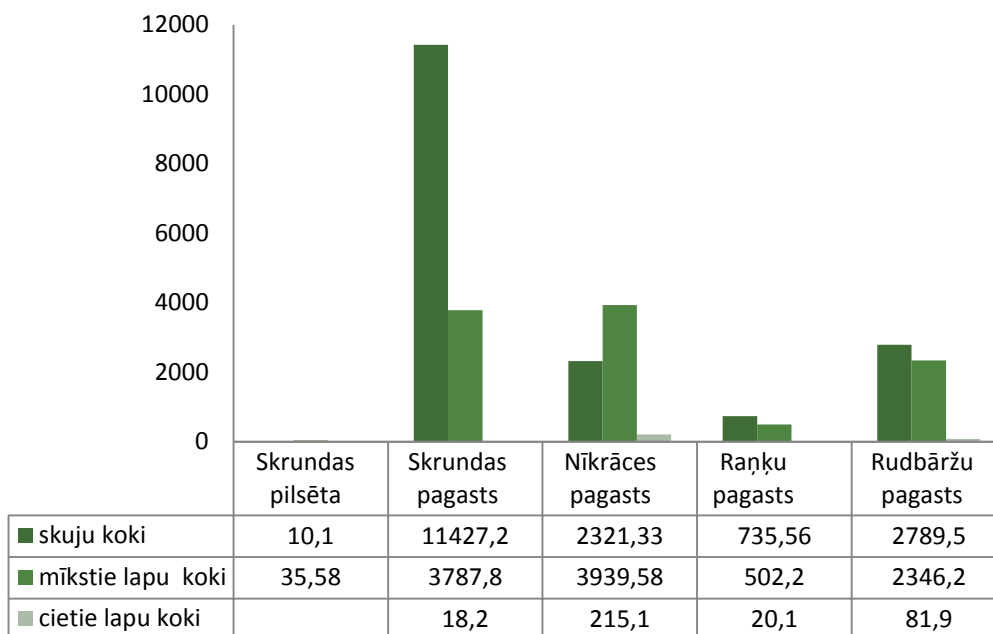
Avots: VZD

Pēc Lauku atbalsta dienesta informācijas par lauksaimniecībā izmantojamo zemju (LIZ) apsekošanas rezultātiem, kas publicēti Lauku atbalsta dienesta mājas lapā (03.11.2011), Skrundas novadā tika apsekoti 18433 ha (tika apsekotas tikai zemes vienības, kuru platība pārsniedz 1 ha). 85% no apsekotajām teritorijām jeb 15652 ha tika atzītas kā koptas LIZ, 15% jeb 2781 ha kā neapstrādātas LIZ. Kopto LIZ īpatsvars ir pieaudzis, salīdzinot ar 2010.gadu, kad kā koptas LIZ tika atzīti 79% jeb 14570 ha.

9.3 Meži un purvi

Skrundas novadā atrodas lieli mežu masīvi. Pēc Valsts meža dienesta datiem 2012.gadā meži aizņem 28230,35 ha (50,8%) Skrundas novada platības (neskaitot īpaši aizsargājamās dabas teritorijas). No tiem 62,0% ir valsts meži, 37,8% ir privātie meži un tikai 0,2% ir pašvaldības īpašumā esoši meži. Vairāk kā puse no mežiem (61,2% jeb 7283,69ha) ir skuju koku meži. Mīksto lapu koku meži aizņem 10611,36 ha jeb 37,6% no mežu teritorijas, savukārt cietie lapu koku meži aizņem tikai 335,3ha jeb 1,2% no Skrundas novada mežu teritorijas. Meži ir Dienvidkurzemes virsmežniecības pārziņā.

Attēls 9-2. Meži Skrundas novada administratīvajās vienībās (ha)

Avots: Valsts meža dienests

Pēc VZD datiem Skrundas novadā purvi aizņem 618,4 ha jeb 1,1% no novada teritorijas. Lielākais purvs novadā ir Skrundas purvs (~527 ha), kurā ilgstoši iegūta kūdra, un pēc kūdras ieguves pārtraukšanas tas pakāpeniski aizaug ar krūmiem un kokiem. Novadā atrodas arī Lauku purvs.

9.4 Ģeoloģiskie resursi

Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra Latvijas derīgo izrakteņu atradņu reģistrā ir atrodamas ziņas par derīgo izrakteņu atradnēm Skrundas novadā (skat. Tabula 9-3). Tikai kvarca smilts atradnei „Skudras” ir valsts nozīmes derīgā izrakteņa atradnes statuss. No 29 novadā reģistrētajām būvmateriālu izejvielu atradnēm tiek izmantotas tikai 6. Novadā atrodas arī 44 kūdras atradnes, no kurām neviena netiek izmantota.

Tabula 9-3. Derīgo izrakteņu atradnes Skrundas novadā

Numurs	Atradne	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izmantošana	Atradnes izmantošana	Izpētītie krājumi, kategorija
Būvmateriālu izejvielu atradnes					
151	Skudras - kvarca smilts	Kvarca smilts	Metalurģijā	Atradne netiek izmantota	2 571.82 tūkst. m ³
173	Pulvernieki	Māls	Ķieģeļiem, drenu caurulēm	Atradne netiek izmantota	256.20 tūkst. m ³
287	Dzelda - Šķervelis	Kvarca smilts	Metalurģijā	Atradne netiek izmantota	3 700.00 tūkst. m ³
476	Grīvas - māls	Māls	Ķieģeļiem	Atradne netiek izmantota	1 700.00 tūkst. m ³
573	Lankaiši	Smilts, smilts-grants	Būvniecībai	Atradne netiek izmantota	Smilts 3520.00 tūkst. m ³ , smilts-grants, smilts 7590.00 tūkst. m ³
578	Dzelda	Smilts	Būvniecībai	Atradne netiek	4000.00 tūkst. m ³

				izmantota	
653	Robežnieki - Kuldīgas rajons	Smilts-grants, smilts,	Būvniecībai, ceļu būvei	Izmanto	Smilts 719.93 tūkst. m ³ ; smilts-grants 530.04 tūkst. m ³ ; smilts-grants, smilts 1 166.49 tūkst. m ³
662	Erlāti	Smilts-grants, smilts,	Ceļu būvei	Izmanto	Smilts 184.90 tūkst. m ³ , 262.55 tūkst. m ³ ; smilts-grants 269.62 tūkst. m ³ , 198.63 tūkst. m ³
1574	Ozolnieki (progn.l.)	Māls	Cementa ražošanai, ķieģeļiem, būvkeramikai	Atradne netiek izmantota	55 550.00 tūkst. m ³
1990	Briņķi - Skrundas novads	Smilts-grants, smilts,	Ceļu būvei	Izmanto	Smilts 628.30 tūkst. m ³ , smilts-grants 197.52 tūkst. m ³
2039	Pīlādži - kvarca smilts	Kvarca smilts	Stikla rūpniecībā, metalurģijā	Atradne netiek izmantota	1 016.39 tūkst. m ³
2216	Alši	Smilts-grants	Ceļu būvei	Izmanto	404.08 tūkst. m ³
2468	Alši -2	Smilts-grants, smilts	Būvniecībai, ceļu būvei	Atradne netiek izmantota	Smilts 233.10 tūkst. m ³ , smilts-grants 295.00 tūkst. m ³
480	Ēnava	Māls	Ķieģeļiem, drenu caurulēm, būvkeramikai	Atradne netiek izmantota	Māls ķieģeļiem 135 000.00 tūkst. m ³
63	Beņi	Māls	Ķieģeļiem,	Atradne netiek izmantota	76.30 tūkst. m ³ (A), 184.50 tūkst. m ³ (N)
65	Mučukalns	Smilts	Silikātizstrādāju miem	Izmanto	57.31 tūkst. m ³ (A)
255	Venta	Māls	Cementa ražošanai, ķieģeļiem,	Atradne netiek izmantota	10 603.93 tūkst. m ³ (A), 194 535.58 tūkst. m ³ (N)
320	Pluiņi	Smilts	Silikātizstrādāju miem	Atradne netiek izmantota	2 629.80 tūkst. m ³ (N)
651	Sārmkalni	Smilts, smilts-grants	Būvniecībai, ceļu būvei	Atradne netiek izmantota	Smilts 543.80 tūkst. m ³ (A), 1 077.81 tūkst. m ³ (A), smilšmāls 86.40 tūkst. m ³ (A),
652	Sārmkalns II	Smilts	Būvniecībai, ceļu būvei	Atradne netiek izmantota	1 093.47 tūkst. m ³ (A)
659	Indras	Smilts	Ceļu būvei	Atradne netiek izmantota	87.50 tūkst. m ³ (A), 37.65 tūkst. m ³ (N)
660	Gāznieki	Smilts-grants	Ceļu būvei	Atradne netiek izmantota	94.50 tūkst. m ³ (N)
669	Rosme	Smilts	Ceļu būvei, ceļu ziemas dienestam	Atradne netiek izmantota	179.20 tūkst. m ³ (A)
671	Pikuļi	Smilts	Ceļu būvei, ceļu ziemas dienestam	Atradne netiek izmantota	50.50 tūkst. m ³ (A), 55.70 tūkst. m ³ (N)
1575	Baltiņi	Smilts-	Ceļu būvei	Atradne netiek	

		grants, smilts		izmantota	
1712	Sārmkalns III	Smilts	Ceļu būvei	Atradne netiek izmantota	72.85 tūkst. m ³ (A)
1722	Meža Gāznieki	Smilts-grants, smilts	Ceļu būvei	Izmanto	Smilts 162.10 tūkst. m ³ (A), smilts-grants 112.80 tūkst. m ³ (A)
2647	Mazupes	Smilts-grants, smilts	Būvniecībai, ceļu būvei	Izmanto	Smilts 132.30 tūkst. m ³ (A), smilts-grants 95.20 tūkst. m ³ (A)
2760	Salnas	Dolomīts	Šķembām	Atradne netiek izmantota	100.04 tūkst. m ³ (N),

Avots: VSIA LVĢMC

9.5 Ūdens resursi

Skrundas novada iekšējie ūdeņi pieder pie Ventas upes baseina.

Venta ir lielākā upē novadā, tā iztek no Veņu ezera Lietuvā un ietek Baltijas jūrā pie Ventspils. Tās kopējais garums ir 346 km (Latvijā 178km), kritums 166 m (0.48m/km Latvijā). Upes kritums posmā augšpus Skrundas ir ~0,3 m/km, lejpus Skrundas ~ 0,1 m/km. Upes ielejas nogāzes parasti apaugušas ar krūmiem vai mežu platībām. Palieņu platums lielākajā upes daļā ir 100 – 200m. Upes platums augštecē ir 40 –60m. Upes dziļums mainās no dažiem desmitiem centimetru krāču posmos līdz 2 – 3 m iedzelmēs. Līmeņa svārstības Ventā ir biežas un izteiktas. Pavasara palu laikā ūdens līmenis ceļas vidēji par 4,5 – 5,5 m. Maksimālās ūdens līmeņa celšanās pie Skrundas ir 6,2 m. Venta. Kreisā krasta pietekas – Virvīča (131km)(Lietuvā), Šerkšne (56km)(Lietuvā), Varduva (96km)(Lietuvā), Losis (44km)(robežupe), Lētīža (32km), Šķērvēlis (34km), Koja (25km), Garūdene (15km), Ēnava (19km), Lējējupe (19km), Padure (19km). Labā krasta pietekas – Vadakste (82km)(robežupe), Zaņa (53km), Bērzene (12km), Sumata (11km), Klūga (17km), Ciecere (51km), Ponakste (27km), Mazupe (14km), Ēda (38km), Riežupe (42km), Rudupe (18km), Abava (129km), Dzirnavupe(18km), Vēždūka(33km), Kamārce(22km). No Lietuvas robežas līdz Alšiem Venta tek pa Vadakstes līdzenumu, tālāk - starp Rietumkursas un Austrumkursas augstienēm. Krasti pārsvarā aizauguši, peldvietu nav daudz. No Šķēveļa līdz Kuldīgai krastos ir dolomīta atsegumi (Gobdziņu klintis, Ātraiskalns, Straujaiskalns), upē krācaini posmi (Griezes, Nīgrandes, Gobdziņu, Varkaļu, Elles, Skrundas krāce, Briežu brasls, Griķu brasls, Rimzātu brasls, Rumbiņas krāce un Zelģu krāce) mainās ar mierīgiem un dziļiem posmiem, daudz saliņu. Pie Kuldīgas Venta no dolomīta gultnes pāriet smilšakmenī, veidojot Latvijā lielāko ūdenskritumu - Ventas rumbu. Lejpus Kuldīgas, Piejūras zemienē upe līkumaina, tecējums mierīgs, ir sarkanīga smilšakmens atsegumi (Sarkanā siena), krasti lēzeni. 50% baseina aizņem meži. Venta parasti aizsalst decembra beigās, ledus iešana sākas marta sākumā. Ventas ieleja no Kuldīgas līdz Abavas ietekai un Ventas un Šķēveļa ielejas posms ir kompleksie dabas liegumi. Ūdenstūrisma vairāk piemērota ir Venta no Lietuvas robežas līdz rumbai Kuldīgā. Upes augšdaļa ir mazāk apdzīvota, ar ātrāku straumi. Zivis - ālanti, asari, alates, karpas, karūsas, līdakas, plauži, sapali, zandarti.

Garūdene ir Ventas kreisā krasta pieteka. Kopējais garums 22 m, baseins 62,8 km², kritums 40m. Sākas Rietumkursas augstienes Bandavas paugurainē. Pieventas līdzenumā plašā pļavu masīvā, tā ir vietām iztaisnota, tek uz Z gar augstienes malu paralēli Ventai. Garūdene ietek Ventā 5 km lejpus Skrundas tilta. Garūdene pēc saprobioloģiskā vērtējuma atbilst vāji līdz vidēji piesārņotas upes stāvoklim.

Ponakste – kopējais garums 27 km, baseina platība 102 km², upes kritums 46m. Upe iztek no Veikenieku ezera (Saldus novads). Vidustecē ir regulēta, gar krastiem šaura, drenēta lauku josla.

Lejtecē tai ir izteikta ieleja. Ponakste tiek vērtēta kā vāji piesārņota upe. Lielākā kreisā krasta pieteka Robalte.

Ciecere – kopējais garums 51 km, baseina platība 542,6 km², upes kritums 78m, vidējais platums 10m, dziļums 0,3 – 0,6m. Skrundas novada robežās atrodas tikai upes lejteces daļa. Lejasdaļā upe tek cauri lieliem mežu masīviem. Cieceres upes ielejas platums ir 150 – 200m. Vietām krastos ir pamatiežu atsegumi. Pēc saprobioloģiskā vērtējuma Cieceres stāvoklis atbilst vāji piesārņotas līdz piesārņotas upes stāvoklim.

Mazupe – kopējais garums 14 km, baseina platība 38 km², upes kritums 13m. Skrundas novada robežās atrodas tikai vidustece. Saprobītātes indekss 1,85 (vāji piesārņota upe). Lielākā pieteka Porupe (kreisā krasta).

Klūga – kopējais garums 17 km, baseina platība 84,3 km², kritums 53 m. Tā sākas Vārmes nolaidenumā, pa Pieventas līdzenumu tā plūst paralēli Ventai. Lejtecē mežu puduri mijas ar tīrumiem. Netālu no ietekas Ventā Klūgā ietek Gaidupe. Klūgas upe atbilst vāji piesārņotas upes stāvoklim.

Koja ir Ventas kreisā krasta pieteka. Kopējais garums 25 km, baseins – 97,7 km², kritums 70,2 m (2,8 m/km). Baseins atrodas Rietumkursas augstienes Bandavas paugurainē. Krastos meži un pļavas mijas ar tīrumiem. Kopā ir 42 pietekas ar kopējo garumu 63 km. Lielākās no tām ir Strautupīte un Dūņupīte.

Šķērvelis iztek no Briņķu ezera un ir Ventas kreisā krasta pieteka. Kopējais garums 15 km, baseins 104 km², gada notece 0.029km³, vidējais caurplūdums – 0,9 m³/s, kritums 65 m (vidēji – 4,3 m/km). Upes vidustece un lejtece, salīdzinot ar augšteci, šaurāka un dziļāka; lejpus Nīkrāces ielejas dziļums jau pārsniedz 10 m, bet pie Dzeldas ietekas – 30 m. Šajā posmā relatīvais kritums ir viens no lielākajiem Latvijas upēs. Lejtecē tek pa dziļu, mežiem klātu ieleju Pieventas līdzenumā; netālu no ietekas Ventā, krastā ir stāva, līdz 13 m augsta krauja. Lielākā ir kreisā krasta pieteka – Dzelda.

Dzelda ir viena no straujākajām Latvijas upēm; relatīvais kritums augštecē 5,8 m/km, vidustecē 3 m/km, pēdējos 2 km pirms ietekas 12,5 m/km. Upes vidustece un lejtece ir stipri līkumaina, tai ir dziļa ieleja ar daudzām sāngravām. Palienes ir nelielas. Upes vidustecē un lejtecē gar upes krastiem ir tīrumi ar krūmu un mežu joslām. Kopējais pieteku skaits – 10.

Lētiža – Ventas kreisā krasta pieteka. Kopējais garums 32 km, baseins – 127 km². Kritums – 100 m. Lētižas upes vidusteces ieleja ir plaša, dziļa, ar stāviem krastiem. Nīkrāces pagastā pie upes atrodas aizsargājams ģeoloģisks objekts – Lētižas brūnogļu atsegumi. Lētiža ir viena no straujākajām Latvijas upēm, taču kopējais kritums sadalās diezgan nevienmērīgi: no 2,7 m/km augštecē līdz 7,0 m/km lejtecē, ieplūstot Ventā. Lētižai ir 11 pietekas, to kopējais garums 45 km.

Tabula 9-4. Upju morfometriskie parametri Skrundas novada teritorijā

Upe	Ietek	Garums, km	Baseina platība km ²	Lielākās pietekas
Ciecere	Venta	27	112,1	
Ponakste	Venta	27	55,7	Robalte
Robalte	Ponakste	8	15,8	
Mazupe	Venta	14	38,1	Porupe
Porupe	Mazupe	6	10,0	
Garūdene	Venta	13	62,8	
Klūga	Venta	11	15,3	Gaidupe
Gaidupe	Klūga	5	12,7	
Sumata	Venta	11	24,8	
Koja	Venta	25	97,7	Strautupīte, Dūņupīte
Bērzene	Venta	12	32,1	

Šķēvelis	Venta	15	104	Dzelda, Krīžu valks
Lētiža	Venta	127	100	Baltupe, Kūlupe, Gaurotas upe, Viļumu valks
Ēnava	Venta	19		

Venta, Lētiža, Dzelda, Koja, Šķēvelis upes ir svarīgs putnu ligzdošanas un uzturēšanās vietas, kā arī lašveidīgo (Baltijas laša, taimiņa un straucha foreļu) zivju upes.

Lielākā ūdenstilpes novadā ir Skrundas, Niedres (Robalta), Alkšņukalnu, Mildavu dīķi un Briņķu ezers.

Tabula 9-5. Ūdenstilpju raksturojošie lielumi Skrundas novadā

Raksturojošie rādītāji	Elevatora bijušais dzirnavu ezers	Skrundas bijušais dzirnavu ezers	Niedras dzirnavu ezers	Briņķu ezers
Baseins	Ventas	Ventas	Robaltas-Ponakses	
Iztekošās ūdensteces	Strauts	Klūga	Robalta	Strauts, 2 grāvji, daudz strautu
Ieteškošās ūdensteces	Strauts	Klūga	Robalta	Šķēvelis-Dzelda
Max ūdens līmenis (abs. atz. m)	0,4	1,2	4,2	
Min ūdens līmenis (abs. atz. m)	0,1	0,3	3,1	
Vid. ūdens līmenis (abs. atz. m)	0,2	0,5	3,7	
Krastu raksturojums	Stāvi ap 3m augsti	Lēzeni, 3-4 m augsti, klaji, vietām krūmi	Stāvi, ap 3 m augsti apauguši krūmiem	
Ezera dibens	Līdzens, d 0,5-0,7 m	Smilšains, dūņu sanesumi	Dūņains 0,5-0.9 m	
Maksimālais dziļums (m)	Nav datu	1,2	3,3	1,8
Vidējais dziļums (m)	Nav datu	0,5	1,6	0,8
Sateces baseina laukums (km²)	Nav datu	73	4	3,1
Gada vidējā notece (mm)	Nav datu	260	260	
Hidrobūves	Zemes aizsprosts	Zemes aizsprosts, dzirnavas darbojas ar elektrību	Regulēts zemes aizsprosts, dzirnavas nedarbojas	
Dominējošās aizauguma sugas	Vilkvāles, kārkli, grīšļi, puplakši	Kārkli, alkšņi, grīšļi	Vilkvāles, kalnes, kosas, meldri	
Ezera izmantošanas rekomendācijas	Neatjaunojams	Zivsaimniecībai, apūdeņošanai	Ūdens rezerve zivju dīķiem, atpūtai, apūdeņošanai	

9.6 Aizsargājamās un ainaviski nozīmīgās teritorijas

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Latvijā ir ģeogrāfiski noteiktas platības, kas atrodas īpašā valsts aizsardzībā, lai aizsargātu un saglabātu dabas daudzveidību - retas un tipiskas dabas ekosistēmas, aizsargājamo sugu dzīves vidi, savdabīgas, skaistas un Latvijai raksturīgas ainavas, ģeoloģiskos un ģeomorfoloģiskos veidojumus, dendroloģiskos stādījumus un dižkokus, kā arī sabiedrības atpūtai, izglītošanai un audzināšanai nozīmīgas teritorijas.

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes datu bāzēs pieejamo informāciju Skrundas novadā atrodas 2 dabas liegumi, 9 dabas pieminekļi, XX mikroliegumi un 25 dižkoki.

9.6.1 Dabas liegumi:

- Ventas un Šķerveļa ieleja – Natura 2000 teritorija liegums dibināts 1957. gadā un aizņem 1381 ha lielu platību. Dabas vērtības - teritorija veidota, lai aizsargātu izcilu Ventas ielejas un tās pietekas Šķervēļa posmu. Konstatēta liela ES Biotopu direktīvas 1.pielikuma biotopu daudzveidība, no kuriem nozīmīgākie: smilšakmens atsegumi, nogāžu un gravu meži, upes straujteses u.c.
- Skrundas zivju dīķi – Natura 2000 teritorija, liegums dibināts 2004.gadā un aizņem 496 ha lielu platību. Putniem nozīmīga vieta. Nozīmīga ūdensputnu barošanās un atpūtas vieta pavasara un rudens migrāciju laikā, īpaši ziemeļu gulbjiem un bridējputniem. Ligzdo vismaz divi ziemeļu gulbju pāri, nozīmīga vieta jūras ērgļiem - ligzdo pie dīķiem un regulāri tajos barojas.

9.6.2 Dabas pieminekļi:

Skrundas pagastā:

- Gobdziņu klintis - atseguma apakšējo daļu veido smilšakmeņi, augšējo – dolomīti. Uz slāņu robežas avots izveidojis Gobdziņu alu (garums 26 m, platums ~ 2m, augstums 30 – 40 cm). Iepretī Ventas kreisajā krastā atrodas Ātraiskalns. Ainaviski skaists upes ielejas posms;
- Ketleru atsegums (Lēpenieku atsegums) – Ventas labajā krastā, ko veido smilšakmeņi, kurus sedz dolomīti;

Nīkrāces pagastā:

- Ātraiskalns
- Lēģernieku atsegums
- Sudmalkalnu (Nīkrāces) akmens
- Šķerveļa akmens
- Šķerveļa lejtes dolomīta
- Zoslēnu atsegumi

Rudbāržu pagastā:

- Rudbāržu mežaparks - Dabas piemineklis – aizsargājami dendroloģiski stādījumi.

Tabulā zemāk (skat. Tabula 9-6) ir apkopoti Skrundas novadā esošie dižkoki un dots to raksturojums.

Tabula 9-6. Dižkoki Skrundas novadā

ID	Suga	Atrašanās vieta	Apkārtmērs	Augstums
64	Parastā kļava (Acer platanoides L.)	Allažas, Raņķu pagasts	3.28	27
177	Melnalksnis (Alnus glutinosa (L.) Gaertn.)	Dainas, SE no dzīvojamās mājas, pie saimniecības ēkas, krūmājā, Rudbāržu pagasts	4.53	15
187	Meža ābele (Malus sylvestris (L.) Mill.)	300m NE no Mētru mājām, Rudbāržu pagasts	2.11	11
188	Meža ābele (Malus sylvestris (L.) Mill.)	300m NE no Mētru mājām, Rudbāržu pagasts	1.57	10
194	Parastais osis (Fraxinus excelsior L.)	Rudbāržu parks, 60m NE no pils, Rudbāržu pagasts	3.68	34
196	Parastais osis (Fraxinus excelsior L.)	Ceplī, 80m no ceļa gravas malā, Rudbāržu pagasts	5.1	34
1050	Parastais osis (Fraxinus excelsior L.)	Dainas, 40m NE no dzīvojamās mājas, laukā, Rudbāržu pagasts	3.71	34
582	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Rudbāržu mežaparks, 24 kv., Skrundas- Padures šosejas labajā malā, 120m pirms upītes caurtekas, 25m no ceļa	5.6	35
583	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Rudbāržu mežaparks, 24 kv., Zaļumu strauta kreisajā krastā, 160m NW no dambja, Rudbāržu pagasts	4.97	30
584	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Rudbāržu mežaparks, 24 kv., Skrundas-Padures šosejas labajā malā, 60m pirms upītes caurtekas, 20m no ceļa, Rudbāržu pagasts	4.77	29
585	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Rudbāržu mežaparks, 24 kv., Zaļumu strauta kreisajā krastā, 350m NW no dambja, Rudbāržu pagasts	4.6	29
586	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Rudbāržu mežaparks, 24 kv., 15m N no Zaļumu strauta dambja, Rudbāržu pagasts	4.58	29
587	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Rudbāržu mežaparks, 24 kv., Zaļumu strauta kreisajā krastā, 100m NW no dambja, Rudbāržu pagasts	4.53	27
588	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Rudbāržu mežaparks, 24 kv., 80m N no Zaļumu strauta dambja, Rudbāržu pagasts	4.07	29
589	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Niedrītes, pie mājām, Rudbāržu pagasts	5.49	27
396	Parastais skābardis (Carpinus betulus L.)	Rudbāržu mežaparks, Rudbāržu pagasts	1.2	24
102	Parastā liepa (Tilia cordata Mill.)	Burtnieki, Rudbāržu pagasts	4.52	31
291	Parastā priede (Pinus sylvestris L.)	Rudbāržu mežaparks, Rudbāržu mežn. 24 kv. Zaļumu strauta kreisais krasts 120m E no alejas galā esošā tiltiņa, Rudbāržu pagasts	3.33	28
292	Parastā priede (Pinus sylvestris L.)	Rudbāržu mežaparks, Rudbāržu mežn. 24 kv. Parka E mala 130m N no barona kapiem	3.14	27
293	Parastā priede (Pinus sylvestris L.)	Rudbāržu mežaparks, Rudbāržu mežn. 24 kv. 200m S no skatu torņa, stigas malā, Rudbāržu pagasts	2.76	31
294	Parastā priede	Kalvenes kapi, Rudbāržu pagasts	2.86	14

	(Pinus sylvestris L.)			
295	Parastā priede (Pinus sylvestris L.)	Vecsiesātes kapi. Uz kapu vaļņa, ceļmalā, Rudbāržu pagasts	3.39	19
882	Parastā priede (Pinus sylvestris L.)	Rudbāržu mežaparks, Rudbāržu mežn. 24 kv. Zaļumu strauta kreisais krasts 260 m NW no dambja, Rudbāržu pagasts	2.85	27
1518	Parastā priede (Pinus sylvestris L.)	Rudbārži, šosejas Rīga-Liepāja kreisajā pusē, Rudbāržu pagasts	2.92	26
3556	Parastais ozols (Quercus robur L.)	Saimn. Dižroznieki meža malā starp 26. un 28. nog., Skrundas pagasts	5.65	

Avots: www.daba.gov.lv

9.7 Kopsavilkums un dabas resursu novērtējums

Novadā ir daudz ūdenskrātuvju, kas izmantojamas gan saimnieciskām vajadzībām, gan kā potenciālas rekreācijas zonas. Novada ūdeņu resursi tiek izmantoti zivsaimniecībā un ir viens no galvenajiem novada saimnieciskajiem objektiem.

Novadam raksturīgs bagātīgs dabas un kultūrvēsturiskais mantojums, kas var tikt izmantots tūrisma un rekreācijas attīstībai.

10 SVID

10.1 Sociālā joma

Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
- Novada sociālais dienests un speciālisti - Nodrošināta ilglaicīga un īslaicīga aprūpe - Transports - Brīvprātīgais darbs (akcijas, aktivitātes, projekti...) - Sadarbība (starpinstitucionālā, u.c.) - Aizbildnība - Dienas centrs - Skrundas veselības un sociālās aprūpes centrs	- Nepietiekams medicīniskās aprūpes nodrošinājums pagastos, ciemos - Sabiedriskais transports - Aprīkots transports (tehniskie palīgīdzekļi) - Nav ārsti – speciālisti, aprīkojums - Trūkst speciālisti medicīnā un sociālā darbā - Ierobežots budžets - Telpas, vides pieejamība - Nepietiekamas jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējas - Valsts likumdošana - Nevalstiskais sektors nav pietiekami aktīvs - Dzīvojamais fonds - Sociālie dzīvokļi	- Paplašināt pakalpojumu klāstu (pansijas, mobilā brigāde, aukļu dienests) - Veikt preventīvo darbu - Piedāvāt pakalpojumus, t.sk. medicīniskos, tuvāk dzīves vietai - Iesaistīties projektos - Tālākizglītība - Izstrādāt saistošos noteikumus palīdzības un pakalpojumu sniegšanai - Aktivizēt NVO darbību - Darbinieku atalgojums, prestižs sabiedrībā	- Sabiedrības novecošanās - Nabadzības pieaugums, maksātspējas pazemināšanās - Labklājības līmeņa samazināšanās

10.2 Izglītība

Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
- Novadā ir pieejama gandrīz visu veidu izglītība - Ģeogrāfiski labi izvietotas mācību iestādes - Novadā laba skolēnu zināšanu kvalitāte	- Sadarbība starp skolām - Pielāgota vide cilvēkiem ar speciālām vajadzībām - Zema dzimstība, emigrācija - Vāja skolu materiāli tehniskā bāze	- Mazās skolas jāpārveido par kopienas sabiedriskajiem centriem - Profesionālajā vidusskolā dibināt profesionālās ievirzes centru - Ģimeņu audzināšana – izglītošana	- Pieaug jauniešu aizplūšana (no novada, no valsts) - Finansējuma samazināšana izglītībai

	➤ Mūžizglītības finansējums ➤ Nav mākslas skolas ➤ Nepietiekošas brīvā laika pavadīšanas iespējas jauniešiem ➤ Jauniešu domes trūkums	➤ Izglītības un profesijas ieguve cilvēkiem, kuri to nav ieguvuši (~ 209) ➤ Skolā jāļauj bērniem strādāt! ➤ Skolēnu nodarbinātība vasarā ➤ Jauniešu pašiniciatīvu attīstība ➤ 2. iespējas skola ➤ Siltināšana Nīkrāces skolai	
--	--	--	--

10.3 Kultūra, sports

Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
➤ Amatiermākslas kolektīvi (saglabāti un veidojas jauni) ➤ Kultūras iestāžu tīkls ➤ Kvalificēti speciālisti ➤ Sadarbība ar citām iestādēm (NVO, uzņēmēji, u.c.) ➤ Kultūras un sporta pasākumu dažādība ➤ Darbība notiek vadoties pēc mērķauditorijas ➤ Skrundas novadam raksturīgi pasākumi ➤ Finansējuma piesaiste no projektiem ➤ Vēstures liecības: izsūtīto vagoniņš, brīvības cīņas, utt. ➤ Upenieku pilskalns – akmeņi, enerģijas krustpunkts, stāvkrasts ➤ Skrundas muiža, muzejs, parks	➤ Nīkrācē un Raņķos nav sporta zāles ➤ Nīkrācē un Raņķos nav stacionāras gaismas un skaņas aparatūras ➤ Nīkrācē un Rudbāržos nav brīvdabas estrādes ➤ Nav veloceliņu un gājēju celiņu ➤ Tehnisko darbinieku trūkums (speciālisti) ➤ Sporta bāze Skrundas novadā, inventārs ➤ Cilvēkiem nav motivācijas piedalīties, darboties ➤ Nav noliktavas inventāra turēšanai ➤ Skeitparka, aktīvas atpūtas parka trūkums	➤ Uzlabot tehnisko aprīkojumu visā novadā ➤ Paaugstināt darba algas, stimulēt darbu ar piemaksām ➤ Skrundas kultūras namā sakārtot komunikāciju sistēmu, 50% elektrības sistēmu, šķūnim jumts ➤ Kino zāles izveide ➤ Nīkrāces atpūtas centra renovācija ➤ Izstrādāt novada amatiermākslas kolektīvu vadības atalgojuma sistēmu ➤ Izpēte – Skrunda vēstures lokos	➤ Iedzīvotāju novecošanās ➤ Maksātspējas pazemināšanās, labklājības mazināšanās ➤ Iedzīvotāju sabiedriskās aktivitātes mazināšanās, norobežošanās

10.4 Ceļi, transports

Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
➤ Maģistrāle, ceļu krustpunkts ➤ Tranzītiela (rekonstrukcijas projekts SM) ➤ Kuldīgas ceļš labā stāvoklī ➤ Labs ceļu tīkls ➤ Laba sasniedzamība Skrundā ➤ Laba starppilsētu autobusu satiksme ➤ Ir dzelzceļa atzars (privāts?), bet piesārņots	➤ Seguma kvalitāte ➤ Nav stāvlaukumu tranzītam ➤ Nepietiekams finansējums ceļu uzturēšanai ➤ Slikta sasniedzamība Jaunmuiža, Nīkrāce, Kušaiņi ➤ Skolas autobuss ved bērnus tikai uz skolu, uz ārpusklašu nodarbībām tikai vecāki ➤ Pasažieru vilciens tikai pirmdienās un piektdienās ➤ Nav veloceļu, nav drošības	➤ Veloceliņš gar šoseju Skruna – Kušaiņi ➤ Izveidot ceļu sakārtošanas prioritāro sarakstu ➤ Autoostas apsaimniekotāja, pakalpojumu sniedzēja izvēle ➤ Autoostas rekonstrukcija, t.sk. TIC izveide ➤ Optimizēt skolēnu pārvadājumus, t.sk. uz mūzikas skolu, u.c. ➤ Pašvaldības grants seguma ceļu atjaunošana, grāvju un caurteku sakārtošana ➤ Savienojums Raņķi-Kušaiņi: gājēju-velo tilts pār Ventu	➤ Finansējuma nepietiekamība ceļu kvalitātes uzturēšanai un attīstībai ➤ Pieaug ekonomikas lejupslīde ➤ Turpinās iedzīvotāju skaita samazināšanās

10.5 Komunālā saimniecība

Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
➤ Tiek īstenoti ūdenssaimniecības projekti, arī mazajos ciemos ➤ Ir sagatavoti TEP ūdens un kanalizācijas sistēmas attīstībai (~ 2 milj. LVL) ➤ Skrundā ir 4 katlumājas ➤ Pašvaldība katru gadu ieplāno budžetu īpašumu sakārtošanai (ēku un zemes) ➤ 3 daudzdzīvokļu mājās tiks siltinātas ➤ Veci, neglīti malkas šķūņi uz pašvaldības zemes ➤ Atkritumu	➤ Rudbāržos un Skrundā siltumapgādei izmanto gāzi, dārgi, nav alternatīvas ➤ Tukši dzīvokļi, aizsalst sistēmas ➤ Šahtās sabūvētas krāsnis (nav ugunsdrošības) ➤ Tikai 4 daudzdzīvokļu mājas apsaimnieko iedzīvotāji ➤ Ir nesakopti īpašumi, kas nepieder vietējiem iedzīvotājiem ➤ Skrundā 40% privātmāju ir pieslēgtas centralizētai kanalizācijas sistēmai	➤ Izpēte par alternatīvā kurināmā iespējām ➤ Koģenerācijas stacija Rudbāržos (jau iznomāta teritorija), elektroenerģijas ražošana no zaļās masas, siltums blakusprodukts ➤ Daudzdzīvokļu māju siltināšana ➤ Veicināt daudzdzīvokļu māju pārņemšanu savā apsaimniekošanā ➤ Pagalmu, stāvlaukumu, rotaļu laukumu rekonstrukcijas, sakārtošana un apzaļumošana ➤ Veco šķūņi nojaukšana un jaunu	➤ Maksātspējas pazemināšanās ➤ Iedzīvotāju skaita samazināšanās

saimniecībā ir viens apsaimniekotājs (ved uz Grobiņu) ➤ Veikta kapu teritoriju inventarizācija ➤ Kapus apsaimnieko komunālais uzņēmums	➤ Bija uzspiesta pieslēgšanās centralizētai ūK sistēmai ➤ Silakapos par mazu teritorija ➤ Dzīvnieki ziemā noēd apstādījumus kapos ➤ Degradētas teritorijas (apm. 3ha – vecā naftas bāze pie dzelzceļa, vecās fermas)	izbūve ➤ Kontroles mehānisma ieviešana īpašumu sakopšanai ➤ Jāpaplašina Silakapi ➤ Žogu izbūve un rekonstrukcija kapos ➤ Ūdens ņemšanas vietu izveide, rekonstrukcija	
---	--	--	--

10.6 Uzņēmējdarbība

Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
➤ Ir apzinātas pašvaldībai piederošās telpas, nekustamie īpašumi ➤ Muiža – labs līgums darbībai ar noteiktu mērķi ➤ Ir bankomāti ➤ Ir pasts ➤ Nīkrācē 4 HES (2 lielām ūdenskrātuvēm 27-30 ha un 2 mazi – bijušie dzirnavu dīki) ➤ Cigoriņu audzēšana Raņķos – vācu uzņēmējs ➤ Liellopu audzēšana (gaļas lopī, virs 100 gab. saimniecībās)	➤ Gar Rīgas – Liepājas šoseju ir pašvaldību zeme, kas iznomāta ilgtermiņā (benzīntanka būvei un autostāvvietai) ar nenoteiktiem noteikumiem ➤ Pieprasītas ir mazas telpas ➤ Skrundā nav degvielas uzpildes stacija, ir tikai 3km uz Liepājas pusi ➤ Slikti sakari (PCABC internets un Lattelekom) ➤ Nav optiskā kabeļa ➤ Nav bankas iestādes ➤ Nestrādā daudzas meliorācijas sistēmas, Jaunmuiža un Skrunda applūst ➤ Nezin kur ir izbūvētas meliorācijas sistēmas ➤ LVM nesakārtoti novadgrāvji, mazās upītes ➤ Nav gaļas pārstrādes, Nīkrācē bija kautuve	➤ Pie dzelzceļa ap Billītēm pašvaldības zemes, jāizvērtē atbilstība ražošanai, uzņēmējdarbībai ➤ Pašvaldības īpašumu izvērtēšana (kuras teritorijas var piedāvāt ražošanas attīstībai, izvērtēt komunikāciju pieejamību) ➤ Jāpaplašina pakalpojumi centrā ➤ Veikt meliorācijas sistēmu inventarizāciju no arhīviem ➤ Meliorācijas sistēmu sakārtošana ➤ Tūrisma attīstības stratēģija	➤ Nesabalansēta sociālo pabalstu un nodarbinātības veicināšanas politika valstī ➤ Nodarbinātības politikas neveidošana valstī ➤ Eiropas un pasaules ekonomikas stagnācija

STRATĒGISKĀ DAĻA

11 ILGTERMIŅA STRATĒGISKIE UZSTĀDĪJUMI

11.1 Pašvaldības specializācija

Novada attīstības vērtības ir:

- daba un ainava, t.sk. Ventas gravas, klintis,
- labi kopti lauki un meži,
- zivsaimniecības tradīcijas,
- derīgie izrakteņi (smilšu atradnes),
- stratēģiska atrašanās vieta (tranzītceļš Rīga – Liepāja, dzelzceļš ar pievadceļiem),
- kultūrvēsturiskais mantojums un tradīcijas,
- kvalitatīvi pakalpojumi iedzīvotājiem.

39% novada teritorijas klāj meži, tādēļ novadā attīstās **mežsaimniecība, mežistrāde un kokapstrāde**. Mežsaimniecībā un mežistrādē 2011. gadā bija gandrīz 7% no visām novada darba vietām. Lielākas mežu platības ir Nīkrāces un Rudbāržu pagastos. Rudbāržos ir kokaudzētava „Grigaļi”, kurai ir noslēgts ilgtermiņa līgums ar LVM. Attīstās kokapstrāde. Savukārt Nīkrāce vairāk piemērota aktīvai atpūtai un ekstrēmiem pārgājieniem mežā. Vietējie iedzīvotāji mežos lasa ogas un sēnes. Meža dzīvnieki (brīži, mežacūkas, u.c.) dod iespēju attīstīties medniecībai.

58% novada teritorijas aizņem **lauksaimniecības** zemes, kurās attīstās lopkopība, augkopība un **pārstrāde**. Divi lielākie novada uzņēmumi ir SIA „Eko druva”, kurš nodarbojas ar graudu pārstrādi un SIA „Matss”, kurš darbojas maizes un konditorejas izstrādājumu ražošanā. Lauksaimniecība 2011. gadā nodrošināja 8%, bet pārtikas pārstrāde 13% no novadā esošajām darba vietām.

Pēc uzņēmējdarbības formas Skrundas novadā Zemnieku saimniecības ir 20% no visiem uzņēmumiem. Piensaimnieku kooperatīvā sabiedrība „Kalmuiža” ir starp 3 lielākajiem novada uzņēmumiem. Novadā nodarbojas ar piena lopkopību, cūkkopību (ferma ar 13 000 cūkām), ir attīstīta puķkopība, šitaki sēņu audzētava („Garīkas”), attīstās aitkopība un novadā ir 14 bioloģiskās saimniecības.

Novadā ir nozīmīgas **derīgo izrakteņu** ieguves vietas. Nīkrāces pagastā atrodas kvarca smilšu atradne „Skudras”. Tajā smilšu izpētes dati norāda uz smilšu ķīmiskā sastāva piemērotību stikla rūpniecībā, kā arī metalurģijā un silikātķieģeļu ražošanā. Baltās smilts atradnes izvietotas arī Rudbāržu pagastā.

Novadā attīstās **zivsaimniecība**. Rudbāržos un Skrundā atrodas SIA „Skrunda” zivju dīķi, kuros tiek audzētas karpas realizācijai novadā un RIMI veikalu tīklā. Raņķos izplatīta makšķerēšana upē, arī Nīkrāce makšķerēšana attīstās kā tūrisma elements. Skrundā iespējams attīstīt zivju pārstrādi un transportu. Foreļu audzētava atrodas arī pie Lēnu dzirnavām, tajā tiek piedāvātas arī makšķerēšanas iespējas.

Tūrisms novadā attīstās līdz ar naktsmītņu attīstību. 2012. gadā darbību uzsāka viesnīca komplekss „Skrundas muiža”, kas izvietojusies senajā muižas ēkā pie Ventas upes un ceļa Liepāja – Rīga. Kompleksā ietilpst viesnīca ar 12 viesu istabām, restorāns un konferenču zāle. Novadā atrodas Latvijā vienīgais Piena muzejs un Kalnmuižas atpūtas komplekss, novadā darbojas arī 11 brīvdienu mājas, kempingi, kā arī naktsmītnes un ēdināšanu piedāvā Skrundas arodvidusskola.

Ceļš Kuldīga – Nīkrāce iet paralēli Ventai, kas nodrošina labu upes pieejamību un ūdenstūrisma attīstības iespējas.

Skrundas novads glabā visu laiku vēstures liecības (pilskalni, zviedru, vācu, brīvības cīņu un PSRS laika liecības), kuras ietērtas atraktīvā formātā dod iespēju piesaistīt tūristus. Skrundas pilsētas koka apbūve ir daļa no šīm laika loku liecībām.

Kurzemes plānošanas reģiona Rīcības plāns 2010.-2013. gadam norāda, ka reģiona lauku centriem ir visplašākās iespējas attīstīt ekonomiskās pamatnozares, piemēram, piensaimniecību, kokapstrādi un mēbeļu ražošanu un tūrismu, jo reģions ir bagāts ar dabas resursiem, ainavu un kultūrvēsturisko mantojumu. Tāpat kā līdz šim, galvenās nodarbošanās iespējas būs saistītas ar lauksaimniecību, mežsaimniecību, bioloģisko/ekoloģisko lauksaimniecību, lauku tūrismu un atpūtas vietu attīstību un uzturēšanu.

Novada specializācija ir:

- lauksaimniecība,
- mežsaimniecība, mežistrāde un kokapstrāde,
- derīgo izrakteņu ieguve,
- zivsaimniecība,
- tūrisms.

11.2 Skrundas novada vīzija un ilgtermiņa prioritātes

Attīstības vīzija līdz 2030.gadam: **Sakopts un ražīgs novads Kurzemes centrā ar sociāli un ekonomiski aktīviem iedzīvotājiem.**

Stratēģiskie mērķi →

Sakopta vide

Sociāli un ekonomiski aktīvi iedzīvotāji

Ilgtermiņa prioritāte →

Iedzīvotāju labklājība

Vidēja termiņa prioritātes →

Mūsdienīgi pakalpojumi iedzīvotājiem

Kvalitatīva vide

Sociālo un ekonomisko aktivitāšu attīstība

Procesu vadība un sadarbība

Skrundas novada pozicionējums

Skrundas novads Kurzemes reģionā

Kurzemes ģeogrāfiskais centrs ar kultūras tradīcijām, dabas vērtībām (Ventas upi, gravām, klintīm, u.c.)

Skrundas novads Latvijā

Novads ar visu laiku vēstures liecībām

Zivsaimniecības un lauksaimniecības uzņēmumi

Skrundas novads Eiropā

Bijusī PSRS militārā bāze

Atpūtas vieta tūristiem (starp Rīgu un Liepāju)

12 VIDĒJA TERMIŅA STRATĒGISKIE UZSTĀDĪJUMI

12.1 Vidēja termiņa prioritātes

Skrundas novada attīstības programmas prioritātes ir vērstas uz Skrundas novada attīstības vīzijas īstenošanu, veidojot ražīgu un sakoptu novadu, kurā cilvēki ir sociāli un ekonomiski aktīvi. Novada attīstības centrs ir Skrundas pilsēta. Nīkrāces, Rudbāržu un Raņķu pagastu iedzīvotājiem tiks nodrošināta pakalpojumu pieejamība un novada attīstības centra sasniedzamība, kā arī sekmēta infrastruktūras attīstība, dzīves vides kvalitātes uzlabošana.

Prioritāte – Mūsdienīgi pakalpojumi iedzīvotājiem

Prioritātes mērķis ir novada iedzīvotājiem nodrošināt kvalitatīvus izglītības, daudzveidīgus kultūras un sporta, mūsdienīgus sociālos pakalpojumus.

Lai novads būtu ražīgs (pieaugošas ekonomiskās aktivitātes, pieaugošas sabiedriskās, kultūras un sporta aktivitātes, pieaugošs iedzīvotāju skaits), iedzīvotājiem ir jābūt pārliecinātiem, ka viņiem un viņu bērniem nodrošinātas kvalitatīvas izglītības iespējas, pieejami daudzveidīgi kultūras un sporta pakalpojumi, nodrošināti mūsdienīgi sociālie pakalpojumi. Tādēļ prioritāte paredz attīstīt izglītības, kultūras, sporta un sociālo iestāžu infrastruktūru, materiāli tehnisko bāzi un nodrošināt kvalificētu speciālistu piesaisti novada izglītības, kultūras, sporta un sociālajām institūcijām.

Prioritāte- Kvalitatīva vide

Prioritātes mērķis ir nodrošināt novadā sakoptu apkārtējo vidi, saglabājot dabas vides ilgtspēju un kvalitatīvu nepieciešamās infrastruktūras attīstību.

Lai novadā būtu sakopta un kvalitatīva vide nepieciešams attīstīt novadā infrastruktūru – gan ceļus, gan komunālās saimniecības infrastruktūru, kura savukārt nodrošinās labklājības pieaugumu novadā. Prioritātes ietvaros paredzēta arī ūdensapgādes un kanalizācijas, atkritumu saimniecības un komunālo pakalpojumu attīstība, vides sakopšana un tās ilgtspējas saglabāšana.

Prioritāte – Sociālo un ekonomisko aktivitāšu attīstība

Prioritātes mērķis ir veicināt iedzīvotāju un uzņēmēju sociālās un ekonomiskās aktivitātes, sekmēt novada ekonomisko attīstību.

Prioritāte paredz iedzīvotāju aktivizēšanu, viņu iesaisti sociāli ekonomiskajās aktivitātēs. Prioritāte ir vērsta uz uzņēmējdarbības veicināšanu novadā gan nodrošinot konsultatīvu atbalstu un procesu veicināšanu, gan arī īstenojot novada, tā potenciāla un uzņēmējdarbības mārketingu.

Prioritāte – Procesu vadība un sadarbība

Prioritātes mērķis ir nodrošināt novada attīstības programmas īstenošanu, kvalitatīvu novada attīstības procesu vadību.

Prioritāte paredz nodrošināt kvalitatīvu visu augšminēto prioritāšu pasākumu un aktivitāšu īstenošanu – gan pilnveidojot esošās, gan attīstot jaunas kapacitātes.

Tabula 12-1. Skrundas novada vidējā termiņa prioritātes, rīcības virzieni un uzdevumi

Vidēja termiņa prioritāte	Rīcības virzieni	Uzdevumi
VP1: Mūsdienīgi pakalpojumi iedzīvotājiem	RV1.1: Kvalitatīvas izglītības pieejamība	U1.1: Nodrošināt konkurētspējīgas izglītības pieejamību iedzīvotājiem un speciālistu kvalifikācijas paaugstināšanu.
	RV1.2: Daudzpusīgu kultūras pakalpojumu pieejamība	U1.2: Nodrošināt kultūras infrastruktūras kultūrvides attīstību
	RV1.3: Sporta jomas attīstība	U1.3: Nodrošināt sporta infrastruktūras attīstību sporta pasākumu pieejamību
	RV1.4: Sociālās un veselības jomu attīstība un pakalpojumu dažādošana	U1.4: Nodrošināt plaša spektra sociālo pakalpojumu un palīdzības attīstību, sociālās infrastruktūras attīstību
VP2: Kvalitatīva vide	RV2.1: Novada sasniedzamība un mobilitāte	U2.1: Uzlabot novada sasniedzamību un sekmēt satiksmes drošību novadā
	RV2.2: Komunālās infrastruktūras attīstība	U2.2: Nodrošināt komunālās saimniecības infrastruktūras attīstību
	RV2.3: Novada teritorijas labiekārtošana	U2.3: Nodrošināt sistemātisku dzīves vides labiekārtošanu
VP3: Sociālo un ekonomisko aktivitāšu attīstība	RV3.1: Sabiedrības aktivizēšana	U3.1: Veicināt novada iedzīvotāju iekļaušanos sociāli ekonomiskajās aktivitātēs
	RV3.2: Uzņēmējdarbības veicināšana	U3.2: Nodrošināt atbalstu novada uzņēmējiem
VP4: Procesu vadība un sadarbība	RV4.1: Pārvaldes infrastruktūras attīstība	U4.1: Uzlabot pakalpojumu sniegšanas kvalitāti, nodrošināt AP īstenošanu.
	RV4.2: Kapacitātes stiprināšana un sadarbības attīstība	U4.2: Sekmēt sadarbību, pieredzes apmaiņu, celt kapacitāti jaunu projektu īstenošanai

12.2 Vidējā termiņa prioritāšu sasniedzamie rezultāti

Tabula 12-2. Prioritātes mērķu vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti un rīcību rezultatīvie rādītāji

Prioritāte, mērķis	Bāzes rādītāji	Gads	Rīcību īstenošanas rezultatīvie rādītāji 2019.g.	Datu ieguves avoti
VP1: Mūsdienīgi pakalpojumi iedzīvotājiem				
(M.1.) <i>Prioritātes mērķis ir novada iedzīvotājiem nodrošināt kvalitatīvus izglītības, daudzveidīgus kultūras un sporta, mūsdienīgus sociālos pakalpojumus.</i>	Iedzīvotāju skaits	2012.01.01. -5870 iedzīvotāji	5900 iedzīvotāji	CSP, Novada dome
	Bērnu un skolēnu skaits izglītības iestādēs	2012/2013 – 1065 izglītojamie	1100 izglītojamie	Novada dome
	Augstskolās iestājušos skaits	2011.g – 55%	70 %	Izglītības iestādes
	PII nodrošinājums no pieprasījuma	90%	100 %	Novada dome
	Iedzīvotājiem ir nodrošināti plaša spektra kvalitatīvi kultūras pakalpojumi	58% apmierina (2012. g. aptauja)	80% iedzīvotāji ir apmierināti ar kultūras pakalpojumu pieejamību un kvalitāti	Aptauja
	Kultūras/sabiedriskie centri	Ir telpas	Mūsdienīgi kultūras/ sabiedriskie centri ir visos pagastu centros	Novada dome
	Iedzīvotājiem ir nodrošināti plaša spektra kvalitatīvi sociālie pakalpojumi	38% apmierina (2012. g. aptauja)	80% iedzīvotāju apmierināti ar sociālajiem pakalpojumiem	Aptauja
	Bezdarba līmenis	14% 2012.g.	Vienāds ar vidējo valstī	Novada dome
VP2: Kvalitatīva vide				
(M.2.) <i>Prioritātes mērķis ir nodrošināt novadā sakoptu</i>	Asfaltēti ceļi	6 % no pašvaldības ceļiem	10% no pašvaldības ceļiem	Novada dome
	Asfaltētas ielas	60%	80%	Novada dome

Prioritāte, mērķis	Bāzes rādītāji	Gads	Rīcību īstenošanas rezultatīvie rādītāji 2019.g.	Datu ieguves avoti
<i>apkārtējo vidi, saglabājot dabas vides ilgtspēju un kvalitatīvu nepieciešamās infrastruktūras attīstību.</i>	Atkritumu apsaimniekošana	2012.g. aptauja – 60% apmierināti	80% iedzīvotāji un uzņēmēji ir apmierināti	Aptauja
	Veloceliņi	2012.g. nav	Ir savienojumi ar Kušaiņiem un Raņķiem	Novada dome
	Ūdensapgāde un kanalizācija	2012.g. aptauja – 33% apmierināti	60% apmierināti	Novada dome
VP3: Sociālo un ekonomisko aktivitāšu attīstība				
<i>(M.3.) Prioritātes mērķis ir veicināt iedzīvotāju un uzņēmēju sociālās un ekonomiskās aktivitātes, sekmēt novada ekonomisko attīstību.</i>	Uzņēmumu skaita pieaugums	2012.g. novadā darbojās 438 uzņēmumi	20 % pieaugums	Lursoft, CSP
	Tūristu skaits Skrundas novadā	2011.g. tiks precizēts	300 % pieaugums	TIC
	Strādājošo darba samaksa	2011.g zem vidējā Kurzemes reģionā - 23% privātajā sektorā -9% sabiedriskajā sektorā	Atbilst vidējam Kurzemes reģionā	CSP
VP4: Procesu vadība un sadarbība				
<i>(M.4.) Prioritātes mērķis ir nodrošināt novada attīstības programmas īstenošanu, kvalitatīvu novada attīstības procesu vadību</i>	Pašvaldības darbs	2012.g. daļēji apmierina	iedzīvotāji un uzņēmēji apmierināti ar pašvaldības darbu	Aptauja
	Investīciju piesaiste	Tiks precizēts	Tiks precizēts	Novada dome

RĪCĪBAS PLĀNS

13 RĪCĪBAS PLĀNS 2013.-2019. GADAM

Rīcības plāns ir sagatavots 7 gadu periodam, un tā sastāvdaļa ir investīciju plāns 7 gadu periodam (skat.14. sadaļu turpmāk.).

Uzdevumi	Pasākumi/aktivitātes	Atbildīgie izpildītāji	Izpildes termiņš vai periods ⁹	Finansēšanas avoti	Iznākuma rezultatīvie rādītāji
VP1: Mūsdienīgi pakalpojumi iedzīvotājiem					
RV1.1: Kvalitatīvas izglītības pieejamība					
U1.1: Nodrošināt konkurētspējīgas izglītības pieejamību iedzīvotājiem un speciālistu kvalifikācijas paaugstināšanu.	PII pieejamība un kvalitāte: infrastruktūras attīstība, t.sk. ēkas rekonstrukcija, energoefektivitātes paaugstināšana, materiāli tehniskā aprīkojuma iegāde.	Novada administrācija; pirmskolas izglītības iestāde „Liepziediņš”	2013-2019	ES, novada dome	Visiem novada bērniem pieejami kvalitatīvi PII pakalpojumi
	Pamata un vidējās izglītības pieejamība un kvalitāte: iestāžu infrastruktūras attīstība, t.sk. ēku rekonstrukcija, energoefektivitātes paaugstināšana. Izglītības iestāžu informatizācija, materiāli tehniskā aprīkojuma iegāde	Novada administrācija; izglītības iestādes; būvvalde	2013-2019	ES, novada dome	Visiem novada skolēniem pieejami kvalitatīvi izglītības pakalpojumi
	Profesionālās ievirzes izglītības pieejamība un kvalitāte: Mākslas skolas izveide, mūzikas skolas infrastruktūras sakārtošana, ēku	Novada administrācija; izglītības iestādes, būvvalde	2013-2019	Novada dome, Kultūras ministrija	Visiem novada skolēniem pieejami kvalitatīvi mākslas un mūzikas skolas pakalpojumi Pieejamas dažādas (vismaz 4)

⁹ Izpildes periods noteikts plašāks, jo pašreiz vēl nav zināms, kāds ES finansējums būs pieejams nākamajā programmēšanas periodā no 2014. gada, turklāt daļa no aktivitātēm ir regulāras un atkārtojas ik gadu.

Uzdevumi	Pasākumi/aktivitātes	Atbildīgie izpildītāji	Izpildes termiņš vai periods ⁹	Finansēšanas avoti	Iznākuma rezultatīvie rādītāji
	energoefektivitātes paaugstināšana, materiāli tehniskās bāzes nodrošināšana. Profesionālās ievirzes programmu attīstība.				profesionālās ievirzes programmas
	Mūžizglītības pieejamība un kvalitāte: Mūžizglītības un interešu centra izveide un attīstība ar atbalsta punktiem lauku teritorijās (sabiedriskajos centros).	Novada administrācija; Izglītības iestādes; būvvalde	2013-2019	ES, novada dome	Visiem novada iedzīvotājiem pieejamas kvalitatīvas mūžizglītības iespējas
	Transporta pakalpojumu nodrošināšana Skolēnu autobusa maršrutu optimizācija. Skolēniem pieejami pulciņi un ārpusklases nodarbības.	Novada administrācija; Izglītības iestādes	2013-2019	Novada dome	Optimizēti transporta pakalpojumi skolēniem. Visiem interesentiem ir pieejamas ārpusklases nodarbības
	Pedagogu kvalifikācijas nodrošināšana Pedagogiem pieejami tālākizglītības kursi, apmācības, pedagogu pieredzes apmaiņas īstenošana u.c.	Novada administrācija; Izglītības iestādes	2013-2019	ES, novada dome	Skolās un PII strādā kvalificēti pedagogi. Īstenoti pieredzes apmaiņas projekti
RV1.2: Daudzpusīgu kultūras pakalpojumu pieejamība					
U1.2: Nodrošināt kultūras infrastruktūras kultūrvides attīstību	Kultūras iestāžu pieejamība: Estrādes rekonstrukcija un izbūve (Nīkrāce, Rudbārži, Raņķi), Skrundas estrādes parka rekonstrukcija. Kultūras pakalpojumu attīstība	Novada administrācija; kultūras iestādes; būvvalde	2013-2019	ES, novada dome	Visiem iedzīvotājiem nodrošināta kvalitatīvu kultūras pakalpojumu pieejamība
	Bibliotēku pieejamība: Novada ciemos un pilsētā pieejami bibliotēkas pakalpojumi	Novada administrācija; kultūras iestādes; bibliotēkas	2013-2019	ES, novada dome	Visās novada teritorijās pieejami bibliotēku pakalpojumi
	Izveidota materiāli tehniskā bāze	Novada administrācija; kultūras iestādes.	2013-2019	ES, novada dome, Kultūras	Amatniecības centra pakalpojumi pieejami visiem interesentiem

Uzdevumi	Pasākumi/aktivitātes	Atbildīgie izpildītāji	Izpildes termiņš vai periods ⁹	Finansēšanas avoti	Iznākuma rezultatīvie rādītāji
				ministrija	
	Kultūrvēsturisko objektu saglabāšana un atjaunošana, t.sk. Skrundas memoriālā vagoniņa atjaunošana	Novada administrācija; kultūras iestādes; būvvalde	2013-2019	ES, novada dome	Sakārtoti kultūras un vēstures objekti, iekļauti tūrisma aprītē
	Kultūrvides attīstības pasākumi: Novada svētki, kultūras pasākumu apmaiņas projekti, festivāli, apmācību semināri, amatnieku plenēri, u.c.	Izglītības, kultūras un sporta iestādes	2013-2019	ES, novada dome	Paplašināts kultūras pasākumu apjoms un uzlabota kvalitāte, iekļauti tūrisma aprītē
RV1.3: Sporta jomas attīstība					
U1.3: Nodrošināt sporta infrastruktūras attīstību sporta pasākumu pieejamību	Esošās sporta infrastruktūras sakārtošana un attīstība: Stadiona rekonstrukcija un labiekārtošana pie vidusskolas. Sporta bāzes pilnveidošana. Skeitparka ierīkošana	Novada administrācija; sporta iestādes; būvvalde	2013-2019	ES, novada dome	Paplašinātas sporta un aktīvās atpūtas iespējas iedzīvotājiem un viesiem. Sporta un aktīvās atpūtas aktivitātes iekļautas tūrisma aprītē
	Jaunu objektu izbūve: Sporta zāles/ manēžas izbūve un aprīkošana Sporta laukumu ierīkošana. Aktīvās atpūtas laukuma izbūve.	Novada administrācija; Izglītības, sporta iestādes; būvvalde	2013-2019	ES, novada dome	Sporta sacensību un sporta nometņu organizēšana. Sporta un aktīvās atpūtas aktivitātes iekļautas tūrisma aprītē
	Sporta pasākumu organizācija un mārketingas: Sporta spēļu organizēšana, novada sporta svētki, reģiona mēroga sacensības,	Izglītības, kultūras un sporta iestādes	2013-2019	Novada dome	Sporta sacensību un sporta nometņu organizēšana Sporta un aktīvās atpūtas aktivitātes iekļautas tūrisma aprītē

Uzdevumi	Pasākumi/aktivitātes	Atbildīgie izpildītāji	Izpildes termiņš vai periods ⁹	Finansēšanas avoti	Iznākuma rezultatīvie rādītāji
	transporta nodrošināšana				
	Sporta pasākumu dažādošana Sporta attīstības plāna izstrāde 2013-2015, piedāvājumu dažādošana	Izglītības, kultūras un sporta iestādes	2013-2019	Novada dome	Dažādoti sporta pasākumi. Sporta un aktīvās atpūtas aktivitātes iekļautas tūrisma aprītē
RV1.4: Sociālās un veselības jomu attīstība un pakalpojumu dažādošana					
U1.4: Nodrošināt plaša spektra sociālo pakalpojumu un palīdzības attīstību, sociālās infrastruktūras attīstību	Nodrošināt iedzīvotājiem informāciju par pieejamiem pakalpojumiem Info lapiņas, informācija mājas lapā, publikācijas novada avīzē, u.tml..	Novada administrācija; novada sociālais dienests	2013-2019	Novada dome	Visiem novada iedzīvotājiem pieejama pilna informācija par sociālajiem pakalpojumiem
	Pašpalīdzības attīstība. Atbalsta pasākumi riska grupu iedzīvotājiem	Novada administrācija; novada sociālais dienests	2013-2019	ES, novada dome	Novadā darbojas pašpalīdzības grupas, nodrošināts atbalsts riska grupām.
	Kvalificētu sociālā darba speciālistu nodrošināšana Piesaistīti nepieciešamie speciālisti, nodrošināti nepieciešamie kursi, semināri, apmācība.	Novada administrācija; novada sociālais dienests	2013-2019	ES, novada dome	Novadā ir pietiekams un kvalificēts speciālistu nodrošinājums
	Esošo objektu rekonstrukcija un energoefektivitātes palielināšana: Rekonstruēts, siltināts Skrundas veselības un sociālās aprūpes centrs. Nodrošināta pieejamība invalīdiem. Bērnu un jauniešu dienas centru izveide un attīstība novada pagastos. Sociālo mājokļu izveide.	Novada administrācija; novada sociālais dienests; būvvalde	2013-2019	ES, novada dome	Paplašināta sociālā infrastruktūra

Uzdevumi	Pasākumi/aktivitātes	Atbildīgie izpildītāji	Izpildes termiņš vai periods ⁹	Finansēšanas avoti	Iznākuma rezultatīvie rādītāji
	Doktorātu, veselības punktu telpu nodrošinājums un pieejamība VUG ēkas rekonstrukcija				
	Iegādāts transports sociālā dienesta vajadzībām. Izveidota un apmācīta mobilā brigāde Tehnisko palīgīdzekļu nomas punkta izveide	Novada administrācija; novada sociālais dienests	2013-2019	ES, novada dome	Uzlabota pakalpojuma sniegšanas kvalitāte
VP2: Kvalitatīva vide					
RV2.1: Novada sasniedzamība un mobilitāte					
U2.1: Uzlabot novada sasniedzamību un sekmēt satiksmes drošību novadā	Novada autoceļu rekonstrukcija: Pašvaldības ceļu stāvokļa inventarizācija un rekonstrukcijas pamatojums, prioritārā kārtībā. Ceļu un ielu rekonstrukcija.	Novada administrācija; būvvalde	2013-2019	ES, novada dome	Izveidots un tiek īstenots ceļu rekonstrukcijas plāns
	Valsts ceļu rekonstrukcijas sekmēšana Novadā esošo valsts ceļu rekonstrukcijas iekļaušana valsts programmā Tranzītielas rekonstrukcija	Novada administrācija; būvvalde	2013-2019	Novada dome, valsts	Uzlabots ceļu stāvoklis Uzlabota satiksmes drošība
	Satiksmes drošības uzlabošanas pasākumi: Gājēju celiņu izbūve, ielu krustojumu rekonstrukcija, ielu seguma nomaiņa.	Novada administrācija; būvvalde	2013-2019	ES, novada dome	Uzlabota satiksmes drošība
	Ielu apgaismojuma rekonstrukcija un ierīkošana: Izbūvēts un rekonstruēts ielu apgaismojums pilsētā un ciemos	Novada administrācija; būvvalde	2013-2019	ES, novada dome	Nodrošināts ielu apgaismojums novada ciemos un pilsētā

Uzdevumi	Pasākumi/aktivitātes	Atbildīgie izpildītāji	Izpildes termiņš vai periods ⁹	Finansēšanas avoti	Iznākuma rezultatīvie rādītāji
	Autoostas rekonstrukcija	Novada administrācija; būvvalde	2013-2019	ES, novada dome	Rekonstruēta autoosta
	Veloceliņu plānošana un izbūve: Izbūvēts veloceļiņš gar šoseju Skrunda - Kušaiņi, veloceļiņš (velo/ gājēju tilts) pār Ventu Raņķos, u.c.	Novada administrācija; būvvalde	2013-2019	ES, novada dome	Uzlabota velosipēdistu drošība
RV2.2: Komunālās infrastruktūras attīstība					
U2.2: Nodrošināt komunālās saimniecības infrastruktūras attīstību	Ūdens un kanalizācijas sistēmas infrastruktūras attīstība pilsētā un ciemos atbilstoši plānotajiem ES projektiem	Novada administrācija; būvvalde; komunālo pakalpojumu sniedzēji	2013-2019	ES, novada dome	Sakārtota ūdens un kanalizācijas saimniecība pilsētā un ciemos
	Atkritumu saimniecības attīstība	Novada administrācija; būvvalde; komunālo pakalpojumu sniedzēji	2013-2019	ES, novada dome	Pilnveidota atkritumu šķirošanas un savākšanas sistēma
	Siltumapgādes efektivitāte un pieejamības attīstība Ergoefektivitātes palielināšana pašvaldības ēkās Koģenerācijas stacijas izveide	Novada administrācija; būvvalde; komunālo pakalpojumu sniedzēji	2013-2019	ES, novada dome	Uzlabota siltumapgādes efektivitāte sabiedriskajās ēkās un daudzdzīvokļu manos. Ergoefektivitātes projekti pašvaldības ēkās
RV2.3: Novada teritorijas labiekārtošana					
U2.3: Nodrošināt sistemātisku dzīves vides labiekārtošanu	Labiekārtošanas plāna izstrāde	Novada administrācija; komunālo pakalpojumu sniedzēji	2013	Novada dome	Izstrādāts novada labiekārtošanas plāns
	Parku, skvēru, laukumu, pagalmu rekonstrukcija un attīstība	Novada administrācija; komunālo	2013-2019	Novada dome	Īstenošana atbilstoši labiekārtošanas plānam

Uzdevumi	Pasākumi/aktivitātes	Atbildīgie izpildītāji	Izpildes termiņš vai periods ⁹	Finansēšanas avoti	Iznākuma rezultatīvie rādītāji
	Auto stāvlaukumu izveide	pakalpojumu sniedzēji			
	Atpūtas vietu izveide un rekonstrukcija	Komunālo pakalpojumu sniedzēji	2013-2019	Novada dome	Īstenošana atbilstoši labiekārtošanas plānam
	Dabas taku izveide, sakopšana un labiekārtošana	Komunālo pakalpojumu sniedzēji	2013-2019	ES, novada dome	1.kārtas taku maršrutu izveidošana
	Kapu infrastruktūras attīstība	Komunālo pakalpojumu sniedzēji	2013-2019	Novada dome	Īstenošana atbilstoši labiekārtošanas plānam
	Dabas vides sakopšana un saglabāšana	Komunālo pakalpojumu sniedzēji; būvvalde	2013-2019	ES, novada dome	Upju krastu sakopšana tūrisma vietās Ainavu atklāšana, uzturēšana, kopšana Degradētu teritoriju apzināšana un sakopšana
VP3: Sociālo un ekonomisko aktivitāšu attīstība					
RV3.1: Sabiedrības aktivizēšana					
U3.1: Veicināt novada iedzīvotāju iekļaušanos sociāli ekonomiskajās aktivitātēs	Atbalsts NVO un biedrību darbībai, jauniešu aktivitātēm	Novada administrācija	2013-2019	ES, novada dome	Aktīva sabiedrība
	Jaunatnes politikas izstrāde un īstenošana Sabiedrisko centru izveide lauku centros Drošības pasākumi	Novada administrācija	2013-2019	ES, novada dome	Sabiedrisko vietu pieejamība, t.sk. lauku centros
RV3.2: Uzņēmējdarbības veicināšana					

Uzdevumi	Pasākumi/aktivitātes	Atbildīgie izpildītāji	Izpildes termiņš vai periods ⁹	Finansēšanas avoti	Iznākuma rezultatīvie rādītāji
U3.2: Nodrošināt atbalstu novada uzņēmējiem	Uzņēmējdarbības konsultanta pakalpojuma nodrošināšana	Novada administrācija	2013-2019	ES, novada dome	Nodrošināta konsultanta darbība.
	Meliorācijas sistēmu apzināšana un atjaunošana	Novada administrācija; būvvalde; komunālo pakalpojumu sniedzēji; meliorācijas būvju īpašnieki	2013-2019	ES, novada dome	Sakārtota meliorācijas sistēma
	Uzņēmējdarbības lobisms, novada mārketingš	Novada administrācija	2013-2019	ES, novada dome	Nodrošinātā novada uzņēmēju lobēšana, dalība izstādēs, mārketinga materiāli
	Pašvaldībai piederošo telpu un teritoriju apzināšana un izvērtēšana uzņēmējdarbības vajadzībām	Novada administrācija, būvvalde	2013-2019	ES, novada dome	Izveidots pašvaldības piedāvājums investoriem, uzņēmējiem
	TIC izveide un darbības pilnveidošana: Jaunu produktu izstrāde Tūrisma pakalpojumu dažādošana Statistikas uzskaites pilnveidošana tūrismā Tūrisma, novada mārketingš	Novada administrācija; TIC	2013-2019	ES, novada dome	Palielinājies tūristu skaits
VP4: Procesu vadība un sadarbība					
RV4.1: Pārvaldes infrastruktūras attīstība					
RV4.1: Pārvaldes infrastruktūras attīstība	Novada domes darbinieku kapacitātes attīstība: Kvalificētu speciālistu piesaiste: uzņēmējdarbības speciālists, u.c. Pašvaldības speciālistu kompetenču	Novada administrācija	2013-2019	ES, novada dome	Nodrošināti kvalificēti darbinieki Uzlabots administrācijas darbs

Uzdevumi	Pasākumi/aktivitātes	Atbildīgie izpildītāji	Izpildes termiņš vai periods ⁹	Finansēšanas avoti	Iznākuma rezultatīvie rādītāji
	paaugstināšana.				
	Projektu sagatavošana finansējuma piesaistei un projektu īstenošana	Novada administrācija	2013-2019	Novada dome	Sagatavoti un īstenoti projekti atbilstoši investīciju plānam, aktuālajām vajadzībām un pieejamajam finansējumam, tajā skaitā starptautiskie projekti
RV4.2: Kapacitātes stiprināšana un sadarbības attīstība	Vienas pieturas aģentūras izveide	Novada administrācija	2013-2019	ES, novada dome	Nodrošināta labāka informācijas aprīte un pieejamība iedzīvotājiem
	Infrastruktūras sakārtošana: Pieejamības uzlabošana pakalpojumu centros (invalidu piekļuve), tehniskais aprīkojums, nodrošināta nepieciešamā programmatūra.	Novada administrācija	2013-2019	ES, novada dome	Uzlabots administrācijas darbs, uzlabota pieejamība
	Drošas vides uzturēšana: Izveidota un tiek īstenota sistēma sabiedriskās kārtības uzturēšanai (arī tūristiem)	Novada administrācija	2013-2019	ES, novada dome	Nodrošināta droša vide iedzīvotājiem, uzņēmējiem, viesiem
RV4.2: Kapacitātes stiprināšana un sadarbības attīstība					
U5.2.1: Sekmēt sadarbību un pieredzes apmaiņu	Pieredzes apmaiņa novada domes speciālistiem: Pieredzes apmaiņas projekti (sadraudzības valstu, pašvaldību pieredzes apgūšanai) Speciālistu piesaiste, kvalifikācijas paaugstināšana	Novada administrācija	2013-2019	ES, novada dome	Īstenoti pieredzes apmaiņas projekti, pārņemta pieredze
	Labās prakses popularizēšana: Izstrādāti bukleti par pašvaldības paveikto,	Novada administrācija	2013-2019	ES, novada dome	Apzināta un pārņemta labā prakse

Uzdevumi	Pasākumi/aktivitātes	Atbildīgie izpildītāji	Izpildes termiņš vai periods ⁹	Finansēšanas avoti	Iznākuma rezultatīvie rādītāji
	rezultātu apkopojums, publikācijas TV, radio, presē				
	Apkārtojo pašvaldību sadarbība:	Novada administrācija;	2013-2019	ES, novada dome	Paplašinās apkārtojo pašvaldību sadarbība
	Daudzdzīvokļu namu energoefektivitātes projekti	Novada administrācija; būvvalde	2013-2019	ES, novada dome	Izveidotas daudzdzīvokļu namu apsaimniekošanas biedrības, siltinātas ēkas

INVESTĪCIJU PLĀNS

14 INVESTĪCIJU PLĀNS 2013.-2019. GADAM

Skrundas novada attīstības programmas 2013.-2019.gadam investīciju plāns ir neatņemama attīstības programmas sastāvdaļa, kura ir sagatavota 7 gadiem (2013.-2019.g.). To apstiprina pašvaldība, un pēc nepieciešamības investīciju plānu var aktualizēt katru gadu, sasaistot to ar pašvaldības budžetu. Investīciju plāns ietver Skrundas pilsētas un Skrundas pagasta, Rudbāržu pagasta, Nīkrāces pagasta, Raņķu pagasta attīstības projektus. Investīciju plānā iekļauti 137 investīciju projekti, kuru **indikatīva summa** ir 45 miljoni LVL no tā pašvaldības līdzfinansējums 11miljoni LVL. Pa prioritātēm finansējums sadalās sekojoši: VP1 – 43%; VP2 – 50%; VP3 – 1,5%; VP4 – 5,5%.

Tabula 14-1. Investīciju plāns 2013.-2019.gadam

Nr.	Projekta nosaukums	Papildinātība ar citiem projektiem	Indikatīvās projekta izmaksas (LVL)	Finanšu avoti				Projekta ieviešanas laiks	Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	Partneri
				ES finansējums	Pašvaldības finansējums	Privātais finansējums	Citi			
VP1: Mūsdienīgi pakalpojumi iedzīvotājiem										
RV1.1: Kvalitatīvas izglītības pieejamība										
1	Energoefektivitātes uzlabošana izglītības iestādēs		4 200 000	3 150 000	1 050 000	0	0	2013-2017	Uzlabota energoefektivitāte Nīkrāces pamatsk., O.Kalpaka Rudbāržu pamatsk., Skrundas vsk., Skrundas mūzikas skolas, Jaunmuižas pamatsk., PII Liepziedīņš, Rudbāržu internātpamatsk.	
2	Rudbāržu O.Kalpaka pamatskolas rekonstrukcija		800 000	600 000	200 000	0	0	2013-2015	Skolai rekonstruētas telpas, ziemas dārzā izvietota bibliotēka.	
3	Nīkrāces skolas renovācija		tiks precizēts					2013-2015	Atbilstoši energoauditā plānotajam, tiks precizēts	
4	Rudbāržu internātpamatskolas		16 900	0	16 900	0	0	2013-2014	Ierīkota ugunsdrošības signalizācija	

	ugunsdrošības attīstība									
5	Profesionālās ievirzes centra izveide Skrundas arodvidusskolā	tiks precizēts						2013	Tiks precizēts	
6	Skrundas vsk. rekonstrukcija		950 000	712 500	237 500	0	0	2015-2017	Piebūvēts internāts un rekonstruētas telpas	
7	Rudbāržu internātpamatskolas renovācija		50 000	0	50 000	0	0		Veikts kosmētiskais remonts	
8	Mākslas skolas izveide		800 000	600 000	200 000	0	0	2013-2014	Jauna būve pie Skrundas vsk.	
9	Pieejamības nodrošināšana invalīdiem		300 000	225 000	75 000	0	0	2013-2014	Visās izglītības iestādēs nodrošināta pieejamība invalīdiem	
10	Brīvā laika pavadīšanas centra izveide		2 000 000	1 500 000	500 000	0	0	2016-2019	Izveidota brīvā laika pavadīšanas centrs (t.sk. bibliotēka) pie Skrundas vidussk. (uz esošajiem pamatiem)	
11	Skolēnu pārvadājumu attīstība		200 000	150 000	50 000	0	0	2014-2015	Iegādāts transports (indikatīvi lielais autobuss, mikroautobusi 3 gab.)	
12	Izglītības iestāžu materiāli tehniskās bāzes pilnveidošana		200 000	0	140 000	0	0	2013-2019	Ik gadu tiek pilnveidota novada izglītības iestāžu materiāli tehniskā bāze (datori, sporta inv.)	
13	PII Liepziediņš rekonstrukcija ar piebūvi		1 500 000	1 125 000	375 000	0	0	2013-2014	notiek TP iepirkums	
14	Pedagoģiskā procesa pilnveidošana		200 000	150 000	50 000	0	0	2013-2019	Apmācīti pedagogi, speciālistu piesaiste (logopēds, korigējošā vingrošana un tml.)	
15	Sporta zāles būvniecība pie Nīkrāces pamatskolas		500 000	375 000	125 000	0	0	2013-2014	Funkcionē sporta zāle	
16	Skrundas vidusskolas stadiona rekonstrukcija		100 000	75 000	25 000	0	0	2014-2015	Pieejams mūsdienīgs stadions	
17	Ugunsgrēka un trauksmes atklāšanas sistēmas		7 000	0	7 000	0	0	2013	Rudbāržu internātpamatskolas internāts aprīkots ar ugunsgrēka	

	izveide Rudbāržu internātpamatskolas internātā								un trauksmes atklāšanas sistēmu	
18	Materiāli tehniskās bāzes attīstība		100 000	75 000	25 000	0	0	2013-2019	Izglītības iestādēm nodrošināta mūsdienīga materiāli tehniskā (t.sk. sporta) bāze	
19	Vides pieejamības nodrošināšana Skrundas vidusskolā		120 000	90 000	30 000	0	0	2014-2015	Izbūvēti lifts un panduss	
20	Drošības pasākumi Skrundas vidusskolā		120 000	90 000	30 000	0	0	2013-2014	Izveidota videonovērošanas sistēma un nožogojums	
21	Starptautisku skolēnu apmaiņas programma		tiks precizēts					tiks precizēts		
22	Mūžizglītības attīstība		tiks precizēts					2013-2019	Pieejama mūžizglītība, attīstās radošās industrijas	NVO un biedrības
RV1.2: Daudzpusīgu kultūras pakalpojumu pieejamība										
23	Kultūras centru aprīkojuma nodrošināšana		90 000	67 500	22 500	0	0	2013-2014	Nīkrāces un Raņķu kultūras centri aprīkoti ar mūsdienīgu skaņas un gaismas aparātūru, t.sk. projektori, ekrāni, u.c.	
24	Brīvdabas estrādes izbūve Nīkrācē un Rudbāržos		200 000	150 000	50 000	0	0	2015-2016	Nīkrāces un Rudbāržos izbūvētas brīvdabas estrādes, kurās notiek kultūras pasākumi., WC	
25	Skrundas estrādes parka rekonstrukcija		140 000	105 000	35 000	0	0	2013-2014	Izbūvētas komunikācijas, WC utt.	
26	Skrundas kultūras nama renovācija		600 000	450 000	150 000	0	0	2014-2016	Komunikāciju nomaiņa, izbūve (ŪK, it īpaši ugunsdzēsības vajadzībām, elektroinstalācija), WC ar pieeju invalīdiem, garāžas renovācija/rekonstrukcija	
27	Raņķu estrādes		150 000	75 000	75 000	0	0	2015-2017	Deju laukuma un gājēju celiņu	

	labiekārtošana								izbūve	
28	Pētījuma "Skrunda vēstures lokos" izstrāde, tūrisma produkta koncepcijas izstrāde		20 000	7 000	7 000	0	0	2014-2015	Veikts pētījums par vēsturiskajiem notikumiem Skrundas novadā un sagatavoti priekšlikumi tūrisma produktu izstrādei	
29	Daudzfunkcionāla zāles izveide nodarbībām Skrundas kultūras namā		1 200 000	900 000	300 000	0	0	2016-2017	Deju kolektīviem (spoguļi obligāti), kino punkts - piedāvājums privātajiem, skatuve, duša, WC, ģērbtuve, gaismas/skaņas aparatūra, konferenču zāle, šautuve, ventilācija, VIP zona (balkons)	
30	Sieksāstes bibliotēkas ēkas 2. stāva rekonstrukcija		tiks precizēts			0	0	tiks precizēts	Rekonstruētas bibliotēkas telpas Rudbāržu pagastā	
31	Skrundas kinozāles telpu pārbūve bibliotēkas vajadzībām		350 000	262 500	87 500	0	0	2017-2019	Izveidotas mūsdienīgas telpas bibliotēkai	
32	Jaunmuižas bibliotēkas paplašināšana		tiks precizēts					tiks precizēts	Paplašinātas telpas, izbūvēts WC	
33	Skrundas memoriālā vagona atjaunošana		40 000	30 000	10 000	0	0	2013	Vagons pasargāts no nokrišņu iedarbības, saglabāts	
34	Kultūras darbinieku kapacitātes paaugstināšana		50 000	0	50 000	0	0	2013-2019	Nodrošināta dalība projektos	
RV1.3: Sporta jomas attīstība										
35	Stadiona rekonstrukcija		2 500 000	1 875 000	625 000	0	0	2014-2015	Nomainīts segums, rekonstruēta skatītāju zona jeb manēžas izbūve (baseins, treniņi, sporta laukumi)	

36	Sporta būve Skrundā		300 000	225 000	75 000	0	0	2013	Izbūvēta mūsdienīga noliktava sporta inventāram, sporta zāles piebūve Skrundas zālei (angāra tipa) vai manēža	
37	Pārvadājumu attīstība sportot gribētāju mobilitātes nodrošināšanai uz Skrundas sporta zāli		tiks precizēts			0	0	2013-2019	Tiks precizēts	
38	Sporta materiāli tehniskās bāzes attīstība		60 000	0	60 000	0	0	2013-2019	Ik gadu tiek pilnveidota novada sporta iestāžu materiāli tehniskā bāze	
39	Aktīvās atpūtas vietas ierīkošana bērniem un jauniešiem Skrundas pilsētā		50 000	0	50 000	0	0	2014-2015	Skrundā bērniem un jauniešiem pieejama aktīva atpūta	
40	Skeitparka/BMX punkta izbūve		10 000	0	10 000	0	0	2014	Skrundā izbūvēts skeitparks jauniešiem (tagadējā tenisa laukumā), seguma maiņa (ziemā slidotava)	
RV1.4: Sociālās un veselības jomu attīstība un pakalpojumu dažādošana										
41	Transporta iegāde sociālās aprūpes nodrošināšanai		20 000	0	20 000	0	0	2014	Iegādāta automašīna sociālā dienesta vajadzībām	
42	Mobilās brigādes izveide un apmācība		20 000	0	20 000	0	0	2014	Nodrošināta sociālā aprūpe mājās	
43	Speciālistu nodrošināšana		40 000	0	40 000	0	0	2013-2019	Pieejams logopēds, fizioterapeits	
44	Bērnu un jauniešu dienas centru izveide un attīstība novada pagastos pie skolas Rudbāržos, saieta namā Nīkrācē, un Skrundā pie vidusskolas		120 000	90 000	30 000	0	0	2013-2019	Aprīkojuma nodrošinājums.	

45	Sociālo mājokļu izveide		100 000	0	100 000	0	0	2015-2019	Nodrošināti cik? sociālie dzīvokļi novada iedzīvotājiem	
46	Riska grupu iedzīvotāju atbalsta pasākumi		20 000	0	20 000	0	0	2013-2019	Nodrošināti atbalsta pasākumi riska grupu iedzīvotājiem	
47	Neatliekamās palīdzības punkta renovācija -īrē		tiks precizēts	0	0	0	tiks precizēts	2014-2016	Novadā darbojas mūsdienīgs neatliekamās palīdzības punkts	
48	VUG ēkas rekonstrukcija		600 000	0	0	0	600 000	2013-2015	Rekonstruēta VUG ēka.	
49	Skrundas veselības un sociālās aprūpes centra renovācija		500 000	375 000	125 000	0	0	2014-2016	Veikti energoefektivitātes pasākumi - jumta seguma un logu nomainīšana, sienu, cokola, bēniņu siltināšana, telpu remonts, iegādāts inventārs.	
50	Doktorātu, veselības punktu (ģimenes ārstu) telpu nodrošinājums un pieejamība		30 000	0	30 000	0	0	2013-2014	Nodrošinātas doktorātu telpas, iedzīvotāju veselības aprūpes pieejamībai novadā.	
51	Sociālās un veselības aprūpes jomas darbinieku kapacitātes celšana		25 000	0	25 000	0	0	2013-2019	Nodrošināta līdzdalība projektos	
52	Tehnisko palīgīdzekļu nomas punkta izveide		60 000	0	60 000	0	0	2014-2015	Pieejami tehniskie palīgīdzekļi invalīdiem, u.c.	
VP2: Kvalitatīva vide										
RV2.1: Novada sasniedzamība un mobilitāte										
53	Lauku ceļu sakārtošana L/s produkcijas slodzes noturēšanai		tiks precizēts	0	0	0	mērķdotācija	2013-2019	caurtekas, nomaļas, slodze, segums	
54	Ventas un Liepājas ielu (A9) rekonstrukcija Skrundā		2 392 100	1 913 680	478 420	0	0	tiks precizēts	Rekonstruētas ielas xx km	
55	Tranzītielu rekonstrukcija		3 003 200	2 402 560	0	0	600 640	tiks precizēts	Rekonstruētas Raiņa 1,660 km un Kuldīgas iela 0,97 km, izbūvēts veloceļņš	

56	Saldus ielas rekonstrukcija ar satiksmes drošības uzlabošanu pie PII "Liepziedīņš"		45 000	36 000	9 000	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta Saldus iela un uzlabota satiksmes drošība pie PII	
57	Liepu ielas rekonstrukcija Rudbāržu pagastā		110 017	88 014	22 003	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēts atlikušais posms 0,43 km	
58	Darbnīcas ielas rekonstrukcija Rudbāržu pagastā		116 600	93 280	23 320	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,645 km	
59	Centra ielas rekonstrukcija Rudbāržu pagastā		39 650	31 720	7 930	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,155 km	
60	Celtnieku ielas rekonstrukcija		86 000	68 800	17 200	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,410 km	
61	Ziedu ielas rekonstrukcija Nīkrāces pagastā		71 000	56 800	14 200	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,36 km	
62	Jaunmuižas ielas rekonstrukcija Jaunmuižas ciematā		63 000	50 400	12 600	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,35 km	
63	Dīķu ielas rekonstrukcija Rudbāržu pagastā		120 500	96 400	24 100	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,5 km	
64	Pērkona ielas rekonstrukcija Skrundā		33 478	26 782	6 696	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,58 km	
65	Upes ielas rekonstrukcija Skrundā		18 200	14 560	3 640	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,315 km	
66	Kalna ielas rekonstrukcija Rudbāržu pagastā		91 000	72 800	18 200	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,34 km	
67	Meža ielas rekonstrukcija Skrundā		29 000	23 200	5 800	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,410 km	
68	Torņu ielas rekonstrukcija Kušaiņu ciematā		120 000	96 000	24 000	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,660 km	
69	Avotu ielas rekonstrukcija Jaunmuižas ciematā		131 000	104 800	26 200	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,725 km	
70	Dīķu ielas rekonstrukcija Dzeldā, Nīkrāces pagastā		55 000	44 000	11 000	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,3 km	

71	Vakara ielas rekonstrukcija Skrundā		123 000	98 400	24 600	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,68 km	
72	Ventas un Ziedu ielu rekonstrukcija Raņķu pagastā		130 000	104 000	26 000	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta Ventas iela 0,23 km un Ziedu iela 049 km	
73	Alejas ielas rekonstrukcija Rudbāržu pagastā		45 022	36 018	9 004	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 1,014 km	
74	Ceriņu ielas rekonstrukcija Kušaiņu ciematā		129 000	103 200	25 800	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,715 km	
75	Paegļu ielas rekonstrukcija Skrundā		49 000	39 200	9 800	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,270 km	
76	Ceļa posma Rudbārži-Zaļumi-Kandelji-Sieksāte rekonstrukcija		350 316	280 253	70 063	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēts ceļš 7,89 km	
77	Ceļa Lapsas-Pumpuri rekonstrukcija		137 640	110 112	27 528	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēts ceļš 3,1 km	
78	Skolas ielas rekonstrukcija Jaunmauižas ciematā		93 000	74 400	18 600	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēta iela 0,515 km	
79	Satiksmes drošības uzlabošana Skrundas pilsētā		250 000	200 000	50 000	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēti gājēju celiņi, uzstādītas ierobežojošās barjeras	
80	Satiksmes drošības pasākumu uzlabošana Kalēju ielā Skrundā		45 000	36 000	9 000	0	0	tiks precizēts	Izbūvēts stāvlaukums/kabata pie p/a "Sociālais dienests"	
81	Apgaismojuma rekonstrukcija Kalna ielā Rudbāržu pagastā		8 500	6 800	1 700	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēts apgaismojums 0,340 km	
82	Apgaismojuma rekonstrukcija Centra ielā Rudbāržu pagastā		3 875	3 100	775	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēts apgaismojums 0,155 km	
83	Apgaismojuma rekonstrukcija Liepu ielā Rudbāržu pagastā		10 750	8 600	2 150	0	0	tiks precizēts	Rekonstruēts apgaismojums 0,430 km	

[illegible]

RV2.2: Komunālās infrastruktūras attīstība										
93	Kanalizācijas tīklu paplašināšana Skrundas pilsētā		1 788 477	1 520 205	268 272	0	0	2013-2019	Īstenoti ūdenssaimniecības attīstības projekti Skrundā	
94	Kanalizācijas tīklu rekonstrukcija Raņķu pagastā		79 324	67 425	11 899	0	0	tiks precizēts	Sakārtota kanalizācijas sistēma Raņķu pagastā	
95	Kanalizācijas tīklu paplašināšana Jaunmuižā, Nīkrāces pagastā		83 000	70 550	12 450	0	0	tiks precizēts	Sakārtota kanalizācijas sistēma Jaunmuižā	
96	Kanalizācijas sistēmas rekonstrukcija Kušaiņu ciemā		56 160	47 736	8 424	0	0	tiks precizēts	Sakārtota kanalizācijas sistēma Kušaiņu ciemā	
97	Kanalizācijas sistēmas rekonstrukcija Cieceres ciemā		109 200	92 820	16 380	0	0	tiks precizēts	Sakārtota kanalizācijas sistēma Cieceres ciemā	
98	Ūdens apgādes tīklu paplašināšana Jaunmuižā, Nīkrāces pagastā		94 000	75 200	18 800	0		tiks precizēts	Sakārtota ūdens apgāde Jaunmuižā	
99	Ūdensapgādes tīklu paplašināšana Skrundas pilsētā		464 975	371 980	92 995	0	0	tiks precizēts	Paplašināti ūdensapgādes tīkli Skrundas pilsētā	
100	Atkritumu saimniecības attīstība ar EKO Kurzeme		tiks precizēts			0	0	2013-2019	Sakārtota atkritumu saimniecība	
101	Energoefektivitāte pašvaldības ēkās		1 400 000	1 050 000	350 000	0	0	2014-2017	Veselības centrs, domes ēka, u.c.	
102	Koģenerācijas stacijas izveide		2 500 000	0	0	2 500 000	0	2014-2016	ar privāto finansējumu, iznomā zemi, saņem siltumu	
103	Siltumapgādes attīstība Skrundā		1 500 000	1 125 000	375 000	0	0	2013-2015	Trašu rekonstrukcija, Skrundā katlu māja izveidota alternatīva apkure (bez gāzes), optimizēta esošo 7 katlu māju darbība	

104	Siltumapgāde Rudbāržos		300 000	225 000	75 000	0	0	2014-2016	Alternatīvās apkures nodrošināšana	
RV2.3: Novada teritorijas labiekārtošana										
105	Novada labiekārtošanas plāna izstrāde		20 000	0	20 000	0	0	2013	Izveidots vienots novada labiekārtošanas plāns ar vienotiem standartiem un dizainu	
106	Kapu labiekārtošana atbilstoši labiekārtošanas plānam		100 000	0	100 000	0	0	2014-2016	Sakārtota infrastruktūra, ūdens ņemšanas vietas, auto stāvvietas, u.c.	
107	Parku un skvēru infrastruktūras sakārtošana un attīstība		100 000	0	100 000	0	0	2013-2019	Uzlabota parku un skvēru infrastruktūra (t.sk. Rudbāržu parka), Skrundas centrs sakārtota atbilstoši novada labiekārtošanas plānam	
108	Tūrisma un pilsētas ēku un ielu norāžu uzstādīšana		60 000	45 000	15 000	0	0	2014-2015	Uzstādītas vienotas tūrisma un pilsētas norādes	
109	Dabas taku labiekārtošana		50 000	37 500	12 500	0	0	2013-2015	Labiekārtotas dabas takas xx km	
110	Auto stāvlaukumu izveide Saldus ielā, pie pašvaldības ēkām		100 000	75 000	25 000	0	0	2015-2016	Izveidoti auto stāvlaukumi	
111	Laivošanas pieejas izbūve un atpūtas vietas izveide pie Ventas upes		50 000	37 500	12 500	0	0	2013-2014	Laivošanas pakalpojuma pieejamība	
112	Publiskās ūdens ņemšanas vietu izveide		20 000	0	20 000	0	0	2013	Nodrošināta publiskās ūdens ņemšanas vieta (pie Ventas tilta, estrādē)	
113	Upju krastu sakopšana tūrisma teritorijās		50 000	0	50 000	0	0	2013	Sakopti Ventas krasti tūristu plūsmu teritorijās, ierīkotas ugunsкура un atpūtas vietas, u.c.	
114	Dabas ilgtspējīgas attīstības plāna izstrāde		20 000	0	20 000	0	0	2013	Sagatavots dabas ilgtspējīgas attīstības plāns novadam	

115	Informācijas stenda un norāžu uzstādīšana ūdens tūristiem		15 000	0	15 000	0	0	2013	Pieejams stends un informācija ūdens tūristiem	
116	Dabas vērtību ilgtspējīga iesaiste tūrisma produktos atbilstoši plānam		50 000	37 500	12 500	0	0	2014-2015	Izveidoti jauni tūrisma produkti	
VP3: Sociālo un ekonomisko aktivitāšu attīstība										
RV3.1: Sabiedrības aktivizēšana										
117	Atbalsts NVO darbībai (seniori, kori, tērpi, u.c.)		50 000	0	50 000	0	0	2013-2019	Sniegts atbalsts vietējo kopienu, biedrību aktivitātēm to darbības stiprināšanai	
118	Jaunatnes politikas izstrāde un īstenošana		50 000	0	50 000	0	0	2013-2019	Nodrošināts novada administrācijas speciālists, kurš palīdz/konsultē novada NVO un biedrības projektu pieteikumu sagatavošanā un īstenošanā	
119	Sabiedrisko centru izveide lauku centros (Nīkrāce, Raņķi, Rudbārži)		300 000	225 000	75 000	0	0	2015-2017	Nodrošinātas telpas sabiedriskajām aktivitātēm visos pagastos. Renovēti kultūras nami t.sk. palīgtelpas, jumti, elektropievadi, grīdas, WC, logi	
120	360 grādu novērošanas kameru uzstādīšana Skrundā		10 000	0	10 000	0	0	2013	Uzstādītas novērošanas kameras pie Ventas tilta, kultūras nama, vidusskolas, u.c.	
121	Atbalsts jauniešu aktivitātēm		20 000	0	20 000	0	0	2013-2019	Nodrošināta jauniešu iesaiste pasākumos	
RV3.2: Uzņēmējdarbības veicināšana										
122	Pašvaldībai piederošo teritoriju un telpu apzināšana un izvērtēšana atbilstībai ražošanai, uzņēmējdarbībai.		16 000	8 000	8 000	0	0	2013-2014	Izveidots pašvaldības piedāvājums investoru piesaistei, uzņēmējdarbības attīstībai	
123	Meliorācijas sistēmu inventarizācija no		5 000	0	5 000	0	0	2013-2014	Izveidots pārskats par meliorācijas sistēmām novadā	

	arhīviem									
124	Meliorācijas sistēmu sakārtošana un attīstība		tiks precizēts					2013-2019	Pakāpeniska meliorācijas sistēmu sakārtošana	
125	Atbalsts ES finansējuma piesaistei		30 000	0	30 000	0	0	2013-2019	Nodrošināts uzņēmējdarbības konsultants	
126	Tūrisma informācijas centra izveide		60 000	30 000	30 000	0	0	2013	Izveidots un aprīkots tūrisma informācijas centrs	
127	Novada un uzņēmēju mārketinga		50 000	0	50 000	0	0	2013-2019	Nodrošināta dalība izstādēs, brošūras, bukleti, u.c.	
VP4: Procesi vadība un sadarbība										
RV4.1: Pārvaldes infrastruktūras attīstība										
128	Skrundas novada pašvaldības ēku energoefektivitāte		500 000	375 000	125 000	0	0	2014-2017	Skrundas novada administrācijas ēkas un pakalpojumu centru ēku renovācija un siltināšana (adreses???)	
129	Mūsdienīga aprīkojuma nodrošināšana, tīklu izveide, datori		100 000	75 000	25 000	0	0	2013-2015	Nodrošināts efektīvai darbībai nepieciešamais aprīkojums	
130	Mobilitāte		60 000	0	60 000	0	0	2013-2019	Nodrošināti transporta pakalpojumi	
131	Vienas pieturas aģentūras izveide		60 000	45 000	15 000	0	0	2014-2015	Izveidota vienas pieturas aģentūra	
RV4.2: Kapacitātes stiprināšana un sadarbības attīstība										
132	Pieredzes apmaiņas nodrošināšana		75 000	56250	18750	0	0	2013-2019	Pieredzes apmaiņas projekti, labās prakses apgūšana un popularizēšana.	Sadraudzības pašvaldības
133	Kvalifikācijas paaugstināšanas iespēju nodrošināšana		30 000	0	30000	0	0	2013-2019	Novada speciālistiem nodrošinātas kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas	

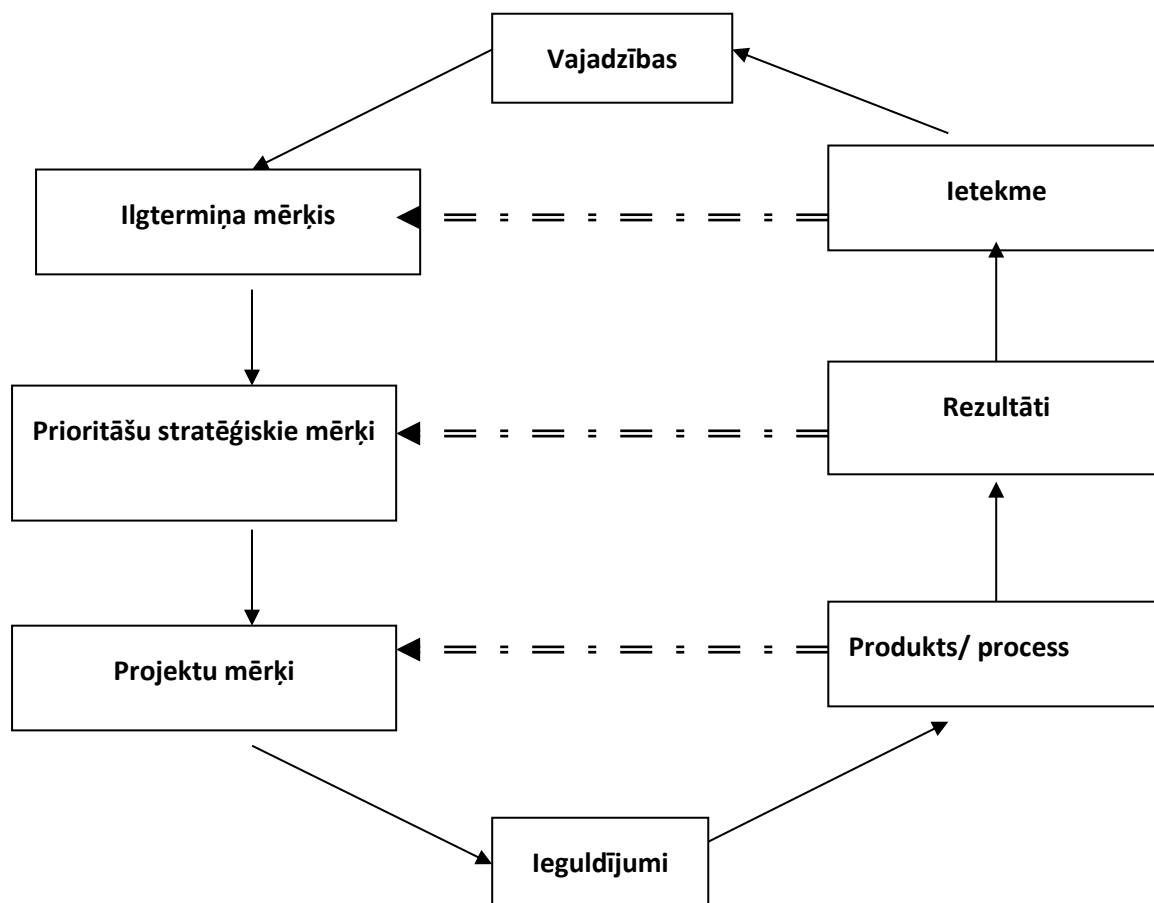
134	ES fondu piesaistes kapacitātes stiprināšana		30 000	0	30 000	0	0	2013-2019	Nodrošināti speciālisti ES fondu projektu pieteikumu sagatavošanai un īstenošanai	
135	Tūrisma attīstības rīcības plāna izstrāde		20 000	0	20 000	0	0	2013-2014	Sadarbojoties uzņēmējiem un pašvaldībai, izstrādāts rīcības plāns tūrisma attīstībai novadā	
136	Sadarbība ar NVO, apkārtējām pašvaldībām, uzņēmējiem, u.c.		100 000	0	100 000	0	0	2013-2019	Forumi, diskusijas, kopīgi pasākumi, u.c.	
137	Daudzdzīvokļu māju energoefektivitāte		1 500 000	0	1 500 000	3 000 000		2013-2019	Siltinātas daudzdzīvokļu mājas Izveidotas iedzīvotāju biedrības namu apsaimniekošanai	Dzīvokļu īpašnieki

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAS UN UZRAUDZĪBAS KĀRTĪBA

15 ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS KĀRTĪBA

Skrundas novada attīstības programma 2013.-2019. gadam ir vidējā termiņa plānošanas dokuments. Programmā ir noteikta attīstības vīzija, attīstības prioritātes un stratēģiskie mērķi, to sasniegšanai noteiktas rīcības septiņu gadu periodam. Investīciju plāns ir gatavots 7 gadiem, tas ir programmas stratēģiskajā daļā izvirzīto prioritāšu, to mērķu, pasākumu un rīcību īstenošanas instruments, pašvaldības investīciju plānošanai un tiek sasaistīts ar pašvaldības budžeta plānošanu (skat. Attēlu 15-1).

Attēls 15-1 Intervences loģiskā ķēde

15.1 Attīstības programmas īstenošanas institucionālais ietvars

Par attīstības programmas uzraudzību atbildīgā institūcija ir Skrundas novada pašvaldības **Finanšu komiteja**.

Programmas aktualizēšana iespējama ne biežāk kā reizi trīs gados, bet nemainot programmas prioritātes un stratēģiskos mērķus. Programmas aktualizācija var attiekties uz plānotajiem pasākumiem un rīcībām, piemēram, saskaņojot rīcības programmu ar nākamā plānošanas perioda (sākot ar 2014. gadu) pieejamajiem ES fondiem.

Investīciju plāns ir sagatavots 7 gadiem, to kā programmas sastāvdaļu var aktualizēt katru gadu. Investīciju plānā ir ietvertas pašvaldības attīstību veicinošās projektu idejas vai projekti, kuri tiek izstrādāti un ieviesti, pamatojoties uz stratēģisko daļu. Projektu īstenošanai tiek piesaistīti pašvaldības, valsts, Eiropas Savienības un citi finanšu resursi.

Īstenojot projektus, tiek veikts nepārtraukts situācijas un paveikto darbu monitorings, un katra projekta sasniegtā atbilstības novērtējums pret plānoto. Attīstības programmas rīcību rezultāti tiek vērtēti atbilstoši prioritāšu stratēģiskajiem mērķiem noteiktajiem sākotnējiem un rezultātu sasniegšanas rādītājiem. Attīstības programmas uzraudzības procesa rezultāti tiek iekļauti ziņojumā „Pārskats par Skrundas novada attīstības programmas 2013.-2019.gadam īstenošanu” ik gadu par kārtējo gadu un 1 reizi 3 gados par 3 gadu periodu. Programmas īstenošanas uzraudzības ziņojums tiek izskatīts domes komitejā. Ziņojumā ir jāietver attīstības programmas īstenošanas progresa analīze:

- Projektu īstenošana un to plānoto darbības rādītāju sasniegšana;
- Rīcību īstenošana un prioritāšu stratēģisko mērķu sasniegšanas novērtēšana;
- Konstatētās novirzes no plānotā un to skaidrojumu;
- Secinājumus un ieteikumus darbības uzlabošanai ar mērķi sasniegt noteiktos rādītājus.

Pamatojoties uz attīstības programmas ikgadējo uzraudzības ziņojumu un kārtējam gadam apstiprināto budžetu, ik gadu tiek aktualizēta investīciju programma, ja nepieciešams, arī rīcības plāns.

Perioda noslēgumā, pamatojoties uz stratēģisko mērķu un ilgtermiņa mērķa sasniegšanas progresu, tiek veikts sasniegtā un ietekmes novērtējums, un gatavoti priekšlikumi novada attīstības programmas izstrādei nākamajam periodam. Lai iegūtu iedzīvotāju viedokli par īstenotajiem projektiem, to rezultātiem un ietekmi tiks veikta iedzīvotāju aptauja, kuras rezultāti tiks izmantoti arī nākamās attīstības programmas izstrādei.

Tabula 15-1. Skrundas novada Attīstības programmas (AP) īstenošanas uzraudzības sistēmas galvenie uzdevumi un atbildīgās institūcijas

Nr.	Veicamais uzdevums	Atbildīgā institūcija
1.	Apstiprināt Skrundas novada AP 2013.–2019. gadam, lemt par AP aktualizēšanas nepieciešamību	Skrundas novada dome
2.	Skrundas novada AP īstenošanas uzraudzības sistēmas koordinācija un uzraudzība	Skrundas novada domes Finanšu komiteja .
3.	Skrundas novada AP Rīcības plāna 2013.–2019. gadam īstenošanas nodrošināšana	Politiskajā līmenī – Skrundas novada dome . Izpildes līmenī – Skrundas novada domes Attīstības nodaļa un par rīcības plānā uzskaitīto projektu realizāciju atbildīgās Skrundas novada domes struktūrvienības un iestādes.
4.	Regulāra un sistemātiska kvantitatīvo un kvalitatīvo datu vākšana, apkopošana un analizēšana saskaņā ar Skrundas novada AP noteiktajiem attīstības izvērtējuma pamatrādītājiem.	Skrundas novada domes Attīstības nodaļa , Skrundas novada domes struktūrvienības un iestādes
5.	Ikgadējā pārskata „Pārskats par Skrundas novada AP 2013.–2019. gadam īstenošanu” sagatavošana	Skrundas novada domes izpilddirektors
6.	Ikgadējā pārskata „Pārskats par Skrundas	Skrundas novada dome

Nr.	Veicamais uzdevums	Atbildīgā institūcija
	novada AP 2013.–2019.gadam īstenošanu” apstiprināšana, nepieciešamības gadījumā lēmuma pieņemšana par grozījumiem AP un/vai Rīcības plānā.	
7.	Sabiedrības informēšana par AP īstenošanas rezultātiem (pārskata publicēšana Skrundas novada interneta vietnē www.skrundasnovads.lv)	Skrundas novada Attīstības nodaļa sadarbībā ar Skrundas novada domes struktūrvienībām

15.2 Skrundas novada attīstības izvērtējuma pamatrādītāji

Tabulā 15-2 ir definēti 6 Skrundas novada attīstības pamatrādītāji, ar kuru palīdzību novērtēt Skrundas novada attīstību kopumā un salīdzināt Skrundas novada attīstību ar citu Latvijas novadu attīstību.

Tabula 15-2. Skrundas novada attīstības izvērtēšanas pamatrādītāji

Nr.	Rādītājs	Rādītāja vērtība bāzes gadā	Rādītāja vērtība pārskata gadā	Vēlamā attīstības tendence 2019.gadā	Datu avots
1	Iedzīvotāju skaits	5870 (2012.g.)		saglabāts	PMLR
2	Bērnu un jauniešu skaits (0-18 g.)	1065 (2012.g.)		saglabāts	Novada dome
3	Bezdarba līmenis	14% (2012.g.)			NVA
4	Uzņēmumu skaits	438 (2012.g.)			Lursoft
5	TAI rangs	91 (2011.g.)			CSP
6	Iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvi novadā	2012.g. aptauja			Skrundas novada domes organizēta aptauja

Par Skrundas novada attīstības pamatrādītāju datu apkopošanu un analīzi ir atbildīga ir Attīstības nodaļa. Izvērtēto rādītāju rezultāti tiks iekļauti ikgadējā pārskatā „Pārskats par Skrundas novada Attīstības programmas 2013.-2019.gadam īstenošanu”. Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības ietvaros Skrundas novada attīstības pamatrādītājus ir iespējams pārskatīt un nepieciešamības gadījumā mainīt, t.sk., veicot aptauju par iedzīvotāju apmierinātību ar dzīvi novadā, papildus iekļaujot jautājumus, kas ir aktuāli konkrētajā laika periodā vai specifiski kādā atsevišķā jomā.

15.3 Attīstības programmā noteikto vidējā termiņa prioritāšu sasniegšanas izvērtēšana

Skrundas novada Attīstības programmas 2013.-2019.gadam vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanas rezultatīvie rādītāji ir doti nodaļā 15.4 Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības ietvaros ik gadu tiks veikts vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanas rādītāju izvērtējums, aizpildot ikgadējos rezultātus tabulā, kuras formāts kā piemērs dots tabulā 15-3.

Tabula 15-3.Skrundas novada Attīstības programmas 2013.-2019. gadam vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanas izvērtēšanas rādītāji

Prioritāte, mērķis	Vidējā termiņā sasniegtie rezultāti un bāzes rādītāji	Rādītāja vērtība pārskata gadā	Tendence	Prognozētā rādītāja vērtība 2019.gadā	Datu ieguves avoti
(VP.1.) Mūsdienīgi pakalpojumi iedzīvotājiem					
(M.1.) <i>Prioritātes mērķis ir novada iedzīvotājiem nodrošināt kvalitatīvus izglītības, daudzveidīgus kultūras un sporta, mūsdienīgus sociālos pakalpojumus</i>					
(VP.2.) ...					
(M.2.) ..					

Par Skrudas novada vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanas rādītāju izvērtēšanu un iekļaušanu ikgadējā pārskatā „Pārskats par Skrudas novada Attīstības programmas 2013.-2019.gadam īstenošanu” atbildīga ir Attīstības nodaļas vadītāja, pamatojoties uz informāciju, kura ir saņemta no Skrudas novada struktūrvienībām un iestādēm un saskaņā ar 12.2. nodaļā norādīto datu avotu.

15.4Ikgadējā Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības ziņojuma saturs un iekļaujamā informācija

Tabulā 15-4 ir dota informācija par ikgadējā pārskata „Pārskats par Skrudas novada Attīstības programmas 2013.-2019. gadam īstenošanu” struktūru un iekļaujamo informāciju.

Tabula 15-4. Skrudas novada Attīstības programmas 2013.-2019. gadam īstenošanas uzraudzības pārskata struktūra un tajā ietveramā informācija

Pārskata nodaļa	Ietveramā informācija
Ievads	Ievadā ir jāsniedz neliela informācija par Attīstības programmas nozīmi un sasaisti ar citiem plānošanas dokumentiem, ka arī jāiekļauj informācija par Attīstības programmas uzraudzības sistēmu, pārskatā ietverto informāciju un kontaktinformāciju komentāru un ieteikumu sniegšanai.
1. Skrudas novada attīstības vispārējs raksturojums	Šajā nodaļā ir jāsniedz vispārīgs Skrudas novada attīstības raksturojums, iekļaujot attīstības pamatrādītāju izvērtējumu saskaņā ar rādītājiem, kas doti tabulā 15-2.
2. Skrudas novada Attīstības programmas 2013.-2019.gadam īstenošanas progress:	Nodaļā ir jāietver informācija par katras vidēja termiņa prioritātes ietvaros veiktajiem pasākumiem un aktivitātēm, jāanalizē to izpilde vai novirze no plānotā.

Pārskata nodaļa	Ietveramā informācija
2.1. Rīcības plāna 2013.-2019.gadam īstenošanas progress; 2.2. Vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanas rādītāju izvērtējums	Nodaļā ir jāietver vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanas rādītāju izvērtējums saskaņā ar paraugu, kas dots tabulā 15-3.
3. Secinājumi	Šajā nodaļā ir jāietver apkopota informācija par 2.nodaļā konstatētajām novirzēm no plānotā un izdarītajiem galvenajiem secinājumiem.
4. Rekomendācijas	Šajā nodaļā ir jāietver informācija par ieteicamajiem uzlabojumiem, grozījumiem un precizējumiem, kas veicami Attīstības programmas vai Attīstības programmas uzraudzības procesā, pamatojoties uz iepriekšējās nodaļās veikto analīzi un izdarītajiem secinājumiem.
5. Izmantotās informācijas avoti	Šajā nodaļā ir jāietver visi informācijas avoti, kas izmantoti sagatavojot Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības pārskatu.
Pielikumi	Pielikumos ir iekļaujama informācija, kas pēc apjoma vai pārskatāmības nevar tikt iekļauta pamatdokumentā, vai arī tā nav būtiska pamatdokumenta sastāvdaļa, bet kalpo kā informatīvs materiāls.

Skrundas novada Attīstības programmas 2013.-2019.gadam trīs gadu uzraudzības ziņojums struktūras ziņā neatšķirsies no ikgadējā uzraudzības pārskata, bet saturiski tajā tiks iekļauta informācija un tās analīze 3 gadu griezumā.

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

16 PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Sabiedrības līdzdalības kārtību nosaka 2009. gada 25. augusta MK noteikumi Nr.970 „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”. Noteikumi paredz sabiedrības līdzdalību attīstības programmas izstrādes dažādos posmos, gan iesaistoties darba grupās, gan piedaloties sabiedriskajās apspriedēs vai izsakot savu viedokli par attīstības programmu (interneta vietnē, komentāros, presē, u.tml.).

Lai sekmīgāk apzinātu un apkopotu sabiedrības viedokli Skrundas novada Attīstības programmas 2013.-2019.gadam izstrādes laikā, tika veikti sekojoši pasākumi:

- 2012.gada 28. aprīlī Skrundas novada interneta vietnē www.skrundasnovads.lv tika ievietots paziņojums par Skrundas novada attīstības programmas 2013.-2019.gadam izstrādes uzsākšanu;
- Skrundas novada iedzīvotāju viedoklis par attīstības potenciālu, nozīmīgākajām problēmām un aktuālākajām to risināšanas iespējām tika apzināts, veicot iedzīvotāju aptauju 2012. gadā. Aptaujas anketas tika apkopotas, un rezultāti prezentēti darba grupām;
- 2012. gada pavasarī un vasarā notika Skrundas novada domes attīstības programmas izstrādes semināri.

Ar Skrundas novada domes lēmumu 2012. gada 29. novembrī tika apstiprināta Skrundas novada attīstības programmas 2013.–2019. gadam 1.redakcija, kura nodota sabiedriskajai apspriešanai no 2012. gada 3. decembra līdz 2013. gada 4. janvārim, nodrošinot programmas projekta pieejamību Skrundas novada domes ēkā Raiņa ielā 11, Skrundā un pagasta pārvalžu telpās: Raņķu pagastā Sākumskolā, Rudbāržu pagastā Dārdedzēs, Nīkrāces pagastā Dzeldā darba dienās no 9.00 – 15.00. un pašvaldības interneta vietnē www.skrundasnovads.lv.

Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notiks Skrundas novada kultūras namā Lielā iela 1a, Skrundā 2012. gada 18. decembrī plkst. 16.00.

Sabiedriskās apspriešanas rezultāti tiks apkopoti sanāksmju protokolos, un komentāri iestrādāti AP attiecīgajās sadaļās pēc būtības.

Sadaļa tiks papildināta pēc sabiedriskās apspriešanas.